

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA

pentru

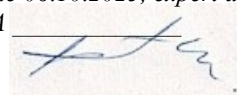
PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

Beneficiar: CONSILIUL LOCAL al comunei ALMAȘU MARE
Almasu Mare, str. Principală, nr. 204, jud. Alba
Tel. 0258-850105, Fax: 0258-850014

Elaborator: Biolog CORCHES IOANA STEFANIA

înscrisă în registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu, certificat de atestare Seria RGX nr. 405/06.10.2022, valabil până la data de 06.10.2025, expert atestat – nivel principal pentru elaborarea următoarelor studii de mediu: EA

in colaborare cu:

SC EVALUARE IMPACT SRL

Campeni, Str. Horea, nr. 105, jud. Alba

Tel mobil: 0766-755885

Email: office@evaluareimpact.ro

Web: http://www.evaluareimpact.ro

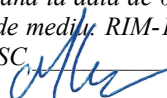
Administrator: Corches Mihai Teopent

si in colaborare cu:

CORCHES MIHAI TEOPENT

înscris în registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu, certificat de atestare Seria RGX nr. 402/06.10.2022, valabil până la data de 06.10.2025, expert atestat – nivel principal pentru elaborarea următoarelor studii de mediu: RIM-1, RIM-2, RIM-5, RIM-11c, RIM-12, RIM-13b, RM-1, RM-12, RM-13b, EGZA, EGSC

CUPRINS

1.INFORMATII PRIVIND PLANUL SAU PROGRAMUL SUPUS APROBARI	7
1.1. Informatii privind PP: denumirea, descrierea, obiectivele acestuia, informatii privind productia care se va realiza, informatii despre materiile prime, substantele sau preparatele chimice utilizate.....	7
1.1.1. Denumirea planului.....	7
1.1.2. Prezentarea continutului planului urbanistic	7
1.2. Localizarea geografica si administrativa, cu precizarea coordonatelor Stereo 70.....	70
1.3. Modificarile fizice ce decurg din PP (din excavare, consolidare, dragare etc.) si care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare a PP.....	71
1.4. Resursele naturale necesare implementarii PP (preluare de apa, resurse regenerabile, resurse neregenerabile etc).....	72
1.5. Resursele naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar pentru a fi utilizate la implementarea PP.....	72
1.6. Emisii si deseuri generate de PP (in apa, in aer, pe suprafata unde sunt depozitate deseurile) si modalitatea de eliminare a acestora.....	72
1.7. Cerintele legate de utilizarea terenului, necesare pentru executia PP (categoria de folosinta a terenului, suprafetele de teren ce vor fi ocupate temporar/permanent de catre PP, de exemplu, drumurile de acces, tehnologice, ampriza drumului, santuri si pereti de sprijin, efecte de drenaj etc).....	74
1.8. Serviciile suplimentare solicitate de implementarea PP (dezafectarea/reamplasarea de conducte, linii de inalta tensiune etc., mijloacele de constructie necesare), respectiv modalitatea in care accesarea acestor servicii suplimentare poate afecta integritatea ariei naturale de interes comunitar.....	77
1.9. Durata constructiei, functionarii, dezafectarii planului si esalonarea perioadei de implementare a PP etc.....	78
1.10. Activitati care vor fi generate ca rezultat al implementarii PP.....	78
1.11. Descrierea proceselor tehnologice ale planului (in cazul in care autoritatea competenta pentru protectia mediului solicita acest lucru).....	78
1.12. Caracteristicile PP existente, propuse sau aprobate, ce pot genera impact cumulativ cu PP care este in procedura de evaluare si care poate afecta aria naturala protejata de interes comunitar.....	79

1.13. Alte informatii solicitate de catre autoritatea competenta pentru protectia mediului.....	79
2.INFORMATII PRIVIND ARIA NATURALA PROTEJATA DE INTERES COMUNITAR AFECTATA DE IMPLEMENTAREA PP.....	80
2.1. Date privind aria naturala protejata de interes comunitar: suprafata, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate si speciile care pot fi afectate prin implementarea PP etc.....	80
2.1.1. Date despre Aria de Protectie Speciala Avifaunistica ROSPA0132 - Munții Metaliferi.....	81
2.1.2. Date despre Aria naturala protejata de importanta comunitara ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii.....	83
2.1.3. Rezervația Naturală Cheile Cibului si Rezervatia Naturala Cheile Glodului.....	86
2.2. Date despre prezenta, localizarea, populatia si ecologia speciilor si/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafata si in imediata vecinatate a PP, mentionate in formularul standard al ariei naturale protejate de interes comunitar.....	90
2.2.1 Date despre tipurile de habitate prezente in situl ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatatea amplasamentului.....	90
2.2.2 Date despre speciile enumerate in anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE prezente in situl ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatate a amplasamentului.....	90
2.2.3 Date despre speciile de pasari pentru care a fost desemnat situl ROSPA0132 – Muntii Metaliferi, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatate a amplasamentului.....	96
2.3. Descrierea functiilor ecologice ale speciilor si habitatelor de interes comunitar afectate (suprafata, locatia, speciile caracteristice) si a relatiei acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar invecinate si distributia acestora	113
2.3.1 Descrierea functiilor ecologice, a suprafetelor afectate ale habitatelor care pot fi afectate prin implementarea PP	114
2.3.2 Descrierea functiilor ecologice, ale speciilor de mamifere care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora	114
2.3.3 Descrierea functiilor ecologice ale speciilor de amfibieni si reptile care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora.....	114

2.3.4 Descrierea functiilor ecologice ale speciilor de nevertebrate care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora.....	114
2.3.5 Descrierea functiilor ecologice ale speciilor de pasari care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora.....	115
2.4. Statutul de conservare a speciilor si habitatelor de interes comunitar.....	116
2.4.1 Starea de conservare a habitatelor ce pot fi afectate de implementarea PP.....	116
2.4.2. Statutul de conservare a speciilor ce pot fi afectate de implementarea PP.....	116
2.5. Date privind structura si dinamica populatiilor de specii afectate (evolutia numerica a populatiei in cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar, procentul estimativ al populatiei unei specii afectate de implementarea PP, suprafata habitatului este suficient de mare pentru a asigura mentinerea speciei pe termen lung).....	116
2.6. Relatiile structurale si functionale care creeaza si mentin integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar.....	117
2.7. Obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management.....	117
2.8. Descrierea starii actuale de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv evolutii/schimbari care se pot produce in viitor.....	124
2.8.1. Evaluarea starii de conservare a habitatelor prezente in zona.....	125
2.8.2. Evaluarea starii de conservare a speciilor de vertebrate, nevertebrate si plante.....	125
2.8.3. Evaluarea starii de conservare a speciilor de pasari	126
2.9. Alte informatii relevante privind conservarea ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv posibile schimbari in evolutia naturala a ariei naturale protejate de interes comunitar.....	127
2.10. Alte aspecte relevante pentru aria naturala protejata de interes comunitar.....	127
3. IDENTIFICAREA SI EVALUAREA IMPACTULUI	128
3.1. Evaluarea impactului cauzat de PP fara a lua in considerare masurile de reducere a impactului.....	129
3.1.1. Efecte ale lucrarilor in perioada de constructie.....	129
3.1.2. Efecte ale implementarii planului in perioada de functionare.....	134
3.1.3. Efecte ale lucrarilor in perioada de dezafectare.....	134
3.2. Evaluarea impactului cumulativ al PP propus cu alte PP.....	135

4. MASURILE DE REDUCERE A IMPACTULUI.....	136
4.1. Identificarea si descrierea masurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie si/sau tip de habitat afectat de PP si modul in care acestea vor reduce/elimina impactul negativ asupra ariei naturale protejate de interes comunitar.....	137
4.1.1 Masuri de reducere a impactului si de management a habitatelor afectate de implementarea PP.....	137
4.1.2 Masuri de reducere a impactului PP asupra speciilor de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane) posibil afectate de implementarea PP.....	137
4.1.3 Masuri de reducere a impactului PP asupra speciilor de pasari posibil afectate de implementarea PP.....	138
4.2. Prezentarea calendarului implementarii si monitorizarii masurilor de reducere a impactului	138
4.2.1 Prezentarea calendarului de implementare a masuri de management a habitatelor afectate de implementarea PP.....	138
4.2.2 Prezentarea calendarului de implementare a masurilor de reducere a impactului PP asupra speciilor de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane) posibil afectate de implementarea PP.....	138
4.2.3 Prezentarea calendarului de implementare a masurilor de reducere a impactului PP asupra speciilor de pasari posibil afectate de implementarea PP.....	139
4.3. Orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor si/sau habitatelor de interes comunitar.....	141
4.4 Metodele utilizate pentru culegerea informatiilor privind speciile si/sau habitatele de interes comunitar.....	141
4.5. Lista specialistilor implicati in furnizarea informatiilor privind speciile si habitatele afectate de implementarea planului si in elaborarea studiului de evaluare adecvata.....	142
CONCLUZIILE STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATA.....	144
ANEXE.....	145

INTRODUCERE

Prezentul studiu s-a intocmit in vederea obtinerii avizului de mediu pentru proiectul de investitie „**PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA**”, titular proiect CONSILIUL LOCAL al comunei ALMAȘU MARE, jud. ALBA, la solicitarea Agentiei pentru Protectia Mediului Alba, si a fost realizat in conformitate cu Ghidul metodologic privind evaluarea adecvata a efectelor potentiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul MMP nr. 19/2010 cu modificarile aduse prin Ordinul nr. 262/2020 pentru modificarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvata a efectelor potentiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul ministrului mediului si padurilor nr. 19/2010.

UAT Almașu Mare, se suprapune parțial peste Aria naturală protejată de importanță comunitară ROSCI0029 – “Cheile Glodului, Cibului și Măzii” și peste Aria de Protecție Specială Avifaunistică ROSPA0132 “Munții Metaliferi” precum și peste rezervațiile de interes național Cheile Glodului și Cheile Cibului.

Studiul a identificat si evaluat toate tipurile de impact ale planului, susceptibile sa afecteze in mod semnificativ habitatele si speciile pentru care a fost declarate ariile naturale din zona.

Obiectivele propuse prin Studiu sunt urmatoarele:

-evaluarea starii actuale a mediului in perimetrul afectat de extinderile intravilanului propuse prin PUG.

-evaluarea impactului pe care activitatile derulate prin PUG l-ar exercita asupra mediului (specii de fauna de interes comunitar, integritatea siturilor Natura 2000 in care se gaseste amplasamentul planului).

-stabilirea modului de incadrare in reglementarile legale in vigoare privind protectia mediului.

-identificarea de masuri capabile sa genereze diminuarea sau anulara potentialului impact exercitat de activitatile prevazute in PUG asupra mediului si vietuitoarelor, in special asupra celor de interes conservativ.

1. INFORMATII PRIVIND PLANUL SAU PROGRAMUL SUPUS APROBARII

1.1. Informatii privind PP: denumirea, descrierea, obiectivele acestuia, informatii privind productia care se va realiza, informatii despre materiile prime, substantele sau preparatele chimice utilizate;

1.1.1. Denumirea planului

Proiectul elaborat de catre S.C. CAPITEL PROIECT S.R.L., B-dul Ferdinand I, nr. 8, Alba Iulia, Jud. Alba, CIF RO9479480, J01/260/1997, tel/fax 0258811500, e-mail: capitel_proiect@yahoo.com, poarta denumirea *PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA*.

Titularul planului pentru care se realizeaza prezentul studiu de evaluare adecvata, este CONSILIUL LOCAL al comunei ALMAȘU MARE, jud. ALBA.

1.1.2. Prezentarea continutului planului urbanistic

(Sursa: Memoriu General, aferent planului PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA)

1.1.2.1. Incadrare in teritoriu

Geografic comuna Almasu Mare este situata la periferia sudica a Muntilor Apuseni, în subunitatea Muntilor Metaliferi, si cea vestică a județului Alba, având cea mai mare parte a limitelor delimitate de județul Hunedoara. Suprafata totală a comuei este de 9.330 ha, teritoriul administrativ al comunei cu este orientat nord vest sud est.

Sub aspectul rețelei de localități comuna Almașu Mare se încadrează în categoria satelor de munte din zona sudică a Munților Apuseni, avânt caracteristica unor sate de vale, mai mult sau mai puțin răsfirate.

Administrativ, comuna se învecinează cu:

- orașul Zlatna și comuna Ceru Băcăinți, (AB) spre nord est și est;
- orașul Geoagiu (HD), spre sud;
- comuna Balșa (HD), la vest și sud vest;
- comuna Buceș (HD) spre nord.

Comuna Almașul Mare cuprinde un număr de 5 sate/localități;

1. Almașul Mare, localitate de grad. IV, îndeplinind a tribuții de centru de comună;
2. Almașul de Mijloc;
3. Cib;
4. Glod;
5. Nădăștie; ultimile fiind unități de gradul V potrivit legii 351/2001.

Teritoriul administrativ al comunei suprapune în mare o zonă de bazinet depresionar, cunoscută sub numele „Depresiunea Almaș Balșa” la limita dintre Munții Vințului și cei Auriferi. Depresiunea este delimitată spre vest de înălțimile vulcanice: Vf. Măcrișului (972 m), Vf. Pocurea (826 m), Vf. Fericelii (1171), spre nord și nord est de vârfurile Baba (1104 m) și Breaza (1121 m) și spre sud, lentila calcaroasă formată Vf. Postesii (905 m) Pleașa Ardeului (855 m) Vf. Oancii (906 m).

STUDIUL DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

Față de satul reședință de comună celălalte sate sunt situate la distanțe cuprinse între unul și 5 km, după cum urmează:

- Nădăștie - 1,3 km;
- Glod - 4,5 km;
- Brădet - 5,5 km;
- Almașu de Mijloc - 5,5 km;
- Cib - 6,5 km;
- Cheile Cibului - 8,5 km.

Fig 1 - Localizare UAT Almasu Mare in cadrul Judetului Alba

1.1.2.2. Propuneri de organizare urbanistica

1.1.2.2.1. Prioritati de interventie

Apreciem că și pentru viitor localitatea își va păstra caracteristicile tradiționale în cea mai mare parte, dar se vor sedimenta tot mai evident și alte laturi ale activității economice, în primul rând agricultura, serviciile și turismul, elemente care i vor întregi profilul economic.

Zona Almaș - Zlatna - Săcărâmb face parte din perimetrul aurifer al Munților Apuseni, fapt pentru care mineritul aurifer a constituit o ocupație multiseculară. Deși în prezent se găsește într un con de umbră, nu excludem reluarea acestor indeletniciri, cu tehnologii noi, mai eficiente și mai prietenoase cu mediul.

Conform Strategiei de dezvoltare a comunei Almașul Mare și al Plan de Dezvoltare Locală al GAL Valea Ampoiului - Valea Muresului, pentru perioada 2014 2020, principalele măsuri și priorități de intervenție rămân:

Reabilitarea, refacerea și modernizarea infrastructurii de transport de pe teritoriul administrativ, în primul rând cea cu impact imediat în dezvoltarea economică și turistică. Ne referim aici la:

-Deschiderea și modernizarea drumului de legătură prin Cheile Cibului între satele Băcia și Cheile Cibului, proiect care antrenează implicarea Consiliilor județene Alba și Hunedoara;

-Reabilitarea și modernizarea infrastructurii locale de transport. (drumurile comunale, vicinale și forestiere).

-Realizarea de poduri și podețe peste pâraiele Ardeu și Cib, care să faciliteze o mai bună legătură între cele două maluri ale cursurilor respective de apă.

-Realizarea unei alei pietonale în lungul DJ 750 și 750 D, în zona de intravilan, destinată utilizării de către pietoni și bicicliști

Asigurarea infrastructurii edilitare pentru toate satele comunei; aici avem în vedere în primul rând realizarea programului de alimentare cu apă și canalizare la nivelul principalelor localități:

-Alimentarea cu apă a satelor Almașu Mare, Nădăștia, Glod; Cib și Cheile Cibului, utilizând ca surse foraje de adâncime, în aval de Mina Albinii;

-Realizarea unor sisteme de canalizare și epurarea apei menajere pentru localitățile menționate, amplasate în apropierea localităților Glod (care să deservească localitățile Almașu Mare, Nădăștie și Glod) și Cheile Cibului (cu localitățile Cib și Cheile Cibului), în așa fel încât curgerea să se facă liber, cu cât mai puține stații de pompare.

-Pentru satele Brădet și Almașul de Mijloc, inclusiv pentru grupurile de gospodării izolate sau prea îndepărtate de rețelele de canalizare, se poate opta pentru realizarea unor fose impermeabile vidanjabile, amplasate în puncte accesibile de la drumuri, pentru a putea fi evacuate periodic și epurate în cadrul stațiilor de epurare locale.

-Decolmatarea albiilor văilor Glod și Cib, pentru a îndepărta pericolul inundării, terenurilor agricole, a construcțiilor și gospodăriilor situate în apropierea malurilor;

-Extinderea și modernizarea rețelelor de iluminat stradal pe p rincipalele artere de circulație și a străzilor secundare, prin utilizarea sistemelor de iluminat cu leduri. Extinderea rețelelor de joasă tensiune spre zonele nou introduse în intravilan și gospodăriile astăzi neelectrificate.

-Încurajarea populației locale
-Încurajarea populației locale pentru a trece la utilizarea unor resurse energetice regenerabile, precum panourile solare și fotovoltaice.

Îmbunătățirea și modernizarea infrastructurii administrative, educaționale și de sănătate, în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Locală prevede:

1. Amenajarea urbanistică a centrului de comună (trotuare, marcaje, indicatoare carosabil, pietonal, mobilier urban etc.);

2. Refașadizarea construcțiilor de pe arterele principale care să țină cont de arhitectura locală (elementele de arhitectură tradițională: ziduri și finisaje din lemn, soclu de piatră, panta șarpantei), împrejurimi etc.;

3. Construirea unui centru comunitar multifuncțional la nivelul comunei, în funcție de necesitate și opțiunea locuitorilor;

4. Reparații capitale la clădirile fostelor școli și grădinițe, astăzi dezafectate din lipsă de elevi, în vederea conservării și utilizării lor în alte scopuri necesare comunității.

5. Continuarea modernizării și dotării școlii gimnaziale Almașu Mare, prin creșterea numărului de laboratoare și a nivelului de dotare la acestea;

6. Modernizarea clădirii și redeschiderea fostului dispensar medical și transformarea lui într-un centru medico-social integrat, care să includă pe lângă cabinet medic de familie să mai includă cabinet stomatologic, sală de tratament și farmacie.

Sprrijinirea inițiativei și a investițiilor private în valorificarea resurselor materiale și umane, de care dispune comuna;

1. În domeniul agricol se impune:

-sprrijinirea înființării și dezvoltarea fermelor de familie bazate pe creșterea animalelor, care să valorifice mai eficient suprafețele mari de pășunat și fânaț din zonă. În acest context se propune sprrijinirea refacerii și modernizării sălașelor de vară din extravilan.

-organizarea de programe privind practicarea unei agriculturi ecologice, omologarea, înregistrarea și valorificarea produselor finite, ca produse ecologice;

-sprrijinirea formelor asociative ale producătorilor locali și zonali, prin care să se asigure colectarea, transformarea și valorificarea ”produselor montane”, în sistem integrat.

-dezvoltarea apiculturii, cu valorificarea locală a produselor finite;

-încurajarea și revitalizarea unor activități meșteșugărești tradiționale (țesături, prelucrarea lemnului, văsărit, prin sprrijinirea dotării unor ateliere meșteșugărești școală și modernizarea capacităților locale de prelucrare și valorificare a resurselor locale;

-inițierea și facilitarea programelor de instruire în domeniul serviciilor turistice, care nu trebuie să lipsească de la nici o pensiune (ghidare, cazare, marketing);

-valorificarea produselor naturale din arealul comunei (plante medicinale, plante tehnice, fructe de pădure, ciuperci etc.) în sistem integrat, inclusiv prin prepararea de conserve, dulceturi, siropuri, produse uscate, tincturi, uleiuri;

-înființare de rețele locale de colectare, recepție, depozitare, sortare și ambalare al acestor produse.

-cunoașterea și valorificarea modalităților de atestare a produselor tradiționale pe piața internă și internațională.

2. În domeniul silviculturii și a prelucrării tradiționale a lemnului prin sprrijinirea modului tradițional de relaționare cu fondul forestier, a utilizării și valorificării

tradiționale a masei lemnoase prin dezvoltarea micromicro-intreprinderilor și al atelierelor particulare/de familie, bazate pe acest mod de prelucrarea a lemnului:

-Conservarea/protecția pădurilor/plantațiilor cu valoare de patrimoniu, a celor cu o semnificație specială pentru comunitățile locale și a celor de protecție;

-Stabilirea împreună cu administratorii rezervațiilor naturale Cheile Cibului e Cheile Cibului — Cheile Glodului (Madei) a condițiilor și modului de exploatare a resurselor naturale aflate în zonele protejate:

-Crearea de mici ateliere de prelucrare a lemnului, specializate pe realizarea unor construcții din lemn, cu o arhitectură tradițională, care să fie valorificate atât pe plan intern cât și la export;

-Creșterea valorii materialului lemnos printr-o prelucrare și finisaje superioare, realizate în cadrul microintreprinderilor și al atelierelor specializate..

- Replantarea suprafețelor de teren degradate, a haldelor de steril și a zonelor unde pădurile au fost tăiate în mod irațional, cu specii autohtone

Dezvoltarea turismului prin valorificarea potențialului antropoc și natural existent și a inițiativei private în acest sector, prin::

-Sprijinirea dezvoltării agroturismului rural, a înființării de pensiuni și campinguri; diversificarea ofertei turistice prin investiții în punctele de atracție pentru turiști (patrimoniul peisagistic și cultural istoric);

-Introducerea în circuitul turistic a obiectivelor de patrimoniu natural și antropoc existent pe teritoriul comunei, cu caracter religios și laic, a Muzeului local Emilian Achim și a unor vechi galerii miniere (romane).

-Valorificarea potențialului turistic local (peisagistic, spelologic cultural) în favoarea tinerelor generații, prin intermediul taberelor școlare, destinată elevilor din ciclul primar și secundar;

-Reînvierea în scop turistic a unor tradiții legate de minerit, precum exploatarea aurului aluvionar în sistem tradițional.

Relația cu mediul

Pe teritoriul administrativ al comunei sunt înregistrate un număr de 2 rezervații naturale, cu caracter geologic: Cheile Cibului și Cheile Glodului, cu o suprafață de 25 ha, precum și alte arii naturale protejate recunoscute legal (Natura 2000), care la rândul lor acoperă o suprafață de cca. 65 % din teritoriul administrativ. În acest context problemele de mediu reprezintă o componentă importantă în cadrul relației dintre comunitatea locală și administrația rezervațiilor. În cadrul acestei relații strategia propune măsuri specifice menite să contribuie la o mai bună cunoaștere a problemelor specifice legate de procesele de dezvoltare durabilă și de măsurile necesare protejării PNA, printre care:

1. Sprijinirea campaniilor de conștientizare și educare pe tema protecției mediului inițiate de către administratorii rezervației naturale și a siturilor Natura 2000 existente pe teritoriul comunei (Cheile Cibului, Cheile Glodului).

2. Organizarea și susținerea de tabere ecologice pe teritoriul comunei, în special pentru copiii și tinerii

3. Programe de instruire a populației privind biodiversitatea

4. Menținerea și conservarea populațiilor de plante Arnica Montana în arealele naturale de dezvoltare

Tot în contextul relației OM Tot în contextul relației OM — MEDIAMEDIU putem include măsuri specifice privind economia rurală, care trebuie să țină seama de constrângerile impuse de legislația în vigoare dar fără a periclita modul de viață, resursele și posibilitățile de dezvoltare al acestor comunități, în cadrul zonelor de dezvoltare durabilă.

Impactul schimbărilor climatice asupra activităților economice specifice

În domeniul economic acest impact se va manifesta în principal asupra:

-Creșterii animalelor, prin:

1. impactul secetei asupra surselor de apă;
2. schimbări survenite în calitatea și cantitatea sursele de alimentație al animalelor;

-Turismului

1. creșterea numărului și a amplitudinii fenomenelor meteo periculoase (furtuni, vijelii, ploii torențiale), care pot să surprindă potențialii turiști în zone mai puțin favorabile;

2. incidente survenite la nivelul infrastructurii (drumuri înzăpezite, creșterea riscului de avalanșe și troieniri etc.

-Fondului forestier

1. modificări în structura vegetației forestiere, prin restrângerea zonelor cu fânețe și pajiști naturale și arealelor ocupate de păduri. Fenomenul este potențat și factorul uman, aflat într-un proces de îmbătrânire accentuată;

2. distrugerii ale fondului forestier prin extinderea doborâturilor;

3. creșterea riscurilor de incendiu (natural și antropic);

-Mediu

1. ploile torențiale și furtunile vor contribui la spălarea haldelor de steril, implicat a poluării surselor de apă;

2. amplasamentele fostelor colonii miniere în condițiile actuale, pe parcursul câtorva ani se vor în câmpuri în ruine, în urma distrugerii construcțiilor existente;

3. la rândul său învelișul vegetal din zona de pajiști va fi dominat treptat de specii precum: gramineele xerofile: negara (*Stipa capillata*), colilia (*Stipa lessingiana*, *S. pulcherima*), barboasa (*Andropogon cristatum*) și iarbă albastră (*Festuca valesiaca*), alături de specii precum cârcelul *Ephedra distachya*, lucerna (*Medicago sativa*), iarba albastră (*Festuca valesiaca*), ciulinul (*Cirsium cardus*);

4. Scăderile semnificative ale densității populațiilor de animale sălbatice mari, nu pot fi pus e numai pe seama vânătorii, cât mai degrabă pe alterări ale mediului și necesitatea restrângerii zonei de dominație, fapt care impune măsuri drastice de păstrare, protejare și conservare a speciilor și a habitatelor existente, inclusiv în cadrul unor rezerve.

Asigurarea unor facilități investitorilor privați, prin:

-terenuri spre concesiune și vânzare pentru construcții industriale, turistice și pentru servicii;

-facilitarea obținerii documentațiilor;

-acces la DJ 705 și 705 D;

-telefonie fixă și mobilă

-alimentare cu energie electrică.

1.1.2.2. Optimizarea relațiilor în teritoriu

1.1.2.2.1. Poziția localității în rețeaua județului.

Localitățile comunei Almașu Mare sunt situate în partea de vest al județului Alba, în cadrul bazinului superior al râului Geoagiu, în depresiunea Balșa Almaș la limita cu județul Hunedoara. Cu o suprafață de cca. 9300 ha, teritoriul comunei Almașu Mare este dispus în bazinul superior al râului Geoagiu, în cadrul depresiunii Balșa. Administrativ este situat la limita cu județul Hunedoara, fiind legat de teritoriul acestuia prin DJ 705 și 705 D.

În cadrul județului Alba, localitatea centru de comună Almașu Mare, se află la o distanță de cca. 14 Km de orașul Zlatna (DN 74) și gara de aici; la 49 km de Alba Iulia (DN 74, DN 1) și la 31 km față de orașul Geoagiu (HD).

Față de centrele urbane mai importante situate în județele vecine, localitatea centru de comună Almașu Mare se află la 45 km față de orașul Orăștie și la 63 km față de municipiul Deva, jud. Hunedoara.

Prin potențialul său turistic circumscris unei zone mai largi, situată la izvoarele râului Geoagiu, comuna Almașu Mare împreună cu UAT-urile vecine Balșa, Poiana și Ardeu, poate deveni un reper zonal în cadrul destinațiilor turistice atât de vară, inclusiv pentru turiștii aflați în stațiunea de tratament și odihnă de la Geoagiu Băi.

1.1.2.2.2. Căile de comunicații și transport

Dezvoltarea economică și socială a comunei în viitor depinde în mare măsură de modul cum sunt rezolvate și problemele puse de dezvoltarea rețelelor de transport.

Astăzi starea DJ 705, care leagă DN 74 cu DN 1 prin Almașu Mare - Balșa - Geoagiu - Orăștie DN1 este relativ satisfăcătoare, mai puțin sectorul Zlatna Valea Mare Almașu Mare, unde, datorită circulației utilajelor de mare tonaj care transportă piatră de la carierele Breaza; Măgura și Albinii, au afectat puternic carosabilul, necesitând ample lucrări de reface.

De asemenea, DJ 705 D este modernizat pe un segment important, cuprins între Cariera Albinii și Cheile Cibului, dar necesită continuarea lucrărilor de modernizare și în sectorul Cheile Cibului Limită de județ pentru a deschide o nouă legătură cu orașul Geoagiu, mult mai scurtă pentru Cib și chiar Zlatna. Un asemenea drum ar putea pune mai bine în valoare potențialul turistic; natural și antropoc al zonei Cheile Cibului.

Pentru viitor se impune creșterea accesibilității la nivelul teritoriului administrativ prin valorificarea unor drumuri locale, precum cel care leagă satul Cheile Cibului cu satul Glod, peste Dealul Picui. Acest drum ar completa posibilitățile de valorificare turistică a rezervației naturale Cheile Cibului.

De asemenea, este necesară diversificarea rețelelor de transport, care să permită racordarea la unitățile administrative vecine pe noi direcții de penetrare. În acest sens propunerile noastre, de deschidere a noi rute de acces și transport, vin să contribuie atât la dezvoltarea turismului în acest areal, cât și la strângerea relațiilor între unitățile administrative vecine, cu consecințe economice, sociale și de dezvoltare viitoare.

-Menționăm principalele drumuri care pot contribui la optimizarea relațiilor în teritoriu:

-Modernizarea drumului (DJ 705D) prin Cheile Cibului, care să lege satul Cheile Cibului cu satul Băcăia. Spre nord, modernizarea acestui drum pe sectorul Almașu Mare

Cariera Albini, peste Dealul Măgura spre Stănița, ar asigura o nouă rută de legătură cu satele din bazinul Crișului Alb.

-Modernizarea drumului Almașu Mare Brădești (Biserică).

-Modernizarea drumului pe Valea Turnului, spre fosta colonie minieră, în scopul asigurării unui acces mai lesnicios ultimelor familii care mai locuiesc în zona minei Haneș.

-Modernizarea drumului local Cheile Cibului Glod, care traversează Dealul Picui, drum cu un important potențial turistic.

-Modernizarea infrastructurii stradale existentă, cu precădere la nivelul satului Glod, unde aceasta este mai extinsă, la Cib, pe Valea Muncelului și la Almașu de Mijloc, pe Valea Glodului și către Piatra Albă.

-Extinderea infrastructurii stradale spre zonele nou introduse în intravilan, unde există cerere și potențial de extindere a zonelor turistice (Vezi satul Glod).

Desigur, realizarea unor proiecte atât de ambițioase presupune o largă colaborare între administrațiile locale, cu concursul celor județene, pe baza unor proiecte finanțate atât din fonduri guvernamentale de dezvoltare cât și din fonduri europene. Transpunerea lor în practică va însemna o contribuție majoră la redefinirea viabilității unor dintre așezările zonei, la puternica dezvoltare a turismului în zonă și la diversificarea resurselor de trai pentru localnici.

În același timp însă de impun măsuri drastice pentru limitarea circulației autovehiculelor grele, supra încărcate cu piatră sau lemne. Dacă nu se va reuși limitarea circulației unor asemenea utilaje de transport, dar mai ales a încărcăturii situația infrastructurii de transport redevine critică în scurt timp.

1.1.2.2.3. Mutații survenite în folosința terenurilor

În comuna Almașu Mare mutații importante în folosința terenurilor nu au survenit în ultimii ani.

Fiind o zonă montană neoperativizată, după 1990 nu s-a pus problema restituirii unor terenuri agricole, toate cele 3500 ha de terenuri utilizate ca pășuni și fânețe constituind pe mai departe baza principală pentru creșterea animalelor.

O situație specială o au zonele ocupate de fostele expoziții miniere, după închiderea minelor.

Suprafețe importante de teren, inclusiv vatra fostelor colonii Haneș și Almaș (Albinii), care înainte aparțineau de întreprinderile miniere au revenit în patrimoniul comunei sau au un statut incert, și caracter de ruină.

Importante modificări au avut loc la nivelul suprafețelor împădurite. Cele peste 3000 ha, cât reprezintă suprafața împădurită la nivelul comunei, formată din specii arboricole de foioase (stejar, fag, paltin, frasin etc), au suferit o serie de mutații. În prezent suprafețele împădurite cunosc o puternică extindere, în contextul împăduririi unor foste terenuri agricole, pășuni și fânețe rămase nelucrate sau părăsite. O parte dintre acestea au trecut pe cale juridică din proprietatea statului în proprietate privată, către composesoritate și persoane fizice. Însă înăsprirea legislației limitează drastic accesul localnicilor la lemnul din fondul forestier, în detrimentul companiilor străine. Deși legea 33/1996, privind repunerea în unele drepturi economice a locuitorilor din Munții Apuseni, ar oferi accesul localnicilor la 15 mc masă lemnoasă pe an, această măsură nu a fost aplicată

niciodată. Astăzi legislația privind vânzarea pădurilor dă drept de preemțiune la ROMSILVA sau altor compărători, persoane fizice sau juridice în detrimentul localnicilor, fapt ce este perceput ca o frână în dezvoltarea comunităților locale, în asigurarea resurselor economice necesare dezvoltării sale economice.

Legislația de mediu la rândul său a introdus noi mutații în utilizarea terenurilor. Menționăm faptul că 36% din teritoriul administrativ al comunei este cuprins în cadrul sitului „Natura 2000”, ROSPA0132 Munții Metaliferi, iar 4% în cadrul sitului ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, fapt ce implică anumite restricții în utilizarea terenurilor, fără nici o recompensă pentru proprietarii acestora.

Menționăm de asemenea, utilizarea unor suprafețe importante din terenurile agricole ale primăriei, în primul rând a celor de pășunat, de către persoane fizice, sau concesionarea terenurilor către investitori privați, în vederea dezvoltării mineritului aurifer de suprafață din depozite aluvionare.

Se impune totuși ca administrația locală să treacă la o inventariere a suprafețe de teren pe care le deține, în vederea valorificării lor superioare, inclusiv în regim public privat, prin realizarea unor investiții care să aducă un plus de venituri și resurse administrației locale.

În etapa actuală sunt satisfăcute în general cerințele populației pentru construirea de locuințe noi, acestea având loc pe terenuri proprietate particulară.

Administrația locală pregătește introducerea în intravilan a unor noi suprafețe de teren cu acces direct la DJ 705 și a DJ 705 D, pentru a fi valorificate, economic rezidențial și turistic. De asemenea, în zona de extravilan, aflată sau nu în cadrul unor zone protejate, sunt prevăzute terenuri destinate dezvoltării de ferme agricole (pe Dealul Urdașului, Fidișel etc.). De asemenea, pe cursul superior al văii Almașului, în aval de satul Glod este prevăzută o zonă cu potențial de dezvoltare turistică, pentru viitor.

Valorificarea acestor spații se va face pe baza unor PUZ-uri întocmite ulterior, care să orienteze dezvoltarea urbanistică a spațiilor propuse.

1.1.2.2.4. Lucrări majore prevăzute/propuse în teritoriu, conform Strategiei de Dezvoltare

-Modernizarea infrastructurii culturale (Căminul cultural din Nădăștie și Cib), lucrări de întreținere și conservare a fostelor clădiri școlare, astăzi neutilizate și fostului Dispensar medical.

-Realizarea infrastructurii de canalizare și alimentare cu apă.

-Combaterea inundațiilor provocate periodic de revărsările pârâului Almaș (Ardeu) și Glod, cu unii dintre afluenții acestuia asupra gospodăriilor populației și a terenurilor agricole, prin lucrări de decolmatare a albiilor, apărare a malurilor și îndiguiri.

-Modernizarea drumurilor locale și de legătură dintre satele comunei (Nădăștie Glod; Almașu Mare Brădet).

-Modernizarea rețelelor electrice de medie și joasă tensiune din zonă și creșterea gradului de siguranță în alimentarea consumatorilor, prin eliminarea întreruperilor neprogramate a furnizării de energie, a șocurilor de curent și scăderea puterii în instalațiile de distribuție.

-Realizarea de poduri și podețe peste cursurile de apă care străbat comuna, sau refacerea celor existente, care necesită intervenții

-Transformarea DJ 105 D într-o rețea de transport local de importanță zonală care

să conecteze satele Cib și Valea Cibului cu orașul Geoagiu și DN A1, prin modernizarea sectorului de drum din Cheile Cibului.

1.1.2.2.2.5. Deplasări pentru muncă

Înainte de anul 2000, principalele deplasări pentru muncă se făceau locoo, spre principalele exploatări miniere din zonă (Almaș și Haneș) și spre centru economic al zonei, orașul Zlatna. Principala formă de navetism era navetismul zilnic, care presupunea deplasări spre Zlatna, pe o distanță de cca. 14 km, cât și pe plan local la minele din localitate.

Alături de navetismul zilnic era prezent și navetismul săptămânal pentru cei care lucrau la distanțe mai mari în orașe precum Alba Iuliasau Cugir.

După anul 2000, în condițiile desființării mineritului și închiderea minelor existente, a crescut numărul celor angrenați în activi tăți agricole, iar odată cu deschiderea unor cariere unii localnici și au găsit un loc de muncă la acestea. Alții muncesc în micile unități economice bazate pe prelucrarea lemnului, comerț, turism și transporturi, nou înființate pe teritoriul comunei.

Pentru viitor dezvoltarea turismului, a unor activități conexe creșterii animalelor, a exploatării și valorificării unor resurse locale cât și a serviciilor pot să absoarbă o parte importantă din forța de muncă disponibilă. În viitor, alături de creșterea anim alelor, dezvoltarea turismului și revitalizarea unor meșteșuguri tradiționale pot asigura o utilizare mai eficientă a potențialului uman existent și a produselor agricole locale.

Datorită lipsei unei alternative locale viabile pe termen lung, mobilitatea forței de muncă s-a îndreptat spre state din uniunea europeană. Astăzi un număr important dintre localnicii lucrează în străinătate, unii investindu-și câștigurile acasă. În aceste condiții deplasările pentru muncă în străinătate se fac pentru perioade mai lungi, de 3-6 luni sau chiar ani, caz în care se întorc acasă doar în concediile de odihnă.

Perpetuarea fenomenului, în lipsa unor politici naționale de revitalizare a zonei, se va accentua procesul de îmbătrânire a populației pe termen mediu și lung. Consecințele unor asemenea fenomene vor avea implicații negative majore pentru viitorul satelor comunei.

1.1.2.2.2.6. Echiparea edilitară în teritoriu

Pe lângă activitățile cu caracter edilitar amintite anterior (vezi cap. 3.3.4.) dezvoltarea echipării edilitare pe teritoriul administrativ va trebui să mai includă:

-Realizarea unei rețele de canalizare și stație de epurare care să deservească satele Almașu Mare, Năsăstie și Glod.

-Realizarea unei rețele de canalizare și stație de epurare pentru satele Cib și Cheile Cibului.

-Realizarea unui sistem de alimentare cu apă, utilizând ca sursă apele freactice colectate din aval de mina Albinii, și distribuite gravitațional către toate satele comunei.

-Extinderea accesibilității la mediul online prin rețeaua de internet de mare viteză spre satele aflate în zone unde astăzi asemenea servicii lipsesc

-Revitalizarea fostului crâng Șesuri, unde astăzi nu mai trăiește nici un locuitor și transformarea lui într un sat turistic.

-Branșarea acestei zone la rețeaua de alimentare cu energie electrică.

-Reabilitarea infrastructurii de acces spre zonele agricole;

-Modernizarea rețelei de transport formată din drumurile comunale și agricole, precum și extinderea acestei rețele spre satele învecinate.

1.1.2.2.3. Dezvoltarea activităților - Obiective

1.1.2.2.3.1. Obiectivele generale ale dezvoltării economice

Obiectivul principal îl constituie realizarea dezvoltării economice și sociale durabile a comunei Almașu Mare, prin punerea în valoare a potențialului natural și uman al localităților componente, a tradițiilor și resurselor disponibile.

Alte obiective vizează:

-Protejarea sănătății populației și a mediului prin ecologizarea vechilor structuri miniere și epurarea apelor de mină, prin îmbunătățirea colectării și depozitării deșeurilor și prin implementarea de măsuri pentru ecologizarea spațiilor afectate prin depozitarea necontrolată a deșeurilor.

-Administrarea superioară a domeniului public, prin valorificarea superioară a rezervelor de teren pe care comuna le deține;

-Implementarea unor proiecte care să vizeze asigurarea echipării edilitare a principalelor localități ale comunei, prin introducerea alimentării cu apă și a canalizării în localitățile Almașu Mare; Almașu de Mijloc; Cib; Glod și Nădăștie.

-Continuarea procesului de modernizare a infrastructurii de transport locale, a rețelei stradale și a drumurilor comunale.

-Promovarea sustenabilității și a calității locurilor de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă disponibile.

-Crearea de noi locuri de muncă, prin atragerea investițiilor străine și stimularea localnicilor pentru a investi în exploatarea resurselor minerale, piscicole și turistice disponibile la nivelul teritoriului administrativ;

-Valorificarea superioară a potențialului economic și de agrement pe care îl reprezintă obiectivele naturale și antropice de interes turistic pentru comună;

-Protejarea patrimoniului construit, adaptarea sa funcțională și socială în vederea dezvoltării durabile a zonei și a turismului;

-Încurajarea activităților tradiționale în paralel cu dezvoltarea turismului rural. Sprijinirea proiectelor de exploatare a resurselor aurifere prin mineritul de suprafață;

-Dezvoltarea și extinderea infrastructurii turistice locale (spații de cazare și petrecere a timpului liber) și conectarea teritoriului administrativ la principalele magistrale turistice ale zonei;

-folosirea cu eficiență maximă a resurselor materiale, umane și bănești în domeniul investițiilor pentru comună, optimizări la nivel macro și microeconomic, adică îndeplinirea anumitor criterii de optimizare prin intermediul cărora să se asigure:

-respectarea echilibrului pe ansamblul economiei;

-valorificarea maximă a resurselor disponibile în prezent și viitor printr-o dezvoltare durabilă;

-un grad superior de competitivitate pentru produsele destinate schimbului intern.

1.1.2.2.3.2. Obiectivele de bază ale dezvoltării economice

Valorificare superioară a potențialului agricol deținut prin:

-Sprijin acordat înființării de microferme cu caracter agricol, comasarea parcelor și asigurarea cu utilități a zonelor cu potențial agricol ridicat;

- Încurajarea creșterii numărului și a calității utilajelor agricole la nivelul comunei;
- extinderea suprafețelor de teren prelucrate mecanizat;
- creșterea suprafețelor cultivate cu legume și plante tehnice, inclusiv prin căutarea unor soluții de cultivare a plantelor medicinale,

- sprijinirea înființării de micro ferme agro zootehnice și pomicole. În acest context important va fi de a găsi posibilități de valorificare superioară a fructelor, atât pe plan local cât și zonal;

- Căutarea unor soluții de înființare la nivel local sau zonal a unor centre de colectare a produselor animaliere (lapte, lână etc.) în vederea creșterii eficienței valorificării acestor produse.

- sprijinirea înființării unui centru de colectare prelucrare și ambalare a fructelor de pădure și a plantelor medicinale;

Un alt obiectiv de bază al dezvoltării agriculturii este dezvoltarea zootehniei, prin sprijinirea înființării unor firme specializate de creștere a animalelor.

Referitor la principalele intervenții în domeniu care se pot realiza în perspectiva anilor 2015-2020, după aderarea la Uniunea Europeană (când climatul concurențial a devenit mult mai dur) și care pot veni în sprijinul producătorilor agricoli amintim:

- Pregătirea teoretică și practică de către structurile specializate din cadrul primăriei sau de către alți specialiști prin acțiuni organizate, a tinerilor implicați în agricultură, pentru a cunoaște noile posibilități și tehnologii utilizate în acest sector, oportunitățile și modalitățile de valorificare a produselor precum și sprijinirea creării unor structuri organizatorice regionale care să contribuie la valorificarea produselor locale

- Deschiderea unor centre private de preluare și prelucrare a produselor lactate, de sacrificare și abatorizare;

- Obținerea și promovarea produselor naturale ecologice în ferme care să respecte legislația Uniunii Europene (ferme pentru creșterea bovinelor, a ovinelor și suinelor, ținând seama de potențialul zonei, dar și mici ferme cu alte destinații (cultura ciupercilor, a melcilor etc.);

- Identificarea și mediatizarea programelor de dezvoltare rurală, cu posibilități de aplicare locală. În acest context este importantă susținerea logistică și a consilierii tinerilor fermieri în demersurile lor pentru obținerea de fonduri guvernamentale și/sau europene pentru dezvoltarea și extinderea exploatațiilor agricole, dotarea cu utilajele necesare sau materiale biologice superioare.

Industria și comerț

- Identificarea unor zone destinate dezvoltării agro industriale și de mică industrie și asigurarea infrastructurii de bază pentru acestea (energie electrică, apă, canalizare etc.).

- Modernizarea sectoarelor de producție existente în domeniul prelucrării lemnului și diversificarea producției și creșterea productivității acestora.

- Sprijinirea reconversiei profesionale a șomerilor;

- Sprijinirea înființării unor micro întreprinderi cu profil construcții, materiale de construcții, industrie ușoară și de prelucrare, transporturi etc.;

- Asimilarea de tehnologii noi în diverse domenii de dezvoltare și creșterea productivității muncii;

- Recalificarea forței de muncă. În condițiile extinderii activităților cu caracter turistic este necesară pregătirea populației locale tinere, prin cursuri intensive de scurtă durată.

O mai bună colaborare între administrația locală și administratorii carierelor deschise în zonă, pentru întreținerea, repararea și extinderea infrastructurii de transport, pentru implementarea unor măsuri de ecologizare și refacere a zonelor afectate de aceste activități și de minerit.

Turism, sport și agrement

Crearea unei infrastructurii de susținere a turismului prin:

-Incurajarea înființării unor pensiuni agroturistice și a amenajării unor gospodării individuale pentru a putea primi și satisface cerințele unui turism civilizată;

-Valorificarea potențialului etnografic, folcloric, istoric și muzeal pe care comuna îl deține, a portului și tradițiilor folclorice locale.

-Crearea unor noi capacități de cazare nepermanente (tabere, locuri de campare și picnic etc.), în zona Cheilor Cibului și al Glodului. În acest scop putându se utiliza inclusiv infrastructura școlară, astăzi devenită disponibilă din lipsă de elevi.

-Valorificarea superioară a zestrei istorico arhitecturale deținute, a monumentelor ecleziastice și vechilor gospodării țărănești vaze se mai păstrează în unele dintre satele comunei. În acest context amintim posibilitatea valorificării de către localnicii din cătunul Picui, a unora dintre gospodăriile vechi, astăzi nelocuite.

-Realizarea infrastructurii de acces, marcarea traseelor turistice și amenajarea punctelor de belvedere și popas.

-Dezvoltarea infrastructurii de agrement, și pentru dezvoltarea activităților sportive prin :

-Înființarea unui parc, a unui ștrand și zonă de promenadă pe malul râului;

-Amenajarea piațetelor și a spațiilor verzi din interavilanul localităților (din preajma bisericilor, a zonelor centrale etc.);

-Amenajarea unei zone de agrement și petrecere a timpului liber, în zona Cheilor Cibului și cea a satului Glod;

-Dotarea și amenajarea Căminelor culturale existente, care să poată funcționa atât ca și cluburi, pentru tinerii din comună, prin dotarea lor cu sisteme audio, video și jocuri de societate, cât și pentru organizarea unor activități de altă natură (nunți, botezuri, parastase etc.).

-Modernizarea și înzestrarea bazelor sportive din Almașu Mare și sprijinirea investitorilor privați în amenajarea unor terenuri de sport pe lângă spațiile de cazare (pensiuni și agropensiunile care se vor deschide în zonă).

Servicii

De asemenea, dezvoltarea serviciilor trebuie să devină o preocupare majoră la nivelul administrațiilor locale, atât pentru satisfacerea necesităților populației cât și pentru terți. Aceste servicii vor trebui să vizeze:

-Asigurarea unor intervenții de primă necesitate (reparații și verificări auto, reparații electrocasnice și de utilaje agricole, servicii de înfrumusețare și relaxare etc.);

-Asigurarea unor necesități comerciale și de consum (puncte alimentare, terase, cofetării, stație de carburanți etc.)

-Asigurarea unor servicii pentru petrecerea timpului liber (discoteci, spectacole de muzică ușoară și populară, bibliotecă etc.);

-Amenajarea unei zone cu destinația "PIAȚĂ", unde locuitorii să și valorifice cu anumite prilejuri produsele agricole, meșteșugărești, de artizanat și mică industrie.

Acestea pot fi conectate la evenimente mai importante din viața comunităților locale, precum “sărbătorile de “hram”.

1.1.2.2.4. Specificul unităților necesar a se realiza

În domeniul agricol:

- ferme agricole, destinate creșterii animalelor și pomiculturii;
- unități economice prin care să se reînvie mineritul de suprafață, atât pentru satisfacerea unor necesități economice, cât și pentru valențele sale turistice;
- unități de procesare și valorificare a produselor agricole (instalație pentru uscarea tradițională a fructelor și a plantelor medicinale).

În domeniul micii industrii și a serviciilor

- mici unități de valorificare a potențialului energetic local (eolian, solar);
- unități pentru valorificarea resurselor minerale, nemetalice (cuarțite, alte agregate minerale), prin prelucrarea resurselor gemologice, în special al agatelor din zonă, și obținerea unor obiecte artizanale;
- unități pentru prelucrarea și valorificarea superioară a lemnului;
- încurajarea meșteșugurilor locale și a profesiilor liberale;
- crearea unor unități de servicii către populație, de la cele de garanție și reparații, la cele destinate igienei și înfrumusețării (frizerie, coafor) etc.

1.1.2.2.5. Turismul

1.1.2.2.5.1. Potențial turistic

-Turismul este perceput în general ca reprezentând o sursă potențială de creștere economică. Potențialul turistic al zonei se bazează pe resursele naturale, moștenirea culturală unică și frumusețea peisajului. Ca urmare, turismul are potențialul de a crea un număr important de locuri de muncă, putând contribui la bunăstarea economică a locuitorilor.

-Conform PATJ Alba și a datelor din teren, comuna Almașu Mare dispune de importante resurse naturale și peisagistice precum și monumente istorice cu valoare turistică. De asemenea, comuna dispune de existența unor ansambluri și situri istorice, de factură religioasă și laică, precum una dintre cele mai vechi biserici de zid din Apuseni Biserica Buna Vestire din Alma șu Mare Joseni, cele din Almașu Mare Suseni și Cib, înscrise deja în listele de patrimoniu; precum și bisericile de zid de la Glod, Nădăștie și Cheile Cibului, sau bisericuța de lemn de la Brădet. La aceste monumente se mai pot adăuga și alte obiective antropice cu valoare arhitecturală și istorică, precum conace vechi case și gospodării tradiționale, emblematic pentru arhitectura populară locală de sec. XVIII și XIX.

Toate aceste resurse se cer a fi valorificate într un cadru mai larg, prin includerea într-un circuit turistic zonal, care să cuprindă obiective naturale (Piatra Ardeului, Cheile Glodului și Cheile Cibului) și istorice situate în bazinul superior al văilor Cib și Almaș.

Resurse ale cadrului natural

- Cheile Cibului, cu abrupturile naturale, fenomenele endocarstice, cascadele etc.;
- Cheile Glodului;
- Masivul Pleașa Ardeului
- Cascada de pe cursul superior al pârâului Almaș, situat în aval de sat, și în apropiere de Piatra Albinii;

-Cele câteva puncte de belvedere situate pe DJ 705, în preajma Muzeului Achim Emilian și pe Dealul „Podei”

Resurse antropice

-Biserica Buna Vestire - Almașu Mare - Joseni (AB-II-m-A-00174), datând de la începutul sec. al XV lea (1418).

-Biserica Schimbarea la față - Almașu Mare - Suseni (AB-II-m-B-00175), din satul Almașu Mare, cartierul Suseni, datând din sec. al XVIII lea (1764);

-Biserica Sf. Nicolae Cib (AB-II-m-B-00202), situată pe teritoriul satului Cib, atestată documentar din 1750;

Alături de aceste monumente incluse în listele de patrimoniu pe teritoriul comunei mai sunt și alte obiective istorice, apreciabile prin vechime și valoare arhitecturală, dintre care amintim:

-Biserica „Sfinții Arhangheli” din satul Glod, având caracteristicile arhitecturale și constructive specifice lăcașelor de cult românești din sec. al XVIII lea și prima parte a sec. al XIX lea (1841);

-Biserica „Sfantul Gheorghe” din Nădăștie, ridicată în 1845;

-Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” din satul Brădet, adusă și montată pe actualul amplasament în 1832, din satul Poiana Techereului;

-Clădirea Primăriei vechi din Almașul Mare, datând de la începutul sec. XX (1900);

-Clădirea primei școli românești din Almașu Mare Suseni, ridicată din piatră la sfârșitul sec. al XIX-lea (1895), și utilizată astăzi ca instituție de cultură (Cămin cultural);

-Crucile comemorative, de hram sau de hotar, precum crucea de piatră din curtea bisericii Brădet, datând din 1837; crucea de hram, ridicată din piatră în anul 1868, din fața bisericii de la Glod; Crucea de piatră de hotar, de pe drumul Bradului, ridicată la 1837; crucea de lemn de stejar, cunoscută sub numele de „Crucea Horii Uesului”, atribuită fiului lui Horea, ultimul îngrijitor al mănăstirii vechi din Cheile Cibului.

-Alături de aceste monumente mai menționăm cele 7 gospodării/case de locuit, datând dinainte de 1910, care se mai păstrează pe teritoriul comunei Almașu Mare, printre care amintim cele din satul Almașu de Mijloc și cătunele Laz (Almașu Mare) și Picui (Glod);

-Galeriile miniere romane (Mina „Toți Sfinții” etc.) care se mai păstrează, devenite inaccesibile în urma închiderii minelor din zonă, după anul 2000.

1.1.2.2.5.2. Infrastructură tehnică

Măsuri pentru dezvoltarea infrastructurii turistice

-Îmbunătățirea infrastructurii de cazare turistică și de petrecere a timpului liber. Menționăm că în prezent este deschisă o singură pensiune turistică „Casa David” din Cib;

-Găsirea soluției optime, printr o colaborare mai strânsă cu proprietarul și Consiliul Județean Alba, pentru amenajarea și deschiderea posibilităților de vizitare a unei galerii miniere romane;

-Promovarea potențialului turistic al zonei, cu obiectivele sale naturale și antropice, prin amenajarea și marcarea traseelor de vizitare, panouri cu prezentarea obiectivelor și antropice;

-Amenajarea locurilor de campare și popas, inclusiv prin dotarea acestora cu coșuri pentru resturi menajere, băncuțe pentru odihnă și eventual amenajarea unor surse naturale de apă;

-Amenajarea complexă a traseelor turistice.

1.1.2.2.5.3. Măsuri necesare protecției și conservării resurselor turistice

În vederea menținerii unui cadru optim de desfășurare a activităților turistice în zonă, se impune îmbunătățirea infrastructurii turistice de pe teritoriul comunei, în prezent aflată într-o stare incipientă de formare. Concomitent se impune luarea de măsuri pentru preîntâmpinarea apariției, în viitor, a unor situații de degradare a patrimoniului turistic existent sau adăugat, pe baze noi precum:

-respectarea riguroasă a prevederilor legii cu privire la protecția mediului înconjurător.

-conservarea vegetației forestiere și arboricole specifică zonelor de stâncărie, a zonelor mlăștinoase existente în lungul unor cursuri de apă, sau în jurul localităților cu funcțiuni turistice (Cib; Glod etc.);

-evitarea construirii de unități economice poluante (crescătorii de păsări, ferme zootehnice mari, unități industriale, etc.) în lungul principalelor drumuri cu valențe turistice DJ 705 și DJ 705 D, sau în apropierea locațiilor turistice, proiectarea atentă a instalațiilor speciale de combatere a poluării (rețele de canalizare, stații de epurare a apelor uzate);

-păstrarea esteticii arterelor de circulație și stradale, plantarea cu arbori și flori a străzilor din localitățile comunei, taluzarea sectoarelor de drum care prezintă alunecări, interzicerea depozitarii de materiale de construcții și utilaje în lungul traseelor turistice, îngrijirea fațadelor clădirilor aflate la drum, etc.;

-continuarea campaniilor de educație a populației prin școală și alte acțiuni educative, pentru respectarea și protejarea resurselor lor naturale și turistice;

-revitalizarea și continuarea vechilor tradiții etnofolclorice din zonă.

1.1.2.2.6. Modul de folosință a rezervelor de teren

Deoarece resursele de teren pe care le deține primăria sunt de cele mai multe ori sub necesități și inegal distribuite, utilizarea acestora se va face în funcție de necesitățile imediate și de perspectivă a comunității.

-Astfel în intravilanele localității sau în imediata apropiere a acestora, utilizarea terenurilor se va face în primul rând în scopul asigurării/dezvoltării infrastructurii edilitare, a unor servicii, putând fi concesionate sau vândute și în scopul desfășurării unor activități cu caracter economic.

-Suprafețele împădurite vor fi exploatate în regim silvic, pentru asigurarea unor necesități economice imediate sau de perspectivă pentru comunitate (lemn de foc sau de construcție, pășunat etc).

Terenurile inadecvate agriculturii vor putea fi utilizate pentru exploatarea unor agregate minerale cu obligația investitorului de a amenaja pe locul fostelor exploatații, alte amenajamente, inclusiv turistice și de petrecere a timpului liber.

-Suprafețele de teren acoperit de pășuni sau fânețe, pot fi concesionate în primul rând unor fermieri locali sau asociațiilor crescătorilor de animale locali, pentru desfășurarea unor activități economice, care să aducă venituri la bugetul local și să utilizeze

forță de muncă autohtonă. De asemenea, în cazul neutilizării de către populația locală, aceste pășuni/fânețe pot fi concesionate în anumite condiții unor investitori privați din afara UAT pentru creșterea animalelor. Totodată aceste terenuri pot fi utilizate pentru proiecte locale de investiții în domeniul turismului, a dezvoltării infrastructurii pentru activități de tip industrial sau servicii.

1.1.2.2.7. Modul de folosință a rezervelor de teren

Principalele categorii de utilități publice necesare dezvoltării economice, turistice și sociale, pe care Administrația locală are datoria să le asigure sunt:

- Extinderea sistemului centralizat de alimentare cu apă potabilă în principalele localități ale comunei și branșarea consumatorilor locali;
- Extinderea sistemului centralizat de canalizare menajeră și la nivelul localităților Almașu Mare, Nădăștie, Glod și Cib-Cheile Cibului;
- Căutarea unor soluții cu Minvest Deva pentru realizarea unei stații pentru neutralizarea și epurarea apelor de mină provenite de la mina Haneș;
- Extinderea rețelelor edilitare în zonele nou introduse în intravilan;
- Asigurarea unui menagement corespunzător pentru deșeurile menajere, selectarea, colectarea și transportul acestora;
- Asigurarea serviciilor comerciale și de alimentație publică;
- Asigurarea infrastructurii de comunicații și transport etc.
- Amplasarea containerelor pentru deșeuri menajere în spațiile amenajate pentru picnic și al altor spații cu aceeași destinație se va face în locuri accesibile auto, pe platforme amenajate special în acest sens.

1.1.2.2.8. Locuri de muncă necesar a se crea.

Situația ideală pentru fiecare comunitatea este asigurarea cu locuri de muncă retribuite corespunzător pentru toată populația aptă de muncă. Desigur acestea nu pot fi create decât în sectoare de activitate existente la nivelul comunității și în funcție de resursele locale și de pregătirea forței de muncă. Lipsa acestora precum și neconcordanța dintre ofertă și pregătirea forței de muncă duce de cele mai multe ori la emigrarea acestora spre alte centre.

-La nivelul comunei Almașu Mare baza locurilor de muncă este asigurată de agricultură, cu principalele sale componente: cultivarea pământului, creșterea animalelor și auxiliar pomicultura și apicultura. În acest sector forța de muncă nu este pregătită în mod special, aici fiind vorba de o pregătire tradițională, de aceea pregătirea este asimilată muncii necalificate. În condițiile dezvoltării unei agriculturi moderne, în cadrul unor ferme de producție, se impune utilizarea unei forțe de muncă specializate, precum ingineri/tehnicieni agronomi, medici/tehnicieni veterinari, lucrători pe diferite tipuri de utilaje agricole, îngrijitori de animale, mulgători etc. Crearea acestor locuri de muncă presupune existența unor investiții în domeniu și pregătirea viitoarei forțe de muncă necesare.

-Până acum câteva decenii baza economică a comunei era mineritul, unde era angrenată marea majoritate a forței de muncă. Închiderea minelor și practic, desființarea mineritului în zonă a dus la pierderea unui număr important de locuri de muncă, sărăcirea populației și emigrarea unei părți importante din forța de muncă tânără, spre state din Uniunea Europeană. Pe plan local se speră că într-un viitor apropiat să se reia mineritul,

ca minerit de suprafață, pentru exploatarea aurului din nisipurile aluvionare, prin tehnici tradiționale și moderne. Spre acest fapt se îndreaptă doi întreprinzători privați din Zlatna unul din Trîmpoiele și altul din Pirita care au obținut în 2017 avizul de la Agenția pentru Protecția Mediului pentru exploatarea aurului aluvionar de pe cursul pârâului Turnu din Almașu Mare

-Ținând seama de potențialul pomicol al zonei, de tradițiile existente și de creșterea interesului pentru consumul unor produse cât mai naturale, pe teritoriul UAT Almașu Mare se pot întreprinde măsuri pentru realizarea unei unități de producție, destinată preparării, producerii și conservării fructelor. Investiții în acest domeniu ar asigura un număr variabil de locuri de muncă, mai multe în perioada de recoltare, pregătire, oferind totodată un dețuseu pentru valorificare producției de fructe din zonă.

-În domeniul industrial și al serviciilor cu caracter productiv este necesară existența unei forțe de muncă mai specializate, care să fi trecut cel puțin printr o școală profesională sau una echivalentă, pentru meseriile de bază. Zona Almașu Mare fiind una preponderent minieră, forța de muncă calificată a fost majoritar în acest domeniu. Din aceste considerenț e și ținând seama de faptul că populația aptă de muncă este relativ vârsnică, posibilitățile de adaptare cele mai bune se îndreaptă spre exploatarea de suprafață, în cadrul carierelor de andezit existente.

-Dezvoltarea unor activități cu caracter industrial, axate pe pe producția de energie electrică (eoliană și/sau fotovoltaică) necesită puțină forță de muncă, cea existentă necesitând o pregătire specială, cu nivel tehnic mediu și superior, în pregătirea căreia trebuie implicată, alături de investitor și a administrația locală.

-În unele domenii sunt necesare pregătiri specializate cum sunt șoferii în transporturi sau personalul din cadrul unităților comerciale și unele servicii, inclusiv turistice. În condițiile în care și turismul devine o opțiune în dezvoltarea comunității, se impune găsirea unor forme specifice pentru pregătirea personalului pentru funcții din cele mai diverse: bucătari, ospătari, recepționeri, agenți de turism, barmani, camerist/îngrijitor etc. În acest context administrația și comunitate a locală împreună cu Inspectoratul Școlar Alba pot lua măsuri pentru asigurarea pregătirii necesarului de forță de muncă din aceste domenii, prin cursuri speciale în cadrul unor unități de învățământ specializate.

-Pentru domenii precum administrația locală, învățământ, servicii financiare și economice, management etc se impune existența unei pregătiri superioare, efectuată în centre universitare. Chiar dacă comunitatea nu dispune de personal specializat în domeniu poate atrage forță de muncă din exterior, prin oferte asiguratorii și condiții de muncă stimulative.

1.1.2.2.9. Organizarea circulației

1.1.2.2.9.1. Modernizarea sau completarea arterelor de circulație majoră și a sistemului de transport în comun, în raport cu necesitățile funcționale ale localităților

Principala artere de circulație ma joră pe teritoriul comunei este DJ 705, care străbate teritoriul a două județe, pe traseul: Zlatna (DN 74) - Almașu Mare – Balșa - Geoagiu - Ghelari (A2). Cu o lungime de 48,120 m, din care 17,260 pe teritoriul administrativ al jud. Alba, acest drum străbate 2 din localitățile comunei, respectiv Almașu Mare (Joseni) și Almașu de Mijloc. Starea acestuia este bună pe sectorul Almașu Marte Almașu de Mijloc, dar într o stare deplorabilă pe sectorul Cariera Breaza Plai -

Valea Mare - Zlatna, din cauza traficului greu și intens cu piatră de la carierele Plai și Măgura.

Deși acest drum este inclus în strategia de dezvoltare a județului Alba pentru perioada 2014-2020 prin aprobarea documentației tehnice la capitolul modernizări modernizări, acest lucru nu este posibil până la finalizarea lucrărilor la autostrada Sebeș Turda. Motivarea acestei întârzieri este justificată prin faptul că transportul greu efectuat în zonă l-ar distruge.

De asemenea DJ 705 D, cu o lungime de 42,600 m din care 24,500 m pe teritoriul jud. Alba (Limita Jud. Hunedoara (Km 7+700) - Cheile Cibului - Cib - Glod – Nădăștia - Almașu Mare - Limita Jud. Hunedoara (Km 33+100)), poate reprezenta o nouă rută de transport, care poate contribui la consolidarea legăturilor dintre teritoriul administrativ al comunei și Valea Mureșului pe de o parte și cu bazinul superior și mijlociu al Crișului Alb, prin Buceș. Din nou starea proastă în care se găsește acest drum în sectoarele Cheile Cibului - Limită de Județ și Almașu Mare - Suseni - Stănița limitează accesibilitatea auto pe sectoarele amintite.

În acest scop se impune o mai bună colaborare între C. J: Alba și C. J. Hunedoara la capitolul infrastructură. Inclusiv în vederea contractării unor fonduri externe, europene. Pentru îmbunătățirea transportului în comun pe teritoriul comunei este necesar ca traseul auto să facă o buclă, care să includă satele Nădăștie și Cib, pentru a se întoarce la DJ 705 în punctul Plai.

Pentru completarea infrastructurii turistice a zonei și punerea în valoare a potențialului turistic reprezentat de Cheile Cibului, ca zonă protejată și peisaj, se impune reabilitarea și modernizarea drumului care străbate versantul drept al cheilor, legând satul Cheile Cibului (DJ 705 D) cu satul Glod, peste Dealul Picui. Deși străbate o arie naturală protejată modernizarea acestuia va asigura o integrare mai bună a gospodăriilor din zonă cu teritoriul administrativ, totodată va da posibilitatea unui acces și a unui control mai ușor al turiștilor în acest areal, inclusiv prin amenajarea unor puncte de belvedere și a unor obiective speologice.

Transportul în comun

Amplasamentul geografic al comunei la limită de județ și în afara principalelor drumuri naționale cât și distanța mare față de centre urbane importante ale județului, a determinat dependența teritoriului său administrativ de singura magistrală de transport, care o leagă de restul țării DJ 705. Acest fapt a dus inevitabil la scoaterea teritoriului său administrativ în afara principalelor rute de transport.

Serviciile de transport public pentru călători pe ruta Alba Iulia Zlatna Almașu Mare, tur și retur, în prezent este asigurat de către operatorul Inter Star. Acesta asigură o cursă zilnică pe traseul Alba Iulia Zlatna Almașu Mare, cu plecarea din Alba Iulia la ora 14 și sosirea la destinație la ora 16.

Cursa retur are loc a doua zi cu plecarea din Almașu Mare la ora 05,30 și sosirea la Alba Iulia la 07,30.

Pe teritoriul comunei traseul auto se desfășoară pe ruta Almașu Mare Nădăștie Cib, de unde micobuzul urcă spre Plai.

Ca o necesitate în vederea îmbunătățirii transportului în comun pentru zonă, ar fi deschiderea unui traseu inter județean pe ruta Alba Iulia Zlatna Almașu Mare Balșa

Geoagiu Băi Geoagiu Ceru Băcăinți Blandiana Vurpăr Alba Iulia, cu cel puțin două curse alternative.

Un rol important în cadrul transportului în comun îl are transportul copiilor la și de la școală.

Deoarece singura școală de nivel gimnazial funcționează numai la Almașu Mare, aici sunt aduși și copii din toate satele comunei, cu micobuzul școlii.

1.1.2.2.9.2. Îmbunătățirea penetrabilității în localități și a relațiilor de circulație și transport în comun cu localitățile din teritoriul înconjurător;

Accesibilitatea în cadrul localităților comunei Almașu Mare este condiționată de morfologia terenului, a tipului de așezări, a rețelei hidrografice majore pe care se suprapune teritoriul administrativ și a stării în care se găsește infrastructura de transport existentă. Prezența DJ 705 și a DJ 705 D, care traversează teritoriul comunei structurează în jurul său rețeaua secundară de circulație, re prezentată de drumurile comunale, ar putea asigura o bună interconectivitate a teritoriului administrativ cu localitățile învecinate. Dar acest lucru nu este posibil datorită stării actuale în care se găsește infrastructura de transport din zonă. Ne referim în primul rând la DJ 705, pe sectorul Zlatna Valea Mare Almașu Mare, puternic degradat mai ales pe sectorul Valea Mare, datorită transportului în suprasarcină de la carierele de andezit din zonă. În plan secund, dar nu mai puțin important este deschisă derea DJ 705 D, în sectorul Cheilor Cibului până la limita cu jud. Hunedoara în sud și pe sectorul Almașu Mare Suseni Stănița (HD).

Din aceste considerente atât penetrabilitatea în cadrul principalelor localități, legăturile cu localitățile vecine și transportul în comun sunt puternic influențate, prin limitarea acceselor.

La nivel local credem că reabilitarea unor drumuri locale, precum cel care face legătura dintre satele Cheile Cibului și Glod, peste Dealul Picui ar contribui atât la îmbunătățirea legăturii dintre cele două așezări cât și la o mai bună valorizare turistică a sectorului de chei. Într-un alt plan ar deschide o legătură directă a satului Glod cu DN 705 D, în sectorul de chei și scurtarea accesului spre orașul Geoagiu și a stațiunii Geoagiu Băi.

1.1.2.2.9.3. Asigurarea spațiilor pentru parcaje

În condițiile creșterii traficului auto și a numărului de autovehicule aflate în proprietatea populației, pe măsura creșterii interesului turistic și economic pentru zonă, tot mai multe opriri și staționări se vor înregistra în zonă. Infrastructura existentă, cu o trama stradală deseori neadecvată, necesită stabilirea unor locuri și zone propice de parcare și staționare. Din aceste considerente, mai ales în zonele centrale ale satelor componente, în preajma centrului administrativ, a spațiilor comerciale, a școlilor și a instituțiilor se impune amenajarea unor spații de parcare, într-un context mai complex, de amenajare a centrelor civice.

Totodată în zonele de interes turistic, cum sunt Cheile Cibului, Pleșa Ardeului și Măgura Glodului, atât la nivelul rețelei de transport de bază cât și al celei secundare se impun amenajarea unor locuri de popas și belvedere. Dar ținând seama că acestea sunt incluse în arii naturale protejate, se impune amplasarea de coșuri pentru resturi menajere, care prin grija autorităților locale să fie golite periodic și conținutul evacuat în cadrul programului de gestionare a gunoierului menajer. O situație specială se înregistrează la

marile sărbători religioase (hramul bisericilor și a Mănăstirii din Cheile Cibului) alte sărbători și evenimente locale, când afluxul de credincioși și autoturisme este foarte mare, îngreunând circulația.

De asemenea, spații de parcare și refugii sunt necesare și pe DJ 705 în apropierea muzeului local „Achim Emilian”, căutat de tot mai mulți turiști care străbat zona, precum și în zona dealului Dumbrava, unde apare un nou nucleu de locuire. Toate aceste parcări necesită și dotările minimale pentru protecția mediului, respectiv coșuri de gunoi și eventual WC ecologic.

1.1.2.2.9.4. Rezolvarea aspectelor conflictuale

La nivelul localităților situate în lungul traseului DJ 705 și DJ 705 D, problemele conflictuale care pot să apară sunt legate de:

-Sinuozitatea traseului, impusă de geomorfologia fizică a terenului, respectiv Valea Mare, Dealu Ciupercarului și coborârea spre Valea Almașelului, datorită numărului mare de curbe, unele foarte strânse. Rezolvarea acestei probleme impune lucrări de retrasarea și lărgirea carosabilului și limitări ale vitezei de circulație.

-Circulația pietonală și cea a bicicliștilor se face pe marginea drumului amplificând riscul unor accidente, mai ales în perioadele cu circulație intensă. Din aceste considerente se impune realizarea unui pietonal, cel puțin pe una din părțile drumului pe toată lungimea sa din intravilan.

-Cu toate că sectorul de drum din Cheile Cibului reprezintă un traseu turistic excepțional, care asigură accesul și spre alte puncte turistice, drumul nu este modernizat. Se impune căutarea de către administrația locală, în colaborare cu administrația Județeană, a unor soluții financiare pentru modernizarea acestuia pe sectorul limită județ Cib.

-În lipsa unor legături directe între bazinul superior al Văii Geoagiului (Ardeului) și cel al Crișului Alb, un important potențial turistic și peisagistic nu poate fi valorificat corespunzător. Din aceste considerente modernizarea DJ 705 D, pe sectorul Almașu Mare (Suseni) și Stănița poate constitui un punct de colaborare între administrațiile județene și comunale din Hunedoara și Alba.

-Realizarea lucrărilor de consolidare a carosabilului și a lucrărilor de artă aferente acestui drum pe sectorul de drum Almașu Mare (Suseni) și Stănița.

1.1.2.2.10. Intravilan propus. Zone functionale. Bilant teritorial

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

BILANȚ TERITORIAL Sat ALMASU MARE - reședința de comuna		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	206.5820	62.57%
Institutii si servicii de interes public	2.7304	0.82%
Zona cu destinatie Speciala	0.1138	0.08%
Industria	51.4449	15.58%
Zona Mixta	13.4391	4.07%
Turism	31.2706	9.47%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	4.7391	1.43%
Culte	0.3097	0.09%
Cimitire	0.7987	0.24%
Ape	4.4502	1.34%
Cai de comunicatie si transport rutier	14.2480	4.31%
Total Intravilan	330.1265	100.00%
Din care 5.5105 ha zona centrala		

BILANȚ TERITORIAL Sat BRADET		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinte si functiuni complementare	61.1378	73.66%
Turism	18.6230	22.44%
Cai de comunicatie si transport rutier	2.5921	3.13%
Culte	0.1805	0.21%
Cimitire	0.1952	0.23%
Ape	0.2780	0.33%
Total Intravilan	83.0066	100.00%

BILANȚ TERITORIAL Sat NĂDĂȘTIE		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinte si functiuni complementare	82.1994	90.25%
Institutii si servicii de interes public	0.6224	0.69%
Cai de comunicatie si transport rutier	4.0541	4.45%
Culte	0.2042	0.22%
APE	1.1588	1.27%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	2.8349	3.12%
Total Intravilan	91.0738	100.00%

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

BILANȚ TERITORIAL Sat CIB		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	122.5585	52.66%
Instituti si servicii de interes public	0.9995	0.43%
Industria	16.7047	7.18%
Turism	80.2796	34.50%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	0.2478	0.11%
Culte	0.2405	0.10%
Cimitire	0.5822	0.25%
Ape	3.5421	1.52%
Cai de comunicatie si transport rutier	7.5601	3.25%
Total Intravilan	232.7150	100.00%

BILANȚ TERITORIAL Sat CHEILE CIBULUI		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	48.9444	89.97%
Instituti si servicii de interes public	0.1881	0.35%
Cai de comunicatie si transport rutier	1.4594	2.68%
Culte	2.1629	3.97%
Cimitire	0.1680	0.30%
Ape	0.4845	0.89%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	0.1576	0.30%
Zona Mixta	0.8371	1.54%
Total Intravilan	54.4020	100.00%

BILANȚ TERITORIAL Sat GLOD		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	127.7785	79.75%
Instituti si servicii de interes public	1.7917	1.11%
Turism	17.7935	11.11%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	5.3204	3.33%
Culte	0.2835	0.17%
Cimitire	0.2166	0.13%
Ape	0.7998	0.50%
Cai de comunicatie si transport rutier	6.2438	3.90%
Total Intravilan	160.2278	100.00%

STUDIUL DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

BILANȚ TERITORIAL Sat ALMASU de MIJLOC - reședința de comuna		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	57.8540	91.51%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	1.1499	1.82%
Culte	0.4301	0.68%
Ape	1.7002	2.69%
Cai de comunicatie si transport rutier	2.0842	3.31%
Total Intravilan	63.2183	100.00%

BILANT TERITORIAL - COMUNA ALMAȘU MARE
UAT – 9595.9757 ha
Teren scos din intravilan
Total 148.4978 ha
Teren introdus in intravilan
Total 420.6666 ha
INTRAVILAN EXISTENT TOTAL - 742.6012 ha
INTRAVILAN PROPUS TOTAL - 1014.7700 ha

1.1.2.2.11. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

1.1.2.2.11.1. Măsuri antiseismice

-Interdicții de construire în zonele afectate de inundații periodice, eroziuni, alunecări de teren, etc. până la data eliminării lor;

-promovarea unor proiecte pentru eliminarea cauzelor ce le produc (acumulări pentru controlul debitelor, diguri de apărare, consolidări de versanți, amenajări silvice etc.

-Includerea în prioritățile de intervenție imediată a proiectelor respective și solicitarea de fonduri pentru realizarea lor.

Principalele riscuri naturale care se manifestă în zonă sunt inundațiile și alunecările de teren, la care mai putem adăuga prăbușirile de maluri, căderi de pietre etc. Având în vedere faptul că zona se găsește într-o arie geografică cu un nivel al precipitațiilor de 100-150 litri pe m² există un risc mărit de producere a inundațiilor, datorate a atât revărsării unoir cursuri de apă, cât și a scurgerilor de pe versanți, fapt ce impune măsuri de protecție prin:

-executarea unor lucrări de stabilizarea versanților prin lucrări de împădurire,
-lucrări de decolmatare și regularizare pe albiile văilor și ogașelor ce străbat teritoriul comunei,

-interzicerea folosirii albiilor minore a tuturor văilor din zonă pentru executarea unor construcții, depozitarea de materiale de construcții, rumeguș sau resturi menajere. Trebuie avut în vedere ca în caz de viitură, asemenea lucrări pot avea un impact distructiv asupra mediului și a habitatului uman din zonă.

-fixarea prin înierbare, plantare sau alte lucrări specifice, a haldelor de steril, și a taluzurilor drumurilor locale, în locurile unde se manifestă tendințe de alunecare a solului;

-pentru limitarea procesului de erodare a malurilor la cursurile de apă de pe teritoriul comunei se cere utilizare unor specii iubitoare de umiditate cum sunt salix și populus

-amenajarea suprafețelor ocupate de pajiști naturale degradate și îmbogățirea compoziției floristice a acestora;

-închiderea și ecologizarea haldelor miniere și a depozitelor neconforme existente pe teritoriul comunei, igienizarea locurilor afectate de deșeurile depozitate clandestin, în special pe malul cursurilor de apă;

-creșterea gradului de asigurare a populației cu servicii de management al deșeurilor (asigurarea platformelor de colectare, a pubelelor și containerelor pentru depozitarea selectivă, respectarea orarului de ridicare a gunoiului etc);

-reducerea cantității finale de deșeuri;

-aplicarea de măsuri coercitive, ori de câte ori se impune.

-executarea de lucrări de taluzare și fixare a suprafețelor în care se pot avea loc căderi de pietre.

Măsura se impune mai ales în perimetrul Cheilor Cibului și Glodului, a cariereleor și a drumurilor comunale sau altor căi de acces utilizate de către localnici și turiști.

1.1.2.11.1.2. Măsuri în zone inundabile

La nivelul comunei Almașu Mare zonele afectate de inundații sunt situate în preajma principalelor cursuri de apă: pâraiele Almaș, Almășel și Cib, cu o frecvență mai mare în aval și în zonele de confluență cu afluenți secundari pe care-i primește pe teritoriul intravilanului. Fenomenul are un impact major în cazul unor fenomene meteorologice deosebite, marcate de căderi importante de precipitații într-un timp scurt, când procesul de infiltrare a apelor în sol nu poate face față cantităților de apă căzute, pot să apară inundații locale.

Propuneri pentru combaterea generală a fenomenului la nivelul localităților componente:

Almașu Mare:

-Stoparea, sau limitarea tăierilor de pădure în bazinul superior al pârâului Almaș (Ardeu);

-Lucrări de decolmatare și adâncire a albiei minore pe valea Almașului;

-Îndiguiri pe sectorul Valea Babii Valea Lungă cu diguri de sprijin și/sau gabioane;

-Recalibrarea podurilor și podețelor care pot fi afectate în caz de inundații;

-Eliminarea vegetației lemnoase din albia minoră sau din imediata apropiere a acesteia;

-Refacerea și consolidarea drumurilor ce traversează comuna.

Nădăștie

-Igienizarea albiei de resturi menajere, de copacii căzuți și alte resturi vegetale;

-Recalibrarea podurilor și podețelor;

-Lucrări de protecție contra inundațiilor pe partea stângă a drumului

-Decolmatarea și recalibrarea albiei

Glod

-Lucrări de igienizare a albiei și de protecție contra inundațiilor

-Lucrări de decolmatare, regularizare și adâncire a albiei minore corborate cu lucrări specific combatere a eroziunii de mal.

Cib

-Stoparea, sau limitarea tăierilor de pădure în bazinul superior al pârâului Cib și Muncel;

-Igienizarea albiei de resturi menajere, de copacii căzuți și alte resturi veget

-Recalibrarea podurilor și podețelor;

-Lucrări de protecție contra inundațiilor în zona din sudul satului

-Decolmatarea albiei și recalibrarea ei pe valea Muncelului și pe cursul principal, în aval de confluenta cu acesta

Almașu de Mijloc

-Igienizarea albiei de resturi menajere, de copacii căzuți și alte resturi vegetale;

-Lucrări de protecție contra inundațiilor prin îndiguirea cursului principal și în zonele de confluență cu pâraiele: Valea Caselor, Valea Glodului și Pârâul lui Todor.

-Decolmatarea și recalibrarea albiei Almășelui și parțial a afluenților acestuia

1.1.2.11.1.3. Combaterea alunecărilor de teren și a prăbușirii malurilor

Potrivit Legii 575/22 octombrie 2001 privind Planul de amenajare a teritoriului Național secțiunea a V a zonele de risc natural, Comuna Almașu Mare se încadrează în categoria unităților administrative în care potențialul de producere a alunecărilor este unul mediu, cu o probabilitate relativ redusă de producere.

În zonă aceste alunecări sunt favorizate de:

- caracteristicile morfometrice ale versanților: energia de relief și fragmentarea acestora, înclinarea versanților și expoziția acestora;

- structura litologică a substratului;

- formațiunile superficiale și granulometria lor;

- modificări climatice vizibile în regimul pluviometric;

- acțiunea fizico mecanică și chimică a apelor de suprafață și de adâncime;

- gradul de împădurire al versanților;

- gradul de intervenție antropică;

- pășunatul excesiv;

Lucrările de amenajare în cazul terenurilor supuse alunecării sunt de două categorii: de eliminare/atenuare a cauzelor și de stăvilire a efectelor.

Așa cum s-a mai menționat, ca primă măsură, general valabilă, constă în împădurirea corpului de alunecare, cu specii având sisteme radiculare pivotante ce au rolul de a fixa solul și de a reține apa. Pe aceste terenuri se va evita supra încărcarea versanților cu edificii tehnice și vetre de așezări.

Executarea unor lucrări de împădurire ca măsură general valabilă, a zonelor predispușe acestor fenomene, precum și fixarea mai bună a taluzurilor la drumurile comunale amenințate în unele zone de alunecări locale, superficiale.

-În zonele în care se manifestă tendințe de instabilitate puternică, se impun lucrări pentru eliminarea cauzelor fenomenului, constând în drenarea excesului de umiditate, prin realizarea de drenuri, fie în corpul, fie în fruntea corpului de alunecare.

Ca măsuri punctuale sunt necesare

-Lucrări de drenare, realizarea de ziduri de sprijin, interzicerea unor noi construcții și consolidarea drumurilor în Almașu Mare

-Lucrări de drenare, zid de sprijin la casa afectată din Nădăștia;

-Lucrări de drenare și zid de sprijin la casa afectată în Cib

Se impune eliminarea acordării autorizației de construcție în aceste zone pentru orice fel de lucrări care ar putea favoriza acest producerea unor asemenea fenomene (construcții de drumuri, case de vacanță, alte construcții stabile etc.).

1.1.2.11.1.4. Măsuri pentru combaterea eroziunii malurilor

Eroziunea afectează malurile tuturor cursurilor de apă care traversază teritoriul administrativ al comunei, fiind mai evidente în zonele joase și la confluența dintre cursul principal și afluenții acestuia, motiv pentru care sunt necesare lucrări de apărare a malurilor.

Propuneri pentru combaterea fenomenului:

Pentru combaterea acestui fenomen se întreprind o serie de măsuri tehnice de protecție:

-Curățarea albiilor de resturi vegetale, (copaci căzuți, butuci și crengi rămase în urma unor tăieri neraționale etc.,

-Lucrări de protecția a malurilor în sectorul de confluență Almaș valea Lungă, în lungul drumului spre Zlatna, cu ziduri de sprijin, plantări de arbori hidrofilii cu rădăcini radiculare puternice (arin, răchită, salcie, plop etc.);

-Lucrări specifice de evitare a eroziunilor de maluri în cazul în care nu se îndiguiește râul principal: plantații și perdele de protecție, blocarea formării ravenelor cu garduri de nuiele, refacerea vegetației ierboase și forestiere etc.

-Regularizări de curs și îndiguiiri;

-Ziduri de sprijin legate cu beton sau gabioane;

Diguri de barare a cursului pentru diminuarea vitezei de curgere și depozitarea materialelor transportate de viitură;

-Unde se manifestă riscul de eroziune a malului se realizează perdele forestiere, ce urmăresc conturul acestuia. Prezența vegetației forestiere reduce efectul mecanic al valurilor, fortificând totodată peisagistic sectoarele de luncă;

-La limita organismului de prăbușire format sau incipient se vor planta arbuști și subarbuști care prin greutatea lor să nu provoace prăbușirea malurilor;

1.1.2.11.1.5. Căderi de pietre și avalanșe

Sunt fenomenele care se manifestă mai ales la nivelul sectoarelor de chei, în condiții de zăpadă abundentă și la topirea acesteia. De asemenea fenomenele de îngheț-dezghet are un impact major asupra factorului litologic, favorizând fisurarea și desprinderea blocurilor de piatră, a căror cădere putând pune în pericol bunuri materiale, viața oamenilor și a animalelor.

Pentru limitarea producerii și a efectelor acestor fenomene se impun următoarele măsuri:

-Ancoraje și plase metalice pentru eliminarea riscului de prăbușire a stâncilor;

-Perdele forestiere și pâlcuri de copaci la nivelul viroagelor și a văilor de versant pe care se pot forma curgeri de zăpadă sau piatră;

- Limita rea accesului turiștilor în zonele afectate de aceste fenomene;
- Interzicerea executării construcțiilor în aceste zone.

1.1.2.11.1.6. Văi torențiale (ravene, râpe, ogașe):

Acțiunea acestora se manifestă în special la marginile unor terase, pe versanții despăduriți de pe cursul superior al văilor din zonă, a drumurilor de acces, în locuri unde nivelul pantei favorizează creșterea vitezei și energiei de curgere.#

Propuneri pentru combaterea fenomenului

Pentru combaterea acestor fenomene sunt necesare o serie de lucrări care să limiteze dezvoltarea organismului torențial și în final să i diminueze efectele prin fixarea și colmatarea lui cu vegetație.

În acest context se impune:

- realizarea unor garduri dispuse în semicerc în jurul organismelor torențiale, realizat e de regulă din pari și nuiele de salcie, având o înălțime mai mare în sectorul central și mai mic la margini,
- îmierbarea și plantarea în lungul ravenei și în preajma gardurilor astfel confecționate a unor arbori sau arbuști,
- săparea unor șanțuri colectoare în amonte de organismul torențial care să preia și să disemineze apele care atacă baza acestuia.

Toate aceste lucrări cu caracter tehnic și silvic au drept scop stingerea organismelor torențiale și împiedecarea formării altora noi. Perdelele forestiere realizate în jurul organismelor torențiale active preiau și transformă scurgerea prin șiroire în scurgere laminară. Un fenomen asemănător are loc la nivelul drumurilor comunale, vicinale, de acces din zonele înalte. Slaba consolidare și natura stratului litologic permite spălarea suprafeței carosabile și tendințe de formare și adâncire a unor ogașe pe locul de călcare a roților mijloacelor suprafeței carosabile și tendințe de formare și adâncire a unor ogașe pe locul de călcare a roților mijloacelor de transport. Pentru a limita acest fenomen este indicat introducerea și fixarea în aceste organisme torențiale de transport. Pentru a limita acest fenomen este indicat introducerea și fixarea în aceste organisme torențiale incipientieincipiente a unor tulpini de arbuști puternic ramificați care să oprească și să fixeze solul purtat de apă. nte a unor tulpini de arbuști puternic ramificați care să oprească și să fixeze solul purtat de apă.

1.1.2.11.1.7. Măsuri de eliminare/combateră a riscurilor tehnologice

Principalele riscuri tehnologice existente sunt cele colaterale mineritului, respectiv apele acide de mină și haldele de steril. În condițiile închiderii exploatărilor miniere existente, efectele acestora sunt percepute mult mai acut.

Posibilitățile de diminuare/eliminare a acestor riscuri presupune măsuri ferme de ecologizare printr-un program coerent. În lipsa acestora sunt necesare măsuri precum:

- amenajarea taluzurilor haldelor de steril și plantarea de vegetație,
- amenajarea de ziduri de sprijin la baza taluzurilor pentru reținerea materialului rostogolit sau transportat de ape,
- captarea și dirijarea scurgerilor superficiale din zona inferioară a versanților și a platformelor haldelor pentru prevenirea eroziunilor laterale,
- interzicerea pășunatului animalelor pe haldele amenajate,
- menținerea drumurilor în stare de exploatare,

- neutralizarea apelor de mină evacuate în apele de suprafață.

Toate aceste măsuri cad în responsabilitatea “MINVEST “Deva Sucursala Minieră Zlatna, realizarea lor putând fi făcută din surse de finanțare proprii sau atrase.

NOTĂ: Se institue interdicție de cons truire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor.

1.1.2.2.12. Dezvoltarea echiparii edilitare. Solutii propuse

1.1.2.2.12.1. Gospodărirea apelor

Lucrări hidrotehnice propuse pe teritoriul ce face obiectul PUG;

Pe teritoriul administrativ al comunei Almasu Mare trebuie facute investiții în lucrări de apărare împotriva inundațiilor pe paraul Ardeu, prin decolmatări de albie și refacerea unde este nevoie a digurilor de protecție. După terminarea excavațiilor pentru exploatarea agregatelor din albia vailor se impune refacerea solului sau amenajarea și utilizarea gropilor rămase pentru piscicultură. Lucrări hidrotehnice și de protecție a malurilor pentru protejarea localităților omonime împotriva inundațiilor, a ruper ilor de malurilor și distrugerii infrastructurii de transport. În acest context și impune găsirea soluțiilor economice cele mai pertinente pentru îndiguiri și canalizări ale cursurilor de apă în intravilane. În procesul de gospodărire a resurselor de apă un rol important va trebui să-l joace în viitor protejarea izvoarelor carstice, prin excluderea utilizării cavităților carstice ca posibile locuri de depozitare clandestină a gunoaielor și a altor resturi organice și chimice, depoluarea dolinelor și ponoarelor.

1.1.2.2.12.2. Alimentare cu apă

Se propune realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apa pentru cele 7 localitati ale comunei Almasu Mare si anume:

1. Almasu Mare =394 locuitori
2. Almasu de Mijloc =159 locuitori
3. Bradet =83 locuitori
4. Cheile Cibului =20 locuitori
5. Cib =277 locuitori
6. Glod =215 locuitori
7. Nadastia =141 locuitori

Necesar/norma specific de apa viitoare, in general aleasa in scopul acestui proiect a fost agreata la 110 litri/locuitor/zi asa cum este prevazut in standardul romanesc pentru proiectarea sistemelor de alimentare cu apa. Necesarul de apa corespunde exact cu cerintele acestui standard de proiectare (SR 1343 1, iulie 2006), care cere pentru nivelul de alimentare considerat prin prezentul proie ct o norma de apa specifica cuprinsa intre 100-120 litri/locuitor/zi.

Necesarul de apa este, la un anumit grad, legat la nivelul de trai al consumatorilor. Luand situatia venitului ca principal indicator al nivelului de trai se poate afirma ca nivelul de trai in zonele urbane este mai ridicat decat in zonele rurale (comune).

Estimarea evolutiei cererii de apa se face luand in considerare toti factorii care influenteaza aceasta evolutie: evolutia contorizarii, elasticitatea cererii in raport cu pretul si ve nitul, etc.

Criteria de proiectare

Normele de consum propuse de standardul roman din 2006 tin seama de reducerea consumului domestic si industrial, inregistrata in ultimii ani, si se apropie de normele Europene, prevazand un consum specific de 100-120 l/ locuitor/zi, pentru dotarile sanitare standard existente care se vor extinde in toate localitatile incluse in program.

Rețelele de distribuție vor asigura apa necesară utilizatorilor în cantitatea, calitatea și la presiunea cerută, conform normativelor în vigoare. Pentru sectorizarea rețelei, se vor prevedea cămine de vane. Pentru combaterea eventualelor incendii, pe rețeaua de apă se vor prevedea hidranți exteriori.

Zone de protectie

Pentru sursele de apa, precum si pentru captarile aferente acestora se instituie zonele de protectie sanitara si perimetrul de protectie hidrogeologica, conform HG 930/2005, acestea fiind dimensionate prin elaborarea de studii hidrogeologice expertizate de INHGA Bucuresti, studii ce trebuiesc intocmite de catre detinatorii si/sau operatorii cu orice titlu ai captarilor. Prin aceste studii se dimensioneaza urmatoarele zone:

-zona de protectie sanitara cu regim sever: cuprinde terenul din jurul surselor de apa, unde este interzisa orice amplasare de folosinta sau activitate care ar putea conduce la contaminarea sau impurificarea surselor de apa;

-zona de protectie sanitara cu regim de restrictie: cuprinde teritoriul din jurul zonei de protectie sanitara cu regim sever, astfel delimitat incat, prin aplicarea de masuri de protectie, in functie de conditiile locale, sa se elimine pericolul de alterare a calitatii apei;

-perimetrul de protectie hidrogeologica: cuprinde arealul dintre domeniile de alimentare si de descarcare la suprafata si/sau in subteran a apelor subterane prin emergente naturale (izvoare), drenuri si foraje si are rolul de a asigura protectia fata de substante poluante greu degradabile sau nedegradabile si regenerarea debitului prelevat prin lucrarile de captare.

Comuna Almasu Mare necesita implementarea unui sistem de alimentare cu apa potabila si incendiu exterior format din:

a. Captare si transport apa bruta

-priza (captare) de apa bruta amonte de loc. Almasu Mare si halda de steril de la mina "ALBINI "

-a doua captare prin foraj la mare adancime 150-200 m.

-conducta de aductiune gravitacionala de la captare pana la gospodaria de apa .

Captarea va avea o zona de protectie sanitara conform legislatiei in vigoare.

Documentatia tehnica pentru obtinerea Acordului si Avizului RA Apele Romane se va intocmi de o societate comerciala abilitata in domeniu.

b. Gospodarie de tratare si inmagazinare apa

-rezervor metalic suprateran pentru inmagazinare apa

-statie de tratare apa bruta in vederea potabilizarii apei;

-container echipat cu statie clorinare

c. Retele de distributie apa

-retele de distributie de alimentare cu apa executate cu teava tip PEID De 110-250 mm PN 10. Teava se va monta sub adancimea de îngheț a zonei;

1.1.2.2.12.3. Canalizare

În scopul îmbunătățirii echipării edilitare a localitatilor Almasu Mare, Nadastia și Glod și pentru asigurarea diminuării poluării mediului, se propune un sistem centralizat de canalizare, care să permit racordarea tuturor gospodăriilor și a obiectivelor existente și propuse în zonă și racordarea canalizării la sistemul centralizat de canalizare menajera și stația de epurare biologică de 500 L.E.

Rețeaua de canalizare a localităților se va realiza din tuburi din PVC cu diametre de 200 și 250mm.

În funcție de configurația zonei, se propune extinderea rețelei existente de canalizare menajera, cu asigurarea depoluării apelor uzate înainte de descărcarea în emisar prin intermediul stației de epurare.

Se prevede canalizare în sistem divizor, apele pluviale urmând să fie colectate prin rigolele practicate pe marginea drumului.

În măsura în care, în urma întocmirii proiectului de specialitate, se constată că este necesar, se vor prevedea construcții de atenuare a debitelor meteorice prin rezervoare de înmagazinare și stații de pompare.

Descrierea funcțională și tehnologică a rețelelor de canalizare

-Rețeaua de canalizare este alcătuită din totalitatea canalelor și construcțiilor accesorii care asigură colectarea și transportul apelor de canalizare spre stația de epurare.

-Dimensionarea rețelelor de canalizare s-a făcut pe baza debitelor de apă de canalizare, determinate conform SR 1/2006.

Procedeul de canalizare va fi separativ (divizor).

Rețeaua descrisă se referă numai la apele uzate menajere.

Descrierea funcțională și tehnologică a stațiilor de epurare

-Soluția tehnologică

-Schema de epurare propusă corespunde debitelor caracteristice de ape uzate și concentrațiilor indicatorilor avuți în vedere pentru acestea, și urmărește în mod special reținerea materiilor în suspensie (MS), a substanțelor flotante, eliminarea substanțelor organice biodegradabile (exprimate prin CBO5) și eliminarea compușilor azotului și fosforului.

-Pentru aceasta, schema de epurare cuprinde următoarele obiecte tehnologice:

a) Treapta de epurare mecanică primară (gratare manuale).

b) Bazin de egalizare, omogenizare apă menajera.

c) Bazin de pompare apă menajera.

d) Treapta de epurare mecanică finală (deznisipator și separator de grasimi).

e) Treapta de epurare biologică (bazin aerare și decantor secundar).

f) Unitate de dezinfecție cu ultraviolete.

g) Bazin colectare și pompare sediment.

h) Unitate de deshidratare sediment.

i) Platforma depozitare containere deseuri.

j) Rețele tehnologice.

k) Camine de canalizare.

Soluția constructivă

-Platforma stației de epurare se amplasează peste cota de inundabilitate din zonă.

-Se prevede un by pass general între bazinul de omogenizare și caminul final de evacuare de pe platforma stației pentru situația întreruperii accidentale sau programate a

functionarii unitatilor statiei de epurare din aval de bazinul de omogenizare si pompare(revizii, menta nanta, etc.). Aceste opriri vor fi de maxim 12 ore.

-Obiectele si retelele tehnologice ale statiei de epurare vor fi ingropate, cu exceptia cladirii administrative (unde vor fi birouri si laboratorul de analize, camera electrica) si camera suflantelor la b azinul de aerare, care vor fi amplasate suprateran.

Descrierea schemei tehnologice

A.Linia apei

-camin de receptie.

-bazin de compensare si statie de pompare apă uzata.

-bloc de epurare mecanică având următoarele funcții:

-grătar manual.

-deznisipat or.

-separator de grăsimi.

-bloc de epurare biologică combinată, compusă din :

-bazin de nămol activat cu aerare cu bule fine, nitrificare și nitrificare simulată și stabilizarea nămolului.

-decantor secundar

-statie de pompare nămol biologic recirculat și în exces.

-statie de suflante.

-instalatie dezinfectie cu ultraviolete.

B. Linia nămolului

-bazin tampon nămol biologic recirculat și în exces.

-instalații de îngroșare și deshidratare naturala a nămolului stabilizat compusa din:

-instalați e de colectare a namolului.

-statie de pompare a namolului in exces.

-platforma de uscare.

-drenuri pentru colectarea apelor de scurgere la uscare si transportul lor in circuitul apelor uzate .

C.Linia nisipului si a grasimilor

-bazin tampon depozitar e grasimi.

-Platforma uscare si depozitare nisip.

Linia apei constă din:

-reținerea materiilor grosiere in gratarul manual.

-egalizarea debitelor și omogenizarea compoziției apelor uzate în bazinul de egalizare, omogenizare și pompare.

-reținerea nisipului si grasimilor in denisipator/separator grasimi.

-alimentarea în mod continuu și cu o plaja de debite corespunzatoare a trptei de epurare biologica.

-reducerea substanțelor organice prin epurare biologică în bazinul de aerare, instalație ce poate

-realiza nitrificarea denitrificarea apelor cu ajutorul namolului activ.

-dezinfecția apelor uzate epurate cu raze ultraviolete, ce se realizează într o instalație atașată. Această metodă de dezinfecție este preferată clorinării, din cauza formării în cursul de apă receptor de compuși toxici pentru flora și fauna acvatică.

-controlul calitatii apelor uzate epurate si dezinfectate prin intermediul caminelor de prelevare probe

Linia nămolului constă din:

-evacuare nămol din bazinul de sedimentare secundara într un bazin de colectare si pompare sediment.

-decantare sediment in bazinul de colectare si pompare sediment si pomparea acestuia în unitatea de deshidratare si/sau inapoi în bazinul de aerare pt. necesitati de intretinerea a procesului biologic de epurare.

-deshidratarea sedimentului pe platformele de uscare namol si evacuarea gravitacionala apei rezultate in bazinul de colectare si pompare sediment, iar a namolului deshidratat la rampa de incarcare gunoi menajer a localitatii.

Linia nisipului si grăsimilor constă din:

-evacuarea nisipului colectat in desnisipator/separator grasimi prin pompare pe platforma de spalare si scurgere nisip.

-spalarea si scurgerea nisipului si evacuarea gravitacionala a apei de spalare inapoi in bazinul de compensare si pompare, iar a nisipului in pe platforma de depozitare pentru scurgere.

-colectarea gravitacionala a grasimilor in bazinul de colectare grasimi.

-evacuarea grasimilor colectate prin vidanjare.

D. Blocul de epurare mecanică

Acesta constă dintr-o inlantuire de dispozitive si instalații, care îndeplinesc următoarele funcții.

-Cămin de comutare este si camin de recepție pentru descarcarea apelor uzate vidanjate de la locuintele ce nu au un racord la rețeaua de canalizare. Comutarea apelor uzate menajere pe ntru by passarea statiei se realizeaza cu ajutorul unei vana de tip stavilar montata pe racordul de iesire din camin. Cota apelor uzate va cresta si acestea vor deversa pe racordul de ocolire situat la o cota cu 0,30 m mai sus fata de radierul conductei de iesire.

-Siterea apelor uzate se realizează prin intermediul unui gratar din oțel inoxidabil. Este montat sub conducta de debusare apa menajera in chesonul bazinului de omogenizare, si are un volum de 150 l. Distanța între barele cosului este de 25 mm , mai mica decat canalele de curgere prin pompa, pentru a asigura protectia acesteia. Cosul gratar este scos din cheson si introdus la pozitie manual, cu ajutorul unei instalatii de transport pe verticala cu troliu manual.

Materialul reținut se va putea colecta în containere speciale si depozita pe o platforma betonata unde are loc si scurgerea apei din rezidurile colectate. Ulterior acestea se pot ambala in saci si transporta la rampa de gunoi a localitatilor.

E. Bazinul de omogenizare si stația de pompare apă uzată.

-Bazinul de egalizare, omogenizare și pompare are o triplă funcționalitate:

-omogenizează compoziția apelor uzate care are o variatie orara destul de mare.

-egalizează debitul de apă, alimentând în mod constant si continuu componentele d in aval ale statiei de epurare(desnisipatorul, bazinul de aerare, decantorul secundar, etc.).

-asigură prin pompare alimentarea componentele din aval ale statiei de epurare amplasate suprateran.

F.Desnisipatorul și separatorul de grăsimi.

-Este un bazin special din beton armat unde sunt reținute suspensiile granulare de origine minerală antrenate de apele de canalizare. S a amplasat imediat după statia de

pompare ape uzate. Datorita suprafetei de teren avuta la dispozitie pentru amplasarea statiei de epurare, a fost ales un deznisipator de tip vertical. In deznisipator sunt reținute particule de sediment cu diametrul între 0,2 și 1 mm. Curățirea depunerilor se face mecanic prin intermediul unei pompe submersibile.

-Tot din criteriile de spațiu s-a optat pentru cuplarea deznisipatorului cu un separator de grăsimi.

Instalația compactă are un compartiment de special pentru separarea grăsimilor. Acest compartiment este legat printr-un deversor inversat submersibil de compartimentul de deznisipare. Circulația lichidului, flotația și realizarea vitezei lichidului se realizează astfel încât să nu se sedimenteze nămolul.

-După evacuarea nisipului de pe fundul compartimentului de deznisipare acesta se colectează pe o platformă de scurgere a apei continute și uscare a acestuia. Ulterior se încarcă în containere și se depozitează pe platforma de depozitare deșeurilor. Periodic se transportă cu celelalte deșeurilor la groapa de gunoieră a localității.

G. Blocul de epurare biologică

Soluția propusă constă dintr-un bazin combinat pentru aerare prelungită cu stabilizare nămol și decantare secundară.

-Bazin de aerare prelungită, de stabilizare a nămolului și de nitrificare denitrificare, este prevăzut cu aerare pneumatică cu bule fine, cu zone anoxice pentru denitrificare și zone aerate pentru nitrificare. Pentru circulația apei în interiorul bazinului de aerare și creșterea eficienței aerării în bazin, sunt prevăzute mixere cu turație lentă, submersibile.

-Instalația de îngroșare și deshidratare mecanică a nămolului

Prelucrarea nămolului în exces (îngroșare și deshidratare), se va face natural, prin intermediul unei platforme exterioare de uscare, prevăzute cu instalație de drenare a apei scurse în procesul de uscare și transportul acestuia din nou în circuit. Platforma a fost sectorizată în șase bazine de procesare pentru ca la fiecare extragere a nămolului și depunerea pe platformă să fie ocupată de fiecare dată un alt bazin, pentru a se putea realiza neutralizarea acestuia pe sarje individuale.

1.1.2.2.12.4. Alimentare cu energie electrică

Comuna Almașu Mare și satele aparținătoare sunt alimentate cu energie electrică de la rețeaua de 20 KV, ce leagă comuna cu orașul Zlatna, montată pe stâlpi de beton.

Creșterea importanței turistice a zonei impune ca și iluminatul stradal să fie adus la cerințele normelor actuale.

În condițiile dezvoltării turistice și a realizării unor case de vacanță, există un surplus de energie care să permită extinderea acestor rețele în zonele propuse pentru o dezvoltare ulterioară.

Cum volumul de rețele electrice existent pe teritoriul administrativ al comunei acoperă în mare parte necesitățile de transport și repartiție, în următorii ani se impun mai ales lucrări, cum ar fi:

1. reabilitarea instalațiilor de joasă tensiune, inclusiv a bransamentelor și firidelor de bransament
2. reabilitarea în colaborare cu Consiliul Local a instalațiilor de iluminat public
3. înlocuirea elementelor uzate cu altele performante și revizuirea tablourilor de distribuție mai vechi din posturile de transformare

4. înlocuirea sistemelor de protecție și măsurare pentru citirea consumurilor fără prezența consumatorilor

Multe din măsurile de îmbunătățire a infrastructurii de alimentare cu electricitate preconizate la nivel de județ vor fi aplicate și la nivelul unității administrative Almașu Mare. În aceste condiții pentru obiectivele economice nou deschise sau care se vor deschide în viitor se prevede alimentarea cu energie electrică de medie tensiune din rețeaua existentă, printr-un branșament și stație de transformare locală. Ținând seama de condițiile specifice din zonă este recomandat ca executarea rețelelor de transport să se facă cu stâlpi din beton, pe un traseu stabilit de comun acord de către Administrația Locală cu Administrația PNPf și cu proiectantul.

De asemenea, configurarea și dezvoltarea unor zone turistice distincte, (Nădăștie), impune o alimentare distinctă, prin branșarea la linia de medie tensiune, inclusiv prin montarea unui post trafo suplimentar.

Prezența unui potențial eolian substanțial și interesul în vederea exploatarea rii acestuia, face posibilă realizarea unor investiții în domeniu, pe baza studiilor de specialitate a unui plan propriu de amplasare atât pentru stația trafo cât și pentru parcul eolian propriu zis.

1.1.2.12.5. Alimentare cu gaze naturale. Căldura

Nu există rețea de alimentare cu gaze naturale și nici nu sunt prevăzute asemenea lucrări. Cu toate acestea administrația locală poate încuraja și sprijini introducerea unor tehnologii specifice, pentru valorificarea surselor de energie alternative: solară, eolia și biogaz, la nivel de gospodărie sau agenți economici.

1.1.2.12.6. Rețele de telecomunicații

Propuneri pentru extinderea liniilor de telecomunicații

Extinderea serviciilor de televiziune prin cablu și internet în toate satele comunei. Deși în prezent internetul este accesibil în toate localitățile, pe bază de abonament la telefonie mobilă, asigurarea unor atari servicii alături de televiziunea prin cablu poate fi oferită de către același operator.

Propuneri pentru amplasarea de oficii postale, centrale telefonice, relee.

Restrângerile de activități înregistrate de către Poșta Română a dus la diminuarea masivă a numărului de oficii postale, astăzi în comuna Almașu Mare funcționează o singură casuță poștală (CP), în satul Almașu de Mijloc și în Cheile Cibului. Acest fapt constituie un impediment major mai ales pentru locuitorii celorlalte sate, aflate la distanță destul de mare, a căror acces la un ziar sau un plic adus de poștaș este dificil. Din aceste considerente se impune ca administrația locală să ia legătură cu factorii de decizie a SN Poșta Română, pentru a analiza posibilitatea amplasării unui asemenea oficiu poștal și la Almașu Mare, oficiu care ar putea deservi atât satul de reședință cât și satele Nădăștie, Cib și Glod.

Oportunitatea instalării unei alte centrale telefonice nu credem că este oportună instalarea unei noi centrale, deoarece telefonie fără fir câștigă tot mai mult teren și în zonă. De asemenea, necesitatea unor noi relee de transmisie/retransmisie pentru semnal radio și Tv nu este relevantă.

1.1.2.12.7. Alimentarea cu energii alternative

Pentru viitor tendința care se manifestă este de a utiliza energiile regenerabile, naturale, cu un impact neglijabil asupra mediului cum sunt stațiile familiare de biogaz, energia termică obținută cu ajutorul captatorilor solari și cea electrică obținută cu ajutorul celulelor fotovoltaice.

În condițiile în care se manifestă tot mai clar tendința de utilizare a energiilor regenerabile (eoliene, solare și hidro) credem că autoritățile locale trebuie să încurajeze atât consumatorii casnici cât și alți consumatori să utilizeze asemenea resurse.

În acest context atenția administrației locale a comunei Almașu Mare trebuie să stea și implementarea unor proiecte pentru valorificarea energiilor regenerabile, în special electrice și termice. La acest capitol amintim:

Cercetări privind utilizarea potențialului eolian al culmii Dealu Urdașului pentru amplasarea unui număr de eoliene. Acest amplasament ar putea fi justificat prin creșterea circulației atmosferice din sector vestic.

Modernizarea iluminatului stradal prin utilizarea sistemului de leduri cu alimentare individuală prin panouri fotovoltaice.

Încurajarea utilizării panourilor solare pentru obținerea apei calde menajere..

1.1.2.12.8. Gospodărire comunală, gestiunea deșeurilor

În urma participării comunei la implementarea proiectului „Sistem integrat de management al deșeurilor solide în județul Alba” s-a pus baza rezolvării problemei deșeurilor la nivel local. Potrivit proiectului amintit, comuna Almașu Mare se găsește în aria zonei de colectare și depozitare a stației de transfer, ce este construită la Zlatna, aici fiind adus gunoiul menajer colectat de către o firmă de specialitate. În noul context creat se impune dotarea gospodăriilor, a unităților culturale administrative și economice cu containere, asigurarea în continuare a contractelor cu un agent de salubritate pentru gunoiul menajer care să le transporte la centrul zonal de colectare, stabilirea programelor de ridicare a acestora și urmărirea respectării lor.

Pentru zonele turistice aflate în perimetrul zonelor protejate se impune stabilirea împreună cu custozii acestora a punctelor de amplasare pentru coșurile și containerele de gunoi, inclusiv a modului de colectare și evacuare a acestora.

De asemenea în lungul DJ 705 și 705 D, în zonele amenajate pentru popas sau campare se impune instalarea de coșuri de gunoi și WC-uri ecologice, pentru turiști, de a căror colectare se va ocupa unități specializate, pe bază de contract, încheiat cu administrația locală sau custozii, în cazul zonelor protejate.

Alte măsuri necesare în vederea ecologizării zonei și a eliminării surselor de poluare menajeră:

-dotarea parcarilor, a zonelor de popas și belvedere cu coșuri de gunoi menajere și stabilirea modalităților de golire a acestora;

-amenajarea la nivelul fiecărei localități a unor platforme betonate dotate cu containere specializate pentru colectare selectivă. De aici vor fi preluate și transportate la centrul zonal județean de colectare a deșeurilor;

-administrația locală va acționa, împreună cu localnicii și școlile de pe teritoriul comunei pentru ecologizarea cursurilor de apă ce traversează comuna

-administrația locală va colabora cu custodele zonelor protejate din Cheile Cibului și Cheile Glodului pentru ecologizarea acestora.

Propuneri ale strategiei de dezvoltare privind amenajările pentru sortarea, evacuarea, depozitarea și tratarea deșeurilor menajere.

Diminuarea/eliminarea impactului asupra mediului a deșeurilor urbane pe teritoriul administrativ al comunei, inclusiv a deșeurilor din construcții și demolări presupune realizarea următoarelor obiective și acțiuni specifice:

-Emiterea unei decizii a autorităților administrației locale privind colectarea selectivă de către agenții economici și populație a deșeurilor. Introducerea unui sistem fiscal de taxe pentru gestiune deșeuri pentru agenții economici producători de deșeuri industriale.

-Realizarea unui sistem viabil de colectare diferențiată a deșeurilor reciclabile la sursă (agenți economici sau persoane fizice) în vederea valorificării acestora prin livrare la unități de profil.

-Dotarea cu numărul și tipul necesar de recipiente pentru colectare deșeuri industriale și întreținerea corespunzătoare a acestora.

-Colectarea deșeurilor industriale sau asimilate acestora, de pe amplasamentele ilegale și transportul acestora la depozitul de deșeuri industriale.

-Emiterea unei decizii a autorităților administrației locale privind colectarea selectivă de către agenții economici și populație a deșeurilor. Introducerea unui sistem fiscal de taxe și penalități pentru gestiune deșeuri pentru agenții economici producători de deșeuri industriale.

-Întocmirea unor broșuri educative privind modalitățile de reciclare a deșeurilor, tipărirea și distribuirea acestora locuitorilor comunei, precum și angajaților firmelor producătoare de deșeuri reutilizabile/reciclabile.

-Elaborarea și implementarea unor programe specifice privind conștientizarea populației privind gestiunea deșeurilor industriale și în special a impactului diverselor operații (colectare, transport, depozitare) asupra sănătății umane și a mediului înconjurător.

-Elaborarea de programe specifice de instruire a personalului unităților specializate în colectarea, transportul, reciclarea și depozitarea deșeurilor.

-Elaborarea și implementarea de programe comunitare specifice pentru reciclarea unor deșeuri colectate de la populație și de la agenți economici

Propuneri pentru construcții și amenajări specifice

-Amenajarea la nivelul fiecărei localități a unei platforme betonate, unde să fie depozitate materialele rezultate din demolări și cele din construcții;

-Dotarea locurilor ce vor fi amenajate pentru picnic și petrecerea timpului liber din zonele cu potențial, cu recipiente pentru colectarea separată a resturilor menajere și a peturilor.

1.1.2.12.9. Prevederi, reguli și măsuri generale pentru prevenirea și stingerea incendiilor în localități

Apărarea împotriva incendiilor are ca scop apărarea vieții oamenilor, a bunurilor și a mediului, constituind, conform legii, o problemă de interes public la care trebuie să participe atât autoritățile administrației publice, cât și persoanele fizice și juridice de pe teritoriul comunei, în conformitate cu legislația în vigoare. Organizarea apărării împotriva incendiilor la nivelul comunei intră în atribuțiile consiliului local și a primarului, conform prevederilor legale în vigoare, care trebuie să asigure integrarea măsurilor privind

dezvoltarea și perfecționarea activității de apărare împotriva incendiilor, în programele de dezvoltare economico socială ce se întocmesc la nivel local.

1.1.2.2.13. Protecția mediului

1.1.2.2.13.1. Diminuarea până la eliminare a surselor de poluare majoră (emisii, deversări, etc.)

Alte măsuri care privesc protecția mediului pe teritoriul administrativ al comunei Almașu Mare:

-Identificarea unor soluții care să determine Regia Minvest Deva să treacă la ecologizarea apelor de mină de la Mina Haneș, cel mai mare poluator al zonei. Cu toate că mineritul în zonă a devenit istorie, consecințele sale se resimt cu duritate în calitatea apelor de suprafață, puternic infestate de aceste ape, puternic acide și corozive.

Asigurarea colectării în sistem centralizat a gunoiului menajer și a celui industrial (măsură deja aplicată în comună), conform unui program bine structurat și respectat;

Curățarea suprafețelor de teren utilizate pentru depozitarea clandestină a gunoiului menajer și a materialelor de construcție dezafectate, atât la nivelul proprietății cât și a suprafețelor deținute de primărie, a malurilor și cursurilor de apă;

Curățarea malurilor al bieii pâraielor Glod și Cib și a principalilor săi afluenți, de resturi menajere, resturi vegetale (rumeguș) și al altor produse de alterare, impun o atenție deosebită atât din partea administrației locale, a proprietarilor care dețin asemenea suprafețe, cât și al administratorilor sitului Natura 2000 Cheile Glodului Cheile Cibului.

Montarea de containere și WC-uri ecologice în zonele special destinate pentru popas și campare turistică (Cheile Cibului etc.);

Se impune implementarea unor proiecte pentru canalizare în principalele localități ale comunei.

Canalizarea și epurarea apelor menajere ar avea de asemenea un uriaș impact pozitiv asupra cursurilor de apă, a florei și faunei acvatice din zonă.

Este interzisă depozitarea deșeurilor de orice fel și poluarea, pe proprietatea particulară, fiecare proprietar trebuind să ia măsuri pentru curățarea proprietății și a limitelor acesteia de resturi menajere și gunoi.

1.1.2.2.13.2. Epurarea și preepurarea apelor uzate

Ținând seama de specificul mediului natural de la nivelul teritoriului administrativ, de structura satelor, populație și tradiții locale, considerăm importante luarea următoarelor măsuri:

-Pentru localitățile Almașul Mare, Nădăștie și Glod există posibilitatea amenajării unei stații locale de epurare în aval de satul Glod.

-Pentru satele Cib și Cheile Cibului se propune realizarea unei rețele de canalizare distinctă și a unei stații de epurare, în zona Cheile Cibului.

-Pentru puținele gospodării viabile care mai sunt în satul Brădești se propune amenajarea unor fose vidanjabile, datorită distanței față de satele vecine și a diferențelor de nivel.

-Pentru satul Almașul de Mijloc poate fi luat în calcul realizarea unor stații de epurare modulară sau conectarea acestuia la stația de epurare de la Almașul Mic. În cazul satului Brădet, la cele câteva gospodării viabile, mai rentabilă ar putea fi amenajarea unor fose septice impermeabile și vidanjabile, amplasate în apropierea drumului de

acces/comunal, la care să fie conectate mai multe dintre gospodăriile existente.

-Realizarea unor investiții turistice sau de altă natură, în zone care nu permit racordarea la sistemul de canalizare epurare existent sau preconizat a se executa, vor fi prevăzute cu sisteme proprii de epurare a apelor menajere, realizate din module containerizate de tip ADIPUR 1300 sau echivalent cu următoarea componență:

1. Sistem de curățire grosieră ;
2. Stație de pompare apă uzată
3. Echipament de epurare ADIPUR sau echivalent.

1.1.2.13.3. Depozitarea controlată a deșeurilor menajere și industriale

-Se interzice cu desăvârșire depozitarea (și temporară) a deșeurilor menajere, a materialelor rezultate din demolări în alte spații decât cele prevăzute prin contractul de menagement al deșeurilor;

-Agenții economici de pe teritoriul comunei sunt obligați să încheie contracte pentru serviciile de salubritate cu firme de specialitate, care să ridice, să transporte și să depoziteze resturile menajere sau de altă natură rezultate în urma procesului de producție în puncte special amenajate din zonă.

-Producele secundare (resturi de lemn, rumeguș etc) rezultate în urma procesului de producție în cadrul atelierelor de prelucrare a lemnului sau la meșterii specializați vor fi colectate separat și transportate/ valorificate de către firme de profil în industrii a celulozei a combustibililor solizi etc.

-Deșeurile menajere colectate în spațiile de picnic sau alte amenajări turistice vor fi ridicate pe bază de contract de către firme specializate și depozitate la stația zonală arondată.

1.1.2.13.4. Recuperarea terenurilor degradate, consolidări de maluri și taluzuri, plantări de zone verzi

Propunerile privind recuperarea terenurilor degradate se referă la:

- Recuperarea unor terenuri prin împăduriri, consolidări, terasare;
- Combaterea eroziunii de adâncime a versanților supuși fenomenului de ravenare;
- Zonarea terenurilor conform potențialului de producere a alunecărilor de teren.

Zonarea terenurilor conform potențialului de producere a alunecărilor de teren, așa cum este definit de Legea nr. 575 "Zone de risc natural", impune o serie de măsuri de prevenire sau stopare a acestora în funcție de cauzele producerii lor, cum ar fi:

-Eliminarea sau reducerea instabilității versanților și a declanșării fenomenelor de alunecare care din cauze naturale (precipitații atmosferice, eroziunea apelor curgătoare, acțiunea apelor subterane),

-Îmbunătățirea drenajului natural al solului prin lucrări specifice de îmbunătățiri funciare (combaterea eroziunii solului) aplicate în complex cu lucrări hidroameliorative și agro pedo ameliorative (nivelare modelare, astuparea crăpăturilor) pe versanții afectați de alunecări active și pe terenuri cu alunecări stabilizate, funcție de modul de utilizare a terenului;

-Îmbunătățirea regimului de scurgere a apelor de suprafață de pe versanți, în zonele joase prin lucrări de decolmatăre a organismelor hidrografice existente, pentru colectare și evacuare a apelor;

-Eliminarea sau stabilizarea alunecărilor de teren din cauze antropice (defrișarea abuzivă a pădurilor, pășunat abuziv, săpături la baza versanților pentru diverse construcții);

-Prevenirea degradării terenurilor în urma alunecărilor impune măsuri de tipul:

-Cooperarea cu autoritățile județene și locale din zona de studiu în vederea întocmirii hărții lor risc;

-Întocmirea studiilor geotehnice care să ofere soluțiile tehnice de consolidare a versanților instabili prin lucrări speciale (ziduri de sprijin etc.), în lungul DJ 705 și 705 D;

-Stabilizarea alunecărilor de teren active și valorificarea terenuri lor alunecate prin împăduriri și însămânțare cu amestec de ierburi care, prin consumul mare de apă, asigură protecția antierozională și stabilizarea versanților;

-Evitarea executării de căi de comunicații (drumuri) și construcții de orice fel, pe versanții instabili;

1.1.2.2.13.5. Organizarea sistemelor de spații verzi

Caracteristicile dendrologice și rolul peisagistic a exemplarelor de copaci existenți în intravilan permit aprecieri în determinarea principalilor indicii ecologici și peisageri în vederea stabilirii funcției ecologice și estetice a spațiilor verzi.

Principalii indici ecologici și peisageri sunt dați de:

-Valoarea ecologică a fiecărui exemplar inventariat este data de volumul real al coroanei.

-Volumul standard al coroanelor, reprezintă volumul coroanelor cu o densitate maximă.

-Valoarea globală a exemplarelor este data de volumul standard și de valoarea peisagera.

Valoarea peisagera se apreciază în funcție de diametrul trunchiului:

-Foarte scăzută, cod 1, diametrul trunchiului până la 5

-Scăzută, cod 2 diametrul trunchiului între 5-20 cm;

-Medie, cod 3 diametrul trunchiului între 21-40 cm;

-Mare, cod 4 diametrul trunchiului între 41-70 cm;

-Foarte mare, cod 5 diametrul trunchiului între 71-100 cm;

-Excepțională, cod 6 diametrul trunchiului între peste 100 cm;

(Pentru rășinoase și pentru speciile arboricole cu flori, se adaugă un punct în plus, față de estimarea făcută mai sus).

În contextul dat la nivelul comunei se impune păstrarea vegetației specifice pe cursurile de râu și plantarea de vegetație de-a lungul principalelor artere de circulație. Se va acorda o atenție specială viitoarelor zone turistice, sportive a modului de integrare în peisaj a dotărilor care se vor realiza.

Reglementări cadastrale ale fondului verde:

-Se vor conserva exemplarele cu o vârstă mai mare de 21 de ani (diametrul trunchiului corespunde la 25-35 cm);

-Se vor conserva exemplarele cu valoarea mare peisagera: codurile 4, 5 și 6;

-Se vor conserva exemplarele cu valoare mare ecologică (coroana ovoidă, sferică, semisferică, cu frunzișul de dimensiuni mari și păros);

-In cazul perdelelor de protecție se vor planta specii autohtone cu valoarea mare ecologică (arbori de talia 1, cu coroana ovoidă, sferică, semisferică, cu frunzi și culoare roșie)

-In cazul aliniamentelor stradale se vor propune specii indigene de talia 2 sau 3, cu frunze de dimensiuni mai mari, culorile roșii și cu valoare mare peisajeră.

-In zonele destinate locurilor de joacă pentru copii, se va evita plantarea speciilor care conțin substanțe toxice, care au organe cu țepi, spini.

1.1.2.2.13.6. Delimitarea orientativă a zonelor protejate și restricțiilor generale pentru conservarea patrimoniului natural și construit

Elemente ale patrimoniului natural

Cum o parte din teritoriul comunei Almașu Mare este încorporată în teritoriul rezervațiilor naturale Cheile Cibului și Cheile Glodului, în această zonă este interzisă executarea lucrărilor de orice fel în afara spațiilor cuprinse în PUG, fără acordul custodelui acestora. Cele mai importante areale de conservare a patrimoniului natural și construit sunt:

-rezervația naturală Cheile Cibului;

-rezervația naturală Cheile Glodului.

Siturile și urmele fostelor exploatari romane existente în punctele: „Valea Turnului”, „Dealul Bojerița”, „Dosu Negri”, „Dealul Haneș” și „Fața Măgurii” Cib;

-Bisericele de pe teritoriul comunei cuprinse în Lista Monumentelor naționale 2010;

-Bisericele care nu sunt incluse în această listă dar se remarcă prin valoarea lor istorică și identitară, precum Biserica "Adormirea maicii Domnului" din Biserica "Sfantul Gheorghe" din Nădăștie și Biserica cu hramul "Buna Vestire" a fostei mănăstiri din Cheile Cibului.

1.1.2.2.13.7. Zonele propuse pentru refacere peisagistică și reabilitare urbană

Pe teritoriul comunei principalele zone care necesită o refacere peisagistică de amploare, datorită degradării peisajului natural sau urbanistic sunt cele legate de minieră. În acest scop se impun lucrări pentru:

-ecologizarea vechilor halde de steril, în principal a celor de la Mina Haneș;

-refacerea, reabilitarea și utilizarea în alte scopuri a zonelor și infrastructurii fostelor colonii miniere. Pentru a stopa degradarea clădirilor existente se impune găsirea modalităților de trecere a acestora din proprietate Mindvest Deva în cea a Consiliului Local;

-reabilitarea și refacerea unor gospodării țărănești vechi, cu valoare identitară și arhitecturală, în vederea introducerii lor în circuitul turistic și muzeal;

-consilierea și sprijinirea persoanelor fizice în refacerea și valorificarea unor spații de locuit astăzi nefolosite.

-amenajarea incintelor (curățarea terenurilor de resturi menajere, ramblierea fundațiilor construcțiilor demolate, compactarea materialului depus, depunere de sol vegetal și nivelarea terenului);

În extravilan lucrările de refacere peisagistică presupun:

-lucrări de refacere a solurilor degradate prin lucrări specifice (prin discuirea și afânarea solului și administrarea de fertilizatori) în cazul terenurilor tasate;

-lucrări de nivelare și însămânțare (însămânțarea cu ierburi perene din familia gramineelor și leguminoaselor) în cazul terenurilor afectate de eroziune;

-conservarea zonelor umede, cu valoare agricolă scăzută, ca habitate naturale sau păsune/fânaș;

Pe teritoriul comunei Almașu Mare sunt necesare intervenții pentru refacere peisagist ică în zonele mărginașe intravilanului, prin plantarea versanților degradați în urma lucrărilor la DJ 705 și 705 D. Se impune, de asemenea toaletarea vegetației forestiere aflată în lungul drumului, pentru a avea o bună vizibilitate spre punctele de interes.

1.1.2.2.13.8. Delimitarea orientativă a zonelor protejate și restricțiile generale pentru conservarea patrimoniului natural și construit.

Arii naturale protejate

Rezervații naturale

În conformitate cu Legea nr. 5 /2000, pe teritoriul administrativ al comunei Almașu Mare se găsesc un număr de 2 rezervații naturale, așa cum au fost incluse prin OUG nr. 57/2007 în categoria ariilor naturale protejate.

1. Cheile Cibului, rezervație de tip geologic, categoria IV IUCN, cu o suprafață de 15 ha;

2. Cheile Glodului, rezervație de tip geologic, categoria IV IUCN, cu o suprafață de 15 ha;

Situri NATURA 2000

1. Aria naturală protejată, de importanță comunitară ROSCI0029 „Cheile Glodului, Cibului și Măzii”, cu o suprafață de 736 ha, din care de 4 % din teritoriul administrativ, stabilită cf. O.M.M 1964/2007, din teritoriul UAT Almașu Mare.

2. Aria de protecție avifaunistică ROSPA0132 „Munții Metaliferi ”, cu o suprafață de 26.679 ha, ocupă suprafață de 36 % din teritoriul administrativ al comunei Almașu Mare, conform H.G. nr. 1284/2007 modificat și completat.

Ariile naturale protejate: ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii se găsește în partea de sud partea de sud-est a teritoriului administrativ al comunei acoperă de asemenea partea sudică a comunei.

1.1.2.2.13.9. Situri antropice și alte valori ale patrimoniului național

Teritoriul comunei Almașu Mare este situat într un areal cu semnificative elemente de antropizare, încă din preistorie. Despre acest fapt vorbește în primul rând numărul foarte mare de situri arheologice, cercetate sau semnalate în diferite perioade pe teritoriul comunei.

Conform O.G. 43/30 ianuarie 2000, republicată, zonele cu patrimoniu arheologic pot fi:

-*zonă cu patrimoniu arheologic reperat* reprezentând acel teritoriu despre care există informații sau studii științifice care atestă existența subterană sau subacvatică de bunuri de patrimoniu arheologic.

Aici se încadrează marea majoritate a siturilor de pe teritoriul comunei, cum sunt:

-Necropola din bronzul timpuriu de la Almașu Mare „La Cruce”

-Necropola tumulară de la Almașu Mare „Picui”

-Situl arheologic de la Almașu Mare „Peștera cu trei guri”

-Așezarea eneolitică de la Cib - Cheile Blidarului.

-Așezările și urmele fostelor exploa tări romane existente în punctele: „Valea Turnului”, „Dealu Bojerița”, „Dosu Negri”, „Dealu Haneș” și “Fața Măgurii” Cib;

-*zonă cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător* reprezintă acel teritoriu în care existența bunurilor de patrimoniu arheologic s-a evidențiat întâmplător, în urma acțiunii umane sau a factorilor naturală. În această categorie putând fi incluse descoperirile: tezaurul de podoabe dacice de la Nădăștie.

-*zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat* sunt acele situri în care, ca urmare a unor cercetări arheologice au fost descoperite vestigii arheologice clasate ca fiind bunuri de patrimoniu arheologic; În această categorie sunt incluse siturile de interes local și regional, cum sunt:

-Biserica „Schimbarea la Față” Suseni, cod LMI AB-II-m-B-00175;

-Biserica „Sf. Nicolae” Cib, cod LMI AB-II-m-B-00202;

-Gospodăria țărănească din satul Brădet, cod LMI AB-II-a-B-00192

Sit arheologic declarat zonă de interes național reprezintă acele situri care se bucură de un interes arheologic prioritar datorită valorilor excepționale pentru istoria și cultura națională. Aici se încadrează siturile:

-Biserica "Buna Vestire Joseni, cod LMI AB-II-m-A-00174;

Potrivit legii 422/2001 art. 59, zonele de protecție a obiectivelor și siturilor istorice situate în intravilan este de 200 m, la nivelul localităților rurale și de 500 m în afara localităților, dacă zona de protecție a acestora nu a fost stabilită altfel odată cu clasarea bunului imobil, cf. Art. 9.

În aceste condiții, se poate considera că teritoriul comunei are un potențial arheologic ridicat, fapt ce impune o responsabilitate în plus în acordarea autorizațiilor de construcție. Din aceste considerente se recomanda ca în zonă lucrările care afectează suprafața solului sau a subsolului să se facă sub o consiliere sau supraveghere arheologică de specialitate. În zonele recunoscute prin existența unor situri, cuprinse și în Repertoriul arheologic național și în arealele de protecție ale acestora nu se pot executa lucrările amintite anterior fără o descărcare prealabilă de sarcină arheologică.

Pe lângă aceste situri arheologice satele comunei beneficiază de un patrimoniu arhitectural și cultural bogat de factură populară și religioasă, firesc integrat într-un mediu natural unic. Actualmente o parte din acest patrimoniu este în stare avansată de degradare și necesită intervenție imediată. În acest context este necesară punerea în valoare a elementelor de specificitate locală, mai ales a arhitecturii populare tradiționale, aflată într-o continuă stare de degradare, în condițiile scăderii importanței lor economice imediate și a îmbătrânirii populației.

Biserica „Buna Vestire” Almașu Mare

Statut administrativ

Monument de arhitectură religioasă cu un important potențial istoric și arhitectural (arhitectura feudală veche). Existența unui lăcaș de cult aici este amintită pentru prima dată documentar în 1418, biserica fiind una dintre cele mai vechi monumente de arhitectură ecleziastică din Transilvania. Biserica este monument istoric de importanță națională, inclus în Lista monumentelor istorice 2010

Categorie: Monument ecleziastic.

Cod LMI AB-II-m-A-00174

Cod RAN-19049.1

Punct/Toponim „Joseni”

Adresă/Localizare

Monumentul este amplasat pe o vâlcea situată pe malul drept al văii Almaşului, în partea de jos a satului Almaşul Mare (Joseni), Comuna Almaş.

Descriere.

Biserica „Buna Vestire” din Almaşul Mare (Joseni) amintită documentar pentru prima dată în 1418 se remarcă prin conservarea unor elemente arhitecturale romanice, precum bolta „în leagăn” dar a altor caracteristici precum dispoziția planimetrică, dimensiunile modeste, utilizarea pietrei ca material de construcție, forma și dimensiunile ferestrelor dar și adoptarea unor soluții constructive arhaice, precum acoperirea spațiilor interioare cu lespezi de piatră și protejarea pereților la exterior cu contraforți masivi de piatră. În urma unor alunecări de teren și sub propria greutate bolțile de piatră s-au prăbușit în 1863, fiind necesară refacerea lor.

Edificiul se compune dintr-o absidă semicirculară, decroșată, un naos dreptunghiular și un turn clopotniță, construit odată cu acesta, integrat parțial fațadei vestice. Altarul are o boltă semicilindrică racordată cu o jumătate de calotă sferică cu size din piatră. Catapeteasma de zid, datând din sec. al XVIII lea, cu trei intrări, este lipsită de timpanul circular în partea superioară. Bolta din naos, refăcută în 1863 din lemn, are o arcuire mai pronunțată decât bolta de piatră a căror urme sunt trădate de înclinarea asizelor. Turnul clopotniță, de formă pătrată cu două nivele este prevăzut cu un foișor cu arcade, datând din a doua parte a sec. al XVIII lea.

Pardoseala bisericii este executată din dale de gresie neșlefuită.

Biserica mai păstrează fragmente din vechea pictură doar în absida altarului, unde mai pot fi văzute chipuri de sfinți a căror nume este scris în chirilică. Biserica deține pe lângă o importantă colecție de icoane pe sticlă (Micula) și patru icoane pe lemn, din 1764-1766. Biserica este monument istoric de importanță națională, inclus în Lista monumentelor istorice 2010 sub numărul de cod AB-II-m-A-00174.

Descrierea zonei de protecție și limitele

Zona protejată o constituie amprenta construcției pe suprafața solului, extinsă pe fiecare parte cu 1,5 m.

Zona de protecție o formează întreaga parcelă de teren pe care este amplasat monumentul, parcelă utilizată în trecut și ca cimitir. Spre sud est cel mai mare segment este dat de limita cu drumul (DJ 107 H), spre sud cu un segment al unui drum de hotar, spre vest, nord și est cu grădinile și gospodăriile unor persoane fizice.

Încadrare cronologică

Începutul secolului al XV lea (1418) prima parte a sec. XXI.

- În a doua parte a sec. al XVIII lea biserica a suferit importante modificări și lucrări de refacere. Tot acum a fost realizat foișorul cu arcade, posibil la 1792, an înscris în pisană bisericii ca moment al ridicării bisericii.

- La mijlocul sec. al XIX lea (1863), are loc prăbușirea tavanului boltă, realizat din piatră, biserica trece printr-un proces de refacere, în urma căruia bolta de piatră a fost înlocuită cu una din lemn, Biserica a fost pictată la 1804 de către frații Simeon și Gavril Szilagy din Abrud;

Biserica „Schimbarea la față” - Almașu Mare (Suseni)

Statut administrativ

Monument de arhitectură religioasă cu potențial istoric și arhitectural (arhitectura feudală târzie), datând din a doua jumătate a secolului al XVIII lea (1764), într o perioadă când s a impus arhitectura ecleziastică specifică Apusenilor. Biserica a fost construită la o dată apropiată de a altor biserici de pe Valea Ampoiului (Meteș, Poiana Ampoiului, Presaca, etc). Biserica este monument istoric de importanță zonală și locală, inclus in Lista monumentelor istorice 2010.

Categorie: Monument ecleziastic

Cod LMI AB-II-m-B-00175

Cod RAN-19050.1

Punct/Toponim „Suseni”

Adresă/Localizare

Monumentul este amplasat pe malul drept al văii Almașului, la confluența cu pârâul Haneș, în partea de sus a satului Almașu Mare (Suseni), Comuna Almaș.

Descriere.

Biserica „Schimbarea la față” Almașu Mare (Suseni) este amintită documentar printr o însemnare pe o icoană de lemn, aflată astăzi în Biserica „Buna Vestire” (Joseni). Textul este „această sfântă icoană au cumpărat ctitorul Gan Gheorghe din Almașu Mare cu soția Florica, ca să le fie pomenire în veci la biserica din Suseni, Ano 1764. Prezența unui lăcaș de cult pe actualul amplasament este marcată și în documentele cartografice austriece (hărțile iosefine) din 1769-1773. Pentru includerea bisericii în rândul lăcașelor de cult de sec. XVIII, converg planimetria, dimensiunile și proporțiile părților componente, alături de inscripțiile și elementele de decor sculptural pe care le posedă. Totodată biserica are certe asemănări cu lăcașurile de cult construite în aceiași perioadă pe Valea Ampoiului. Biserica are ziduri de piatră și bolți din cărămidă.

O altă mărturie este dată de pisania situată inițial pe fațada vestică a turnului clopotniță, acum în pridvor, pe zidul de nord, cu inscripția:: Această Sfântă Biserică s-au început la anul 1822, s au săvârșit la anul 1826 supt slăvitul împărat Franțișcu I, E(piscop) V(asile) Moga.”

Această datare intrând în memoria colectivă ca anul în care a fost ridicat lăcașul de cult. Zestrea veche a lăcașului de cult este completată printr un proscomidier cu piciorul hexagonal și cupa ușor ovalizată, la care placa încastrată în perete decorată în relief cu un potir din care răsar spice de grâu și ciorchini de struguri. Câmpul central este delimitat printr o torsadă cu palmete și inscripția: “IS. HS. NIKA. Cu osteneala ci(nstitului) părinte

Prezentăm mai jos cele două monumente conform fișei întocmite în cadrul Studiului Istoric Aron Oprea s-au întemeiat această S(fântă) C(asă). Cine o sluji să-l pomenească. 1840.” Alături de acestea mai amintim existența unei umivalnițe; a unei coloane de piatră la cafas și paviment din lespezi de piatră.

Planimetric are de la est la vest o absidă decroșată hexagonal, boltită semicircular, naosul dreptunghiular cu bolți compartimentate în două travee prin arce dublouri descărcate pe pilaști. Turnul clopotniță cu trei nivele dispune de foisor din lemn și coif piramidal de tablă. Pe fațada vestică a acestuia a fost adăugat ulterior un pridvor

Biserica pavată în interior cu lespezi de piatră mai păstrează pictura veche, din 1835, doar în altar.

Conform unei inscripții pictura este atribuită lui Para Vasile zugrav.

În economia lăcașului se remarcă iconostasul, placat în întregime cu icoane pe sticlă datate 1834 și 1835, din care unele semnate de Ioan Pop Zugrav.

Descrierea zonei de protecție și limitele

Parcela pe care este amplasat monumentul este una foarte mare, cu peste 250 m lungime și o lățime medie peste 50 m, ea urcând panta dealului până aproape de culme. În partea mediană este străbătută perpendicular de un drum de exploatare. În partea de jos a parc elei este situat și cimitirul. Din aceste considerente am folosit acest drum ca limita superioară a zonei de protecție. Zona protejată, cu o suprafață de cca. 6.500 mp, cuprinde partea de jos a parcelei pe care este amplasată, fiind delimitată spre nord est de ulița principală a satului (DC 178), spre sud est de un drum de acces spre terenurile agricole ce îmbracă panta estică a dealului, drum ce traversează perpendicular la un moment dat parcela, delimitând o spre vest. Spre nord vest zona protejată este delimitată de gospodăria unei persoane fizice și de alte fânețe. Redăm alăturat coordonatele acestei zone.

Încadrare cronologică

Sfârșitul secolului al XVIII lea prima parte a sec. XXI.

-Într o primă formă biserica a fost ridicată la mijlocul sec. al XVIII lea, anul 1864 fiind amintit pe o icoană care face referire la noua biserică.

-Biserica suferă ample transformări între anii 1822 și 1826, după cum este amintit pe o pisanie, care susține ridicarea bisericii în acea perioadă;

-Biserica a fost pictată la 1835 de către zugravul Para Vasile;

-În 1834-1835 a fost realizat și iconostasul, înfrumusețat în întregime cu icoane pe sticlă.

În prezent Biserica "Schimbarea la Față" aparținând parohiei Suseni Almașu Mare (cartier Suseni) se găsește în stare relativ bună, aici fiind făcute slujbele obișnuite pentru locuitorii din partea de sus a satului (Suseni).

Biserica Sf. Nicolae din Cib

Statut administrativ

Monument de arhitectură religioasă cu potențial istoric și arhitectural (arhitectura feudală veche).

Biserica nu este monument istoric, nefiind inclus în Lista monumentelor istorice, deși este atestată documentar din 1750.

Categorie: Monument ecleziastic

Cod LMI AB-II-m-B-00202

Cod RAN-19076.1

Punct/Toponim „Biserica din deal”

Adresă/Localizare

Monumentul este amplasat pe o terasă situată pe malul stâng al văii Cibului, în partea centrală a satului Cib, comuna Almașul Mare.

Descriere.

Actuala biserică, cu hramul „Sf. Nicolae” din Cib este atestată în 1750 într-o scrisoare adresată de către protopopul Samoil, episcopului I. Micu Klein. Prezența unei inscripții aflată pe arhitravă, deasupra intrării, astăzi dispărută „Anul 1786”, sugerează o datare mai târzie.

Alte atestări documentare datează din 1798 și 1822; ultima scrisă cu litere chirilice menționând "S-au făcut de p(opa) Aron Olea an 1822 octo(mbr)ie 19"

Biserica păstrează multe forme arhaice, adoptate sub influența bisericii din Almașul Mare (Joseni). Aceste influențe se regăsesc atât sub aspect planimetric, cât și un sistemul de boltire, unde s-a folosit ca material de construcție. Absida semicirculară, decroșată este la rândul ei prevăzută cu o boltă semicirculară.

Latura vestică a pronaosului este continuată prin turnul clopotniță, ridicat în 1810, sub păstorirea preotului Aron Olea. În 1870 biserica cunoaște reparații importante, acum fiind adăugat foisorul din lemn cu două registre de arcade și un foisor de lemn la partea superioară, iar la 1900 în fața turnului clopotnița s-a amenajat un pridvor. Alte reparații sunt făcute în anul 1870, pentru că în anii 1900, când intrarea vestică de la baza turnului, a fost protejată printr-un pridvor. De asemenea, în 1911 și 1921 să fie înlocuită înlocuită șindrila cu țiglă și turnul clopotniță a fost acoperit cu tablă.

Pictura veche nu se mai păstrează, actuala frescă fiind realizată în 1923, de zugravul Jigmond de Bucium.

Descrierea zonei de protecție și limitele Obiectivul protejat este biserica în sine, pornind de la proiecția acestuia la sol, la care se adaugă o ramă cu o lățime de 1,5 m, de jur împrejurul monumentului.

Zona protejată o formează parcela de teren pe care este amplasată biserica, inclusiv cimitirul, delimitată spre vest de un drum de acces, spre sud-est de o gospodărie particulară și grădina acesteia, iar spre nord-est și nord-vest de alte parcele, de fânaș.

Încadrare cronologică

Sfârșitul secolului al XVIII-lea prima parte a sec. XXI. Biserica este atestată documentar la 1750;

O inscripție, astăzi dispărută, afișată deasupra intrării, vorbește de ridicarea bisericii la 1786. Posibil ca această dată să fie legată de executarea unor ample modificări la biserica inițială; Turnul bisericii a fost ridicat la 1810;

În 1870 biserica suferă importante intervenții, prilej cu care s-a ridicat și foisorul de lemn al turnului clopotniță;

La 1900 s-a amenajat pridvorul de la intrarea în turnul clopotniță;

Alte intervenții au avut loc în 1911 și 1921, când coiful turnului clopotniță a fost acoperit cu tablă și biserica cu țiglă.

Actuala pictură datează din 1923, fiind executată de către zugravul Jigmond de la Bucium.

Alte obiective cu valoare istorică, edilitară și de arhitectură locală

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Brădet

Perioada:

Actuala biserică din Brădet datează din 1832, când a fost cumpărată și adusă aici micuța bisericuță din Poiana.

Cod LMI 2010: Biserica nu este inclusă în Lista Monumentelor Istorice Protejate

Adresa: În partea de sus a satului

Categorie: Monument ecleziastic

Localitate: sat Brădet, Comuna Almașul Mare.

Descriere.

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Brădet, datează de abia din 1832, când credincioși de aici au cumpărat și adus în sat o bisericuță de lemn de la vecinii lor din satul Poiana. Biserica inițială fiind și foarte mică nu avea clopotniță, doar numai un clopoțel montat în pod. Iluminatul se făcea prin două ferestre mici situate în dreptul stranelor și alte două la altar, de aceea era și foarte întunecoasă.

În 1882 la peretele de vest s-a ridicat un turn de piatră legată cu mortar de var, pentru ca la 1900 credincioșii să-i mai adauge un pridvor la intrare. La 1911, în timpul păstoririi preotului Vasile Pușcău au loc mai multe reparații și transformări la biserică, în urma cărora s-a ridicat foisorul de la turnul clopotniță, s-au mărit și s-au înmulțit numărul ferestrelor de la 4 la 8. Tot acum peste locul femeilor (pronaos) s-a adăugat un pod pentru coriști și s-au realizat jilțurile pentru credincioși. Astăzi, în condițiile în care mica comunitate de la Brădet aproape a dispărut, biserica a devenit o filie a bisericii de la Almaș (Joseni).

Biserica în general nu excelează prin proporții, contrastul dintre turnul masiv de piatră și mica bisericuță fiind evidente. Dar, deși biserica nu s-a bucurat de atenția specială a cercetătorilor, vechimea și istoria ei dar și schimbările prin care a trecut o fac demnă pentru a fi păstrată ca mărturie de credință peste timp a mici comunități românești de după Dealu Brădetului.

Administrația locală și factorii de cultură și patrimoniu au datoria să vegheze la destinul ei și la starea de conservare, biserica putând fi pusă în valoare prin includerea ei într-un traseu turistic de promovare a patrimoniului ecleziastic.

Biserica "Sfantul Gheorghe" din Nădăștie

Perioada: Biserica a fost construită la 1845, în timpul preotului Anghel Costea.

Cod LMI 2010: Biserica nu este inclusă în Lista Monumentelor Istorice Protejate

Adresa: Pe o terasă situată pe malul stâng al văii Glodului, în partea centrală a actualei așezări

Categorie: Monument ecleziastic

Localitate: sat Nădăștie, Comuna Almașul Mare.

Descriere. Biserica „Sfantul Gheorghe” din Nădăștie, a fost ridicată în 1845 sub păstoria preotului Anghel Costea. Locuitorii satului Nădăștie aveau o altă biserică din lemn situată în locul numit Ciupercar, pe care în 1840 au dat o comunității ortodoxe din Valea Mare, comuna Ceru Băcăinți. În locul ei pe parcursul câtorva ani și au ridicat o nouă biserică de zid, mai aproape de sat. Până la ridicarea noii bisericii oamenii mergeau la slujba de duminică la biserica din Almașul Mare (Joseni) sau la așezământul călugărului de la Pârâul Bisericii, duhovnicul maicilor de la schitul Cheia Glodului „Rupotură”, situat în apropiere de sat.

Informații importante privind începuturile noului lăcaș sunt oferite de pisania săpată în piatră și așezată deasupra intrării, în care se specifică că biserica s-a ridicat în timpul împăratului Francisc I, când episcop era Vasile Moga și preot Anghel Costea. Ulterior a fost adăugat intrării de la baza turnului clopotniță un pridvor care modifică înfățișarea inițială a lăcașului.

Din zestrea bisericii de lemn se mai păstrează un clopot inscripționat cu textul „Soli Deo Anno 1732” și câteva icoane pe sticlă zugrăvite de Ioan pop din Făgăraș și Petru Prodan din Alba Iulia. Icoana de hram, a sfântului Nicolae este pictată de preotul Bisericii Sf. Nicolae din Almașul Mare, Sabin Olea.

Biserica „Sfinții Arhangheli” de la Glod

Statut administrativ

Monument ecleziastic de arhitectură religioasă cu potențial istoric și de arhitectură locală.

Biserica cu hramul „ Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail a fost ridicată în anii 1840-1841. Nu este inclus în Lista monumentelor istorice 2010.

Categorie: Monument ecleziastic

Cod LMI fără

Cod RAN 25263.1

Adresă/Localizare

Monumentul este amplasat pe un platou situat în partea central sudică a satului Glod, comuna Almașul Mare.

Descriere.

Biserica actuală de la Glod a fost ridicată în prima parte a se c. al XIX lea în locul unei biserițe vechi, din lemn, amintită documentare în 1760. După cum grăiește însemnarea de pe piatra peristolului biserica s-a ridicat în 1841, pe timpul împăratului Ferdinand I al Austriei (1835 1848), mitropolit fiind Vasile Moga și preot Iosif Rob Becar.

Așa cum s-a procedat și în alte sate, credincioși nu și au demolat de la început vechea biserică, ci au început ridicarea noilor ziduri împrejurul acesteia.

Biserica păstrează stilul constructiv al lăcașelor de cult din zonă, având caracteristici arhitecturale asemănătoare cu ale Bisericii Sf. Nicolae din Cib.

Planimetria lăcașului este formată dintr o navă centrală dreptunghiulară cu o absidă decroșată, sprijinit ă pe latura de vest de un turn masiv de piatră cu două nivele și foișor din lemn în două registre. Se remarcă prezența în peretele turnului, sub nivelul foișorului a patru deschideri circulare de mici dimensiuni, dispuse simetric, cu rol de ventilare și iluminat.

Nava centrală cât și absida altarului au fost acoperite cu o boltă din lemn tencuită. Iluminatul interiorului se realiza prin intermediul a 6 geamuri de dimensiuni medii cu boltă, dispuse simetric, în timp ce altarul este iluminat separat prin două geamuri opuse.

Accesul în biserică se face pe latura de vest, pe la baza turnului clopotniță, de unde se intră într o mică încăpere cu boltă semicilindrică din zidărie

Dintre obiectele destinate cultului se remarcă masa prestolului și univelnița, realizate din piatră și măiestrit ornamentate. Iconostasul inițial, realizat în 1852 a fost placat cu icoane pe sticlă, realizate de către meșterul iconar Ioan Pop de la Făgăraș. Un alt rând de icoane de dimensiuni mari a fost realizat de Ioan Opruș din Orăștie, iar crucea de la iconostas a fost realizată de către un artist mai puțin cunoscut Strichly Ferentz.

În 1890, prin grija preotului Petru Hancheș biserica s-a îmbogățit cu un clopot deosebit, cu o greutate de 266 kg și un sunet deosebit de armonios. Clopotul a fost salvat de la confiscarea armatei austro ungare în 1916 cu un „font” de aur.

Dar biserica a trecut în decursul secolului XX printr o perioadă foarte grea deoarece aproape 40 de ani nu a avut preot stabil cea ce a contribuit la degradarea ei. Începând cu anul 2005, sub păstoria pr. Lucian Aurel Bâlc, biserica a cunoscut ample lucrări de restaurare. S-a reușit refacerea tencuieli exterioare, schimbarea acoperișului și a foișorului iar interiorul a fost împodobit cu pictură în stil neobizantin. În anul 2010

lucrările au fost terminate biserica fiind resfințită de către ÎPS Andrei, Arhiepiscopul Alba Iuliei.

Descrierea zonei de protecție și limitele

Zona protejată o constituie amprenta construcției pe suprafața solului, extinsă pe fiecare parte cu 1,5 m.

Zona de protecție o formează întreaga parcelă de teren pe care este amplasat monumentul, parcelă utilizată în trecut și ca cimitir. Este înconjurată în totalitate de grădinile și fânețele unor persoane fizice.

Încadrare cronologică

Prima parte a secolului al XIX lea prima parte a sec. XXI.

Actuala biserică a fost ridicată în anii 1840-1841 pe locul unei bisericuțe mai vechi, din lemn. În 1852 s-a realizat vechiul iconostas, placat cu icoane pe sticlă, majoritatea aparținând pictorului iconar Ioan Pop din Făgăraș.

Reparații la biserică s-au făcut și în 1960, prilej cu care a fost descoperit peristolul, gaura din mijloc fiind descoperită și conținutul aruncat.

Din 2005, sub păstoria pr. Lucian Aurel Bâlc, biserica a intrat în ample lucrări de restaurare. Cu acest prilej s-a reparat exteriorul, iar interiorul a fost împodobit cu o frumoasă pictură în stil Neobizantin

Muzeul Achim Emilian din Almașu Mare

Perioada:

Bazele actualei colecții muzeale au fost puse de către localnicul Achim Emilian, în 1979, dar colecția și a primit confirmarea legală prin avizul Direcției de Patrimoniu Mobil din Ministerul Culturii de la 24.03.1993.

Adresa: Str. Muzeului, nr. 1.

Categorie: Instituție de cultură

Localitate: sat Almașul Mare, Comuna Almașul Mare, jud Alba.

Muzeul Achim Emilian din Almașu Mare este rodul unei pasiuni de peste trei decenii în care neobositul colecționar a strâns peste 10.000 de obiecte, dar și gesturile meritorii a unor localnici care au donat unele obiecte aflate în propriile gospodării sau chiar sume de bani pentru întregirea colecțiilor.

Muzeul a luat naștere în contextul demarării aberantei politici de resistemizare a satului românesc, promovată de regimul comunist la sfârșitul anilor optzeci, când un fiu al satului, Achim Emilian sesizând pericolul unor distrugerii iremediabile a patrimoniului istoric, cultural și etnografic tradițional se hotărăște să salveze tot ce mai putea salva din acest tezaur și să realizeze propria sa colecție. Începuturile acesteia datează din anul 1979, când autorul a strâns și pus la adăpost cele câteva obiecte de valoare etnografică și istorică pe care le avea în gospodărie. A trecut ulterior prin vecini și prin satele învecinate, lărgind mereu cercul căutărilor, culegând din praful podurilor și din casele oamenilor obiecte vechi, inutile gospodarului, pe care nu pregeta să și dea ultimii bani, când găsea câte o piesă mai deosebită.

Așa a reușit să salveze până în 1990 peste 700 de obiecte, la care s-a adăugat o mică colecție de ziare, carte veche, acte și documente, însumând cca. 1000 de piese. După revoluție și a intensificat căutărilor, concurând deseori cu căutătorii de chilipiruri și anticari ce cutreierau satele, pentru a lua pe mai nimic piese valoroase pe care să le vândă pe bani buni în străinătate. Piesele adunate le-a expus pentru prima dată într-o încăpere

din propria sa gospodărie, pe un spațiu de cca. 60 mp. Dar cunoscând și apreciind just valoarea propriei sale colecții, domn ul Achim decide să o includă în circuitul public, fiind un bun de care trebuie să se bucure toți cei interesați.

În acest sens în 1993 adresează o cerere Ministerului Culturii din acea vreme, obținând într-un timp relativ scurt avizul favorabil al ministerului prin Direcția Patrimoniului Mobil, fapt ce a permis înregistrarea și recunoașterea legală a colecției. Dar numărul în creștere a exponatelor și necesitățile de clasare și expunere a necesitat un spațiu tot mai mare, imposibil de satisfăcut în lipsa unor resurse financiare suficiente. Autorul a reușit surmontarea acestor greutăți treptat, prin construirea și amenajarea unor noi spații de depozitare și expunere, ajungând până astăzi la 400 mp pentru cele peste 10.000 de exponate. Actuala colecție muzeală Achim Emilian este structurată pe mai multe domenii, după cum urmează.

A. Domeniul arheologie și istorie, cuprinde obiecte de piatră și ceramică neolitice, din epoca bronzului și a fierului, monumente funerare, cărămizi șampilate, țigle, tuburi de apeducte și ceramică romană. Alături de acestea colecția mai cuprinde și piese dintr o perioadă mai recentă, precum arme, piese utilitare, ceramică, și alte obiecte din perioada modernă sau din cele două războaie mondiale.

B. Domeniul agricol, ocupații și mește șuguri tradiționale, cuprinde un număr important de piese precum unele utilizate la cultivarea pământului, la strângerea și prelucrarea recoltei, la conservarea și utilizarea semințelor etc. Alte categorii din cadrul aceluiași domeniu le reprezintă piesele legate de creșterea și utilizarea animalelor în gospodărie, de prelucrarea lemnului, a pieselor și obiectelor de uz casnic și gospodăresc tradiționale, a instalațiilor și uneltelor simple de tehnică țărănească.

C. Domeniul mineritului, al metalurgiei și p relucrării pietrei, cuprinde piese specifice pentru minerit, precum ciocane, dălți, cască de mină, sfredel, lămpi pentru iluminat, recipiente pentru praf de pușcă, dar și piese specifice pentru culegerea și prelucrarea aurului aluvionar. Tot aici mai poat e fi admirată o frumoasă colecție de cristale (flori de mină) provenite din zonă.

D. Domeniul etnografic și de artă populară cuprinde piese de port și costume populare pentru bărbați femei și copii, din zona Văii Ampoiului, a Mureșului și a Geoagiului, încălțăminte cu talpă de lemn, opinci din „plotog” și „gumă”, șerpăre, țesături tradiționale, costume rituale utilizate în cadrul practicilor legate de sărbătorile de iarnă (irozi, capra, ingerul etc.). O mare valoare o reprezintă colecția de icoane pe striclă provenite din școliile de iconari nicula, Gherla, Laz etc., dar și cele 10 cruci de lemn, legate de ritualul botezului.

E. Domeniul numismatic și al sigilografiei este ilustrat printr-o serie de monezi romane, de epocă modernă și contemporană, alături de care se găsesc bancnote românești și străine, dintre care unele serii ajung până astăzi. Colecția de medalii cuprinde piese din perioada austro ungară și piese românești din perioada modernă până astăzi. De asemenea, sigiliile existente în colecție au aparținut Cooperativei Plugarul din Zlatna, a Primăriei comunei rurale Nădăștie și un sigiliu ce a aparținut Inspectoratului Minier Zlatna, din perioada dualismului.

F. Colecția de carte veche cuprinde cărți și tipărituri religioase din sec. XVII XIX, din Țara Românească și Ardeal, precum și colecții a unor publicații de la începutul sec. XX și din perioada interbelică.

G. Un domeniu aparte îl reprezintă cel al curiozităților. Din această categorie amintim un steag tricolor, provenit din Almaș, ce datează de la sfârșitul sec. XIX, o hartă a României Mari, o banderolă de participant la Marea Unire de la 1918, o casă de marcat pentru prăvălie de la 1909 etc. Mai amintim colecția de ceasuri vechi și colecția de rechizite școlare de pe vremea când se utiliza stilul și tăblița de piatră. Muzeul mai deține o casă țărănească adusă din satul Cib, mobilată cu toate dotările necesare, dar și alte exponate precum stupi primitivi pentru albinărit, un cărucior de mină și, ca o piesă de excepție statuia minerului, lucrată în anul 1960 la mina Albini de un fost deținut politic. Remarcăm singularitatea și importanța acestei colecții muzeale în păstrarea și valorificarea zosteri culturale tradiționale. Remarcăm totodată faptul că în ultimii ani, muzeul s-a bucurat de sprijinul Consiliul Județean Alba și Primăria din Almașu Mare. Credem că și pentru viitor se impune necesitatea sprijinirii activității colecționarului atât de către administrația locală și județeană cât și de către organismele locale ale ministerului culturii, pentru îmbogățirea colecțiilor și asigurarea condițiilor de expunere.

Obligațiile administrației locale în respectarea legislației de patrimoniu În respectarea legislației de patrimoniu a atribuțiile administrației publice locale, potrivit legii 61 sunt următoarele:

- cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;

- asigură protejarea patrimoniului arheologic rez ultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare aflate pe domeniul public sau privat al unităților administrativ teritoriale, respective alocând resurse financiare în acel scop;

- pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;

- finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice, pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe;

- cuprind în programele de dezvoltare economico socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;

- aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii și Cultelor și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător, ori ca urmare a cercetărilor preventive, potrivit legii;

- eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;

- colaborează cu serviciile publice descentralizate ale Ministerului Culturii și Cultelor, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;

- precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zonele cu patrimoniu arheologic reperat;

-ia măsurile administrative și notifică proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării, pentru salvarea și conservarea descoperirilor arheologice întâmplătoare.

-ia măsurile ce se impun pentru prevenirea distrugerilor și conservarea siturilor arheologice și istorice de importanță națională și locală de pe teritoriul administrativ.

Recomandăm implicarea autorităților locale în conservarea clădirilor vechi, datând din sec. XIX, a caselor și gospodăriilor tipice pentru zonă, sprijinirea restaurării acestora și adaptării la cerințele moderne de utilizare. Acestea, pe lângă faptul că dau culoare locală așezărilor constituie o resursă prețioasă pentru dezvoltarea turismului rural. Nu trebuie subestimate nici construcțiile gospodărești tradiționale încă păstrate în extravilan (locuințe sezoniere, colibi, șuri, ocoale etc), care pot fi salvate chiar dacă unele au fost scoase din uz, deoarece constituie o valoare în sine, cu impact turistic.

1.1.2.2.14. Obiective strategice propuse prin Planul strategic de Dezvoltare Socio Economică (2007-2013), pentru care sunt necesare surse atrase de finanțare.

Direcția strategică nr. 1 Creșterea calității cetățenilor, prin:

- Reabilitare infrastructura de acces;
- Reabilitare și extindere rețea apă canal;
- Reabilitare rețea de alimentare cu energie electrică;
- Îmbunătățirea infrastructurii de mediu;
- Înființarea, amenajarea și renovarea centrului civic;
- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu;
- Investiții noi și dotări pentru instituțiile de administrație locală și economia socială.

Direcția strategică nr. 2 Creșterea capacității de dezvoltare socio economică a comunei Almașu Mare:

- Informare și formare profesională;
- Consultanță și dezvoltarea sectorului civic;
- Realizare de parteneriate și constituirea unei echipe de gestionare proiecte;
- Planificarea și atragerea de resurse financiare;
- Mobilizarea și implicarea cetățenilor în realizarea unor proiecte de dezvoltare locală.

Direcția strategică nr. 3 Dezvoltarea și diversificarea economiei rurale:

- Dezvoltarea microfermelor, creerea și dezvoltarea de micro întreprinderi;
- Dezvoltarea infrastructurii turistice și punerea în valoare a potențialului turistic existent.

1.1.2.2.15. Reglementări urbanistice

1.1.2.2.15.1. Soluția generală de organizare și dezvoltare a localităților

-Localitățile se vor dezvolta în continuare pe vetrele existente prin extinderi sau restrângeri ale intravilanului în funcție de creșterile de populație și necesitățile economice;

-Zonele economice; cu profil industrial, agricol sau de creștere a animalelor vor fi amplasate la limitele exterioare ale intravilanului sau în exteriorul acestora;

-Amenajările turistice complexe de tipul satelor turistice se vor realiza în afara intravilanelor, pe spațiile cu cele mai multe oportunități, dar cu un impact minimal asupra mediului.

1.1.2.15.2. Organizarea căilor de comunicație

Disfuncționalități circulație

-traversarea de către DJ 705 a localităților Almașul Mare, și Almașul de Mijloc, pe un traseu stradal cu prospect inadecvat acestui tip de drum și posibilitățile limitate de modificare în această zonă;

-starea proastă a structurii rutiere pentru DJ 705, aflat actualmente în proces de modernizare;

-starea proastă a drumurilor comunale și de acces, favorizată de diferențele de nivel și de structura litologică pe care o străbat;

-lipsa modernizării drumului DJ 705 D; pe întreaga sa lungime (Băcăia - Cheile Cibului – Cib – Nădăștie - Almașu Mare - DJ 742 A, care să asigure o mai bună valorificare a potențialului turistic oferit de Valea și Cheile Cibului, dar și o legătură mai lesnicioasă cu localitățile aflate în bazinul al râului Crișul Alb

-Marcaje rutiere insuficiente

Capacități și trasee ale transportului în comun

Fiind situată pe o magistrală secundară de interes județean, la limita cu județul vecin, Hunedoara, problema rezolvării transportului în comun de persoane nu s-a rezolvat pe deplin de către Consiliul Județean Alba, în ceea ce privește numărul de curse zilnice. Traseul este deservit de către operatorul SC Livio Dario SRL, care operează traseul cod 22 23 Alba Iulia – Meteș – Zlatna – Cib (prin Almașu Mare) și retur.

Alte elemente ale infrastructurii de transport

Podurile

La nivelul teritoriului administrativ al comunei Almașul Mare acest tip de infrastructură este reprezentată prin podurile secundare, amenajate peste principalele cursuri de apă care traversează teritoriul administrativ, precum și cele amenajate la trecerea peste cu rsurile de apă a DJ 705 și 705 D. Ținând seama de dimensiunea cursurilor de apă peste care sunt construite (bazin hidrografic, debite etc.) aceste poduri sunt de dimensiuni medii, cu o singură deschidere și planșeu din beton.

Traseul DJ 705 pe teritoriul administrativ al comunei traversează 5 cursuri de apă echipate cu asemenea poduri. De asemenea drumul DJ 705 D, pe sectorul Almașul Mare Cheile Cibului traversează de 4 ori valea Cibului și odată valea Glodului, pe asemenea poduri

Podetele

Alături de podurile menționate cele două drumuri sunt prevăzute cu mai multe podețe, destinate evacuării apelor din rigolele laterale și a unor torenți mici de versant. Asemenea podețe se regăsesc și la nivelul drumui forestier de pe cursul superior al văii Glodului (Almașului) și de pe afluentul acesteia, pârâul Haneș. Uneori datorită subdimensionării, unele dintre aceste podețe au fost colmatate cu aluviuni și resturi vegetale, fenomen frecvent la nivelul drumurilor comunale sau forestiere.

De asemenea, pentru protecția rigolelor conectarea gospodăriilor la drum să fie amenajate podețe de acces.

1.1.2.2.15.3. Zonele protejate și limitele acestora (zone cu valoare istorică, peisagistică, ecologică, protejate sanitar).

Limitele siturilor arheologice menționate pe teritoriul administrativ al comunei nu sunt prea bine cunoscute, în lipsa unor săpături arheologice de amploare, care să le stabilească întinderea. Din aceste considerente, propunem ca limitele să rămână cele stabilite potrivit legii, respectiv pe o rază de 500 m de jur împrejur.

Pentru lăcașele de cult incluse în LMI 2010 zonele de protecție sunt stabilite, conform legii, la nivelul limitelor de parcelă/cimitir, având în vedere faptul că sunt obiective singulare, a căror istorie și existență nu s-a întins pe suprafețe importante de teren. La stabilirea acestei zone s-a avut în vedere amplasamentul acesteia în cadrul intravilanului, construcțiile preexistente, insuficiența cercetare a acesteia și a zonei limitative. De asemenea, pentru identificarea lor și a limitelor zonelor protejate s-au utilizat informațiile oferite de hărțile militare iosefine (First Military Survey (1763-1787)), dar și alte materiale cartografice de sec. al XIX-lea.

Pe lângă acestea intravilanul localităților comunei mai păstrează și alte clădiri, cu valoare istorică, de arhitectură tradițională sau muzeistică. Intervențiile pentru repararea/restaurarea acestor monumente se va face conform legii, cu acordul instituțiilor de patrimoniu. În cazul altor clădiri neincluse în lista de patrimoniu, dar valoroase prin vechime, arhitectură vernaculară și/sau valoare identitară, intervențiile se vor face cu consultarea specialiștilor pentru a nu se compromite valoarea obiectivului.

De asemenea, administrația locală va cere și construcțiile noi ridicate în zonele adiacente unor clădiri cu valoare istorică și identitară locală să fie realizate cu respectarea caracteristicilor de bază ale arhitecturii tradiționale;

Factorii locali să desfășoare activități pentru conștientizarea în rândul populației a valorii acestor obiective (posibil de încadrat ca fiind de patrimoniu) și necesitatea păstrării nealterate a stării lor fizice.

1.1.2.2.15.3.1. Delimitarea rezervațiilor și ale ariilor naturale protejate.

Pe teritoriul administrativ al comunei Almașu Mare sunt 2 rezervații naturale protejate: Cheile Glodului și Cheile Cibului și două situri Natura 2000: Aria naturală protejată, de importanță comunitară ROSCI0029 „Cheile Glodului, Cibului și Măzii” și Aria de protecție avifaunistică ROSPA0132 „Munții Metaliferi”

1.1.2.2.15.3.2. Zone protejate sanitar

Sunt zonele de protecție instituite în jurul unor obiective precum:

-Sursele pentru alimentarea cu apă și bazinele de stocare/tratare a apelor utilizate pentru alimentarea cu apă a localităților, precum alte captări de interes pentru satele din zonă.

-Cimitirele satelor componente.

-Acestea au fost prevăzute pentru fiecare localitate.

1.1.2.2.15.3.3. Protejarea unor suprafețe din extravilan (terenuri agricole valoroase, păduri, oglinzi de apă, etc.)

Se impune protejarea terenurilor situate în lunca văilor Almaș și Cib, pe toată lungimea lor, datorită fertilității ridicate a solului.

De asemenea se bucură de protecția legii siturile declarate monumente istorice, și zonele tampon ale acestora stabilite conform legii. O atenție specială va trebui acordată zonelor în care sunt semnalate existența unor situri arheologice, situate în peșterile și cavitățile carstice din Cheile Cibului și ale Glodului precum și alte situri semnalate în extravilan.

1.1.2.2.15.3.4. Interdicții temporare de construire pentru zonele care necesită studii și cercetări suplimentare

Pentru moment zonele cele mai afectate de riscuri naturale sunt cele situate în apropierea cursurilor de apă, zone amenințate de pericolul inundațiilor;

Se propune interdicție de construire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor.

Din punct de vedere urbanistic, se prevede realizarea unor planuri urbanistice zonale care să detalieze modul de organizare a teritoriului. Se vor elabora PUZ urile prevăzute în RLU pentru suprafețe nou introduse în intravilan.

Construirea în zonele cunoscute pentru existența unor situri arheologice se va face numai după executarea spățăturilor arheologice de salvare sau sub supraveghere arheologică. În acest context se au în vedere terasele Mureșului situate la sud vest și vest de sat, unde au fost identificate necropolele de perioada epocii bronzului, precum și din perioada romană.

În toate zonele unde sunt semnalate situri arheologice sau unde sunt descoperite (inclusiv întâmplător) urme de locuire umană se impune potrivit legii descărcare de sarcină arheologică.

1.1.2.2.15.3.5. Interdicții temporare de construire pentru zonele care necesită studii și cercetări suplimentare (planuri urbanistice zonale privind parcelari, reparcelări, operațiuni de renovare)

Se propune interdicție de construire în zonele afectate de riscuri naturale până la data eliminării lor și în perimetrul Rezervațiilor naturale existente, pentru construcții noi. Măsura nu vizează refacerea/repararea construcțiilor existente. Din punct de vedere urbanistic, se prevede realizarea unor planuri urbanistice zonale care să detalieze modul de organizare a teritoriului. Se vor elabora PUZ urile prevăzute în RLU (pentru suprafețele nou introduse în intravilan).

1.1.2.2.15.3.6. Interdicții definitive de construire pentru zonele care prezintă riscuri naturale, servituți de protecție etc.

Se instituie interdicții de construire conform RLU:

-în perimetrul rezerv ațiilor naturale existente sau a perimetrele de protecție ale acestora;

-în perimetrele de protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul comunei și a siturilor arheologice cunoscute;

-De asemenea interdicții definitive de construire se instituie în suprafața de protecție a cimitirelor și a surselor de apă.

În toate zonele unde sunt semnalate situri arheologice, sau unde sunt descoperite (inclusiv întâmplător) urme de locuire umană se impune potrivit legii descărcare de sarcină arheologică.

1.1.2.2.16. Obiective de utilitate publică

1.1.2.2.16.1. Lista obiectivelor de utilitate publică

În atenția administrației locale sunt o serie de proiecte de utilitate publică, aflate actualmente în proiect sau în diferite stadii de realizare, printre care:

-Modernizarea rețelei stradale din localitățile comunei și modernizarea centrului civic al satelor Almașu Mare și Cib;

-Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare pentru satele Almașu Mare, Nădăștie, Glod, Cib și Cheile Cibului;

-Măsuri pentru igienizarea zonelor/locurilor afectate de către depozitarea necontrolată a deșeurilor (albiile cursurilor de apă, liziera pădurilor, vechi excanvații pe malul văilor etc.).

-Reabilitare termică a școlilor din comună și asigurarea sistemelor proprii de încălzire;

-Extinderea rețelei de energie electrică apă și canalizare pentru zonele nou introduse în intravilan;

-Reabilitarea clădirilor publice și încurajarea populației în creșterea eficienței energetice a locuințelor, scăderea consumurilor energetice, implicit a costurilor și reducerea emisiilor de CO₂ în atmosferă.

-Dotarea căminelor culturale din localitățile Almașu de Mijloc, Nădăștie, Glod și Cib la nivelul standardelor actuale în vederea desfășurării în bune condiții a activităților specifice. În acest sens se impune modernizare instalațiilor de iluminat interior utilizând echipamente eficiente energetic la cladirile școlilor, a primăriei și al altor obiective de interes administrativ și social din comună.

-Modernizarea iluminatului public în toate localitățile comunei

-Promovarea și sprijinirea utilizării resurselor energetice regenerabile.

-Încurajarea unor investiții public privat în producția locală de energie, prin utilizarea unor surse regenerabile locale, precum energia fotovoltaică, eoliană și cogenerarea pentru producerea căldurii și a electricității, utilizând biomasa.

-Modernizarea drumurilor comunale de pe teritoriul comunei;

-Amenajarea a cca. 10 km de drumuri agricole pe teritoriul comunei;

1.1.2.2.16.2. Structura proprietății asupra terenurilor

a) Proprietate publică

- *terenuri proprietate publică de interes național*, cuprind suprafețele utilizate de către:

- albiile minore ale cursurilor de apă ce traversează teritoriul comunei;

- rețeaua electrică;

- rețeaua de gaz metan etc.

- *terenuri proprietate publică de interes județean* sunt formate din suprafețele utilizate ca drum județean;

- *terenuri proprietate publică de interes local* terenurile aflate în proprietate publică a unității teritorial administrative și administrate de către primărie.

În cadrul acestora amintim:

-rețeaua de drumuri comunale, vicinale și de acces;

-rețeaua locală de străzi,

-rețeaua edilitară (sistemul de alimentare cu apă, canalizare și epurare),

-terenurile pe care sunt amplasate unitățile administrative, culturale, de învățământ și sociale (primărie, că mine culturale, școli, cabinete medicale și veterinar etc.),

-cimitirele;

-păduri și pășuni.

b) Proprietate privată

A) Terenuri proprietate privată (ale statului) de interes național;

-pădurile și pepinierele gestionate de către ROMSILVA;

-albia minoră a principalelor cursuri de apă care traversează localitățile comunei;

B) Terenuri proprietate privată (ale unităților administrativ-teritoriale) de interes județean;

C) Terenuri proprietate privată (ale unităților administrativ-teritoriale) de interes local;

- terenurile de sport;

- terenuri destinate investițiilor economice, concesionate sau pentru concesionat;

- pădurile și pășunile deținute de către primărie;

- alte terenuri cu potențial turistic și destinate recreerii, deținute de către primărie.

D). Terenuri proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

-Terenurile din intravilanul localității și aflate în proprietatea privată a localnicilor,

Terenurile aflate în intravilanul localităților, în proprietatea privată a unor agenți economici,

Terenurile deținute de către biserica reformată în localitățile comunei.

1.1.2.2.17. Concluzii măsuri în continuare

Amenajarea și dezvoltarea comunei în corelare cu teritoriile administrative înconjurătoare

Prin amplasarea sa geografică, comuna Almașul Mare se găsește în sfera de influență a zonelor urbane Zlatna și Geoagiu (jud. Hunedoara). Totodată, prin drumurile județene 705 și 705D teritoriul comunei reprezintă o poartă de intrare dinspre Valea Mureșului spre Munții Apuseni, acest traseu, cu un important potențial turistic, reprezintă și o legătură importantă cu infrastructura de transport europeană și națională, reprezentată de A3, prin nodul rutier și feroviar de la Orăștie.

Sub aspectul resurselor, bazinul superior al văii Balșa, unde se găsește și teritoriul administrativ al comunei, face parte din așa zisul patruleter aurifer al Apusenilor, bogat în mineralizații auro-argintifere, a căror exploatare s a efectuat cu unele intermitențe încă din pre istorie.

Toate acestea reprezintă caracteristici semnificative, care pot jalona dezvoltarea socio economică viitoare a zonei. In jalonarea dezvoltării sale socio economice viitoare. Dincolo de condițiile conjuncturale de astăzi, apreciem că dezvoltarea comunei este legată organic de cea a centrelor urbane amintite, prin:

-forța de muncă locală poate constitui o rezervă importantă de „mână de lucru” pentru dezvoltarea economică a unor centre urbane mărginașe sau în dezvoltarea turismului;

-ținând seama de tradiția și potențialul pe care îl are, comuna Almașu Mare poate deveni o sursă importantă de produse agricole ecologice, în principal fructe proaspete și conservate natural, pentru centrele urbane amintite, precum și pentru alte orașe din regiune;

-îmbunătățirea dotărilor de ordin edilitar, prin realizarea sistemului centralizat de alimentare cu apă și canalizare pentru toate localitățile comunei, dar mai ales stoparea și ecologizarea apelor de mină de la mina Haneș, va contribui la diminuarea surselor de poluare în zonă și la limitarea afectării pânzei freatice.

Conform Planului strategic de dezvoltare social economică al comunei Almașu Mare s-au stabilit unele obiective care sunt preluate în documentația PUG-ului. Alte obiective au fost stabilite în acord cu proiectele de dezvoltare existente la nivelul primăriei și din propunerile cetățenilor. Dezvoltarea viitoare a localităților comunei Almașu Mare va lua în considerare principiile dezvoltării durabile. Zonele sensibile, cele cu valoare peisagistică specială, respectiv zonele protejate (Cheile Glodului și Cheile Cibului), cu valoare ambientală și identitară patrimonială, respectiv nucleele istorice ale așezărilor din cadrul comunei (Almașu Mare, Cib, Glod) vor fi protejate de noile dezvoltări turistice și rezidențiale, fiind stabilite zone de protecție pentru principalele obiective de patrimoniu recunoscute legal. La acestea se adaugă obiective propuse de proiectant în urma unei analize atente a patrimoniului istoric și arhitectural din stadiul actual de dezvoltare.

Localitatea Almașu Mare

-Asigurarea unei infrastructuri tehnico edilitare competitive, capabile să susțină dezvoltarea turistică a zonei și integrarea acesteia în rețelele de infrastructură majoră (căi de transport rutier, alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală);

-Modernizarea actualelor drumuri județene DJ 705 și 705 D, care fac legătura cu principalele drumuri naționale ale zonei (DN 74 și A2), în punctele extreme: Zlatna și Orăștie.

-În cadrul programului de colaborare interjudețeană și intercomunitară se va sprijini modernizarea DJ 705 D în sectorul Cheilor Cibului, spre Băcăia, precum și a sectorului nord vestic al acestuia, prin Stânița și Buceș spre Brad (DN 74).

-În domeniul urbanistic se va urări și sprijini;

-Reconversia clădirilor degradate care au făcut parte din vechea zestre a exploatărilor miniere, prin valorificarea lor în alte scopuri sau demontarea ruinelor care s-au format și valorificarea unora dintre materiile prime utilizate (cărămidă lemn etc.);

-Ocuparea parcelelor libere cu construcții care să respecte specificul arhitectural local;

-Modernizarea spațiilor publice;

-Utilizarea cu preponderență a materialelor și tehnicilor tradiționale pentru construcția sau reconstrucția clădirilor (păstrarea elementelor arhitecturale și a tramei stradale tradiționale);

-Limitarea drastică a construcțiilor în zonele cu risc crescut de inundații din preajma văii Almașului și decolmatarea albiilor în vederea limitării efectelor unor inundații posibile în cazul căderii unui nivel ridicat de precipitații.

-Prezentarea cartografică a siturilor arheologice și a zonelor de protecție, amplasate în puncte cu o maximă vizibilitate, din fiecare localitate componentă și semnalarea

acestora, prin panouri de informare turistică. Instituirea unei zone de protecție și limitarea acordării autorizațiilor de construcție în aceste zone prin neînceperea lucrărilor de investiții fără avizul de patrimoniu.

Localitatea Almașu de Mijloc

-Întreținerea și modernizarea DJ 705 pe sectorul Almașul Mare Almașul de Mijlor limită administrativă Almașu Mic, în vederea conservării posibilităților de acces și legătură a localității cu infrastructura majoră a zonei.

-Elaborarea unor PUZ uri pentru parcelare în zonele de interes pentru construirea de case de vacanță sau alte construcții turistice etc.;

-Ecologizarea terenurilor degradate și refacerea vegetației;

-Introducerea sistemului de alimentare cu apă, canalizare și epurare în cadrul localității;

-Pregătirea mai bună a localnicilor pentru a face față evenimentelor climatice extreme, prin prevenirea inundațiilor, a distrugerilor provocate de fenomenele meteo extreme etc.;

Localitatea Brădet

-Deși satul se găsește într-un proces rapid de depopulare și îmbătrânire a populației, având în vedere faptul că Șesuri, cătun aparținător nu mai are nici-un locuitor, se impun măsuri pentru conservarea zestrei urbanistice existente, atragerea de populație din afara teritoriului prin donarea acestor locuințe și a unui teren aferent, prin valorificarea acestora ca și case de vacanță, având în vedere valoarea peisagistică de excepție a zonei.;

-Modernizarea rețelei de acces spre localitate (DC 206 Șesuri și DC 208 Brădet.);

-Conservarea zonelor verzi, conservarea vegetației arboricole și a vechilor surse de apă din zonă și îngrijirea și refacerea livezilor existente în zonă;

-Identificarea clădirilor vechi, cu valoare identitară și de patrimoniu, restaurarea și conservarea lor;

-Reconstrucția clădirilor degradate cu respectarea specificului arhitectural local;

Localitatea Cib și a Cheilor Cibului

-Modernizarea arterei de acces (DJ 705 D) și a DC 705 spre Plai, precum și modernizarea drumului spre Mănăstirea de la Cheile Cibului, în vederea susținerii turismului religios din zonă.

-Ocuparea parcelelor libere cu construcții care respectă specificul arhitecturii locale;

-Utilizarea materialelor și tehnicilor tradiționale pentru construcția sau reconstrucția clădirilor (păstrarea elementelor arhitecturale și urbanistice tradiționale);

-Realizarea unui cadastru verde, care să conserve și să completeze zonele verzi cu specii arboricole autohtone valoroase (stejar, frasin, paltin etc) sau pomi fructiferi;

-Igienizarea cursurilor de apă care traversează vatra celor două localități, în vederea preîntâmpinării inundațiilor;

-În acest context menționăm necesitatea pregătirii localnicilor pentru a putea face față schimbărilor climatice și a fenomenelor extreme, care pot avea un impact negativ major asupra comunității (inundații, vijelii, incendii de vegetație etc.):

-Racordarea localității la rețeaua de apă și canalizare, a stațiilor de captare și epurare, preconizate a fi realizate la nivelul comunei;

-Amenajarea unor spații de campare în zona Cheilor Cibului, atât ca inițiativă privată a unor localnici cât și ca inițiativă a administrației locale.

Localitățile Glod și Nădăștie

-Reabilitarea, conservarea/reutilizarea clădirilor degradate cu respectarea specificului arhitectural local;

-Modernizarea străzilor și a drumurilor care traversează localitatea, inclusiv a drumului de acces spre cătunul Picui, din zona Pleașa Ardeului;

-Conservarea vechilor gospodării din cătunul menționat, reabilitarea lor și introducerea în circuitul turistic ca locuri de popas sau de odihnă, în condiții tradiționale.

-Conservarea zonelor verzi și a vegetației forestiere existente atât din intravilan cât și din extravilan, în principal a celei din preajma văii Glodului (Almașului);

-Ocuparea parcelelor libere cu construcții care se integrează în frontul existent conform RLU;

-Igienizarea cursurilor de apă ce traversează cele două sate și dotarea zonelor centrale cu coșuri pentru resturi menajere, deoarece colmatarea acestora poate contribui la creșterea undelor de viitură în caz de inundații.

-O situație specială se întâlnește în cazul satului Nădăștie, unde multe gospodării sunt așezate în lunca joasă a văii știut fiind faptul că schimbările climatice pot duce la producerea unor inundații catastrofale, care să afecteze unele dintre gospodăriile situate în partea cea mai de jos a satului;

-In condițiile în care fenomenele extreme pot pune probleme cu asigurarea necesarului de apă se impune conectarea localității la o sursă sigură de alimentare cu apă, precum și la o rețea locală de canalizare și epurare.

-Elaborarea unor PUZ uri pentru pa rcelare, construire case de vacanță, construcții turistice etc.;

-Ecologizarea terenurilor degradate și refacerea vegetației;

-Identificarea clădireilor vechi, cu valoare arhitecturală, identitară și de patrimoniu, restaurarea/conservarea și valorificarea acestora inclusiv turistic.

1.1.2.2.18. Șansele de relansare economică și socială a comunei în corelare cu programul propriu de dezvoltare

Comuna Almașu Mare dispune de șanse reale de dezvoltare economică în condițiile valorificării atuurilor pe care le deține, prin așezarea sa geografică. Dar această dezvoltare este strâns legată de relansarea dezvoltării în întreaga zonă, precum și de alte aspecte care țin direct de comunitățile locale, printre care amintim:

-Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructură majoră (alimentare cu apă, canalizare, producerea energiei electrice eoliene, extinderea utilizării energiei electrice, telefonie, gospodărie comunală);

-Creșterea rolului pe care activitățile agricole de performanță îl pot ju ca în dezvoltarea comunității (înființarea unui număr sporit de ferme pentru creșterea animalelor, asocierea producătorilor, înființarea unor plantații/livezi de alun, nuc sau alte plante de interes terapeutic saueconomic.

-Valorificarea superioară a poten țialului natural al zonei, prin eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice, stimularea întreprinzătorilor locali și străini cu capital privat, inclusiv reluarea exploatărilor miniere în zonă;

- Dezvoltarea capacităților de cazare și promovarea turistică a zonei, prin valorificarea potențialului său natural și antropic;
- Stabilizarea populației prin ridicarea calității vieții;
- Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei zonei cu precădere prin turism și utilizarea energiei.
- Includerea zonei într-un circuit mai larg, al bunurilor și valorilor actuale, printr-o mai bună racordare a zonei la principalele căi de comunicații DN 74 și A2.

1.1.2.19. Categoriile principale de intervenție care să susțină materializarea programului de dezvoltare

Îmbunătățirea echipării edilitare și integrarea zonei în rețelele de infrastructură majoră (căi de transport rutier, alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală)

-reabilitarea, modernizarea și întreținerea infrastructurii de transport din zonă (DJ 705 și

-Realizarea unor sisteme de epurare a apelor de mină (mina Albini și Haneș) a căror aciditate foarte ridicată este principalul factor poluant pentru sursele de apă din zonă;

-realizarea alimentării cu apă și a canalizării menajere în principalele localități ale comunei (Almașu Mare, Almașu de Mijloc, Cib, Glod și Nădăștie, precum și amenajarea, refacerea și îmbunătățirea surselor de apă din satele Brădet și Cheile Cibului, precum și a celor din extravilan, în vederea asigurării necesarului de apă pentru oameni și animale. Tot în acest scop se impune asigurarea protecției acestor surse împotriva unor factori poluanți locali (animale, dejecții, resurse menajere), inclusiv prin îngrădire zonelor de protecție ale acestora;

-asigurarea infrastructurii edilitare (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu energie electrică, telefonie, gospodărie comunală) în zonele nou introduse în intravilan.

Valorificarea superioară a potențialului natural al zonei, prin:

- valorificarea potențialului turistic natural și antropic de care dispune zona;
- eficientizarea, restructurarea și diversificarea activităților economice tradiționale (creșterea animalelor, cultura cartofului sau a unor plante tehnice sau medicinale, pomicultură și valorificarea resurselor minerale);
- stimularea micilor întreprinzători privați;
- Stabilizarea populației prin creșterea nivelului calității vieții;
- Protejarea patrimoniului natural și construit în vederea dezvoltării durabile a economiei locale.

1.1.2.20. Priorități de intervenție

În domeniul protecției mediului

- Realizarea sistem centralizat de alimentare cu apă pentru comuna Almașu Mare;
- Construirea unui sistem de canalizare menajeră conform propunerilor;
- Realizarea de puncte colectoare cu preselecție a deșeurilor, a rampelor pentru depozitarea containerelor și dotarea populației cu pubele;
- Rezolvarea problemei sortării și valorificării deșeurilor menajere și amenajarea unor platforme de depozitare selectivă a deșeurilor;
- Reducerea continuă a cantităților de deșeuri menajere prin educație și o mai riguroasă selecție a necesităților;

- Colectarea și transportul deșeurilor menajere prin intermediul unor firme de specialitate la rampa ecologică zonală;
- Cuprinderea întregii populații în sistemul de colectare a deșeurilor.
- Refacerea și extinderea suprafețelor silvice prin reîmpăduriri. Identificarea suprafețelor degradate și a celor afectate de scurgerile torențiale și includerea lor în proiecte de împăduriri.
- Decolmatare și canalizarea unor cursuri de apă, inclusiv realizarea unor diguri de retenție a aluviunilor pe principalele cursuri de apă.
- Refacerea perdelelor forestiere de protecție împotriva vânturilor și a viscoalelor de zăpadă
- Dezvoltarea turismului în zonă se va face în mod durabil prin respectarea legislației de mediu
- Organizarea unor ample lucrări de ecologizare a zonelor afectate de către minerit (halde de steril, ape de mină și fostele așezări miniere).
Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii
- Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi și drumuri comunale;
- Extinderea rețelei de utilități publice în zonele cu potențial turistic, industrial și agricol (drumuri de acces, alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă,
- Reabilitarea podurilor, podetelor, și a punților pietonale, realizarea unor ziduri de sprijin și decolmatarea văilor și a rigolelor;
- Dezvoltarea infrastructurii rutiere, menită a asigura valorificarea superioară a potențialului turistic al zonei (DJ 705 și 705 D);
- Reabilitarea, modernizarea și dotarea (conservarea unor clădiri publice sau private neutilizate) a unor școli și grădinițe de pe raza comunei;
- Dezvoltarea Serviciilor sociale, de sănătate și a infrastructurii aferente
- Urmărirea și sprijinirea persoanelor vârstnice rămase singure și cele cu dizabilități accentuate, pentru a se bucura de condiții decente de viață;
- Continuarea eforturilor pentru asigurarea unor servicii medicale de calitate, inclusiv prin stabilirea învsatul reședință de comună a unor care medicale. Amenajarea și dotarea unui punct sanitar în localitatea Cib, deservit de cadre medicale cu pregătire medie, care să cuprindă și un punct farmaceutic.
- Asigurarea condițiilor necesare pentru desfășurarea activităților specifice în cele mai bune condiții a cabinetului veterinar și funcționarea unei farmacii veterinare la Almașu Mare, care să deservească inclusiv localitățile riverane.
- Dezvoltarea infrastructurii turistice și adiacente acestora
- Dezvoltarea turismului rural, al agroturismului și al ecoturismului, prin îmbunătățirea infrastructurii necesare. În prezent pași timizi în acest sens se fac în satele Glod și Cib,
- Realizarea și amenajarea în colaborare cu administrării/custozii ariilor naturale protejate Cheile Cibului Cheile Glodului, a infrastructurii turistice necesare (traseele turistice amenajate și marcate, puncte de belvedere, platforme și puncte de observare etc.);
- Marcarea și instalarea de tablite indicatoare pentru a atrage atenția turistilor și localnicilor asupra unor obiective turistice, culturale (arheologice și istorice) și naturale aflate pe teritoriul comunei;

-Protejarea și restaurarea unor construcții vechi (cu valoare istorică, de arhitectură populară sau de tehnică populară, case mai vechi de 100 ani, etc.) și amenajarea lor pentru a deveni mici muzee ale identității și tehnicii populare locale;

-Transformarea Muzeului sătesc Achim Emilian într-un pol de interes pentru cunoașterea realităților din aceste locuri, de către turiști.

1.1.2.21. Aprecieri ale elaborator PUG asupra unor constrângeri existente

Datorită condițiilor economico sociale existente elaborarea PUG-ului pentru comuna Almașu Mare nu a necesitat extinderi importante intravilanurilor existente la majori tatea localităților. Cele mai importante extinderi sunt la nivelul localității Cib și Glod, acestea fiind legate de proiecte edilitare, turistice și economice concrete, precum și de asigurarea unor rezerve pentru viitoare investiții.

Considerăm necesară c ontinuarea eforturilor pentru modernizarea alimentării cu apă și realizarea sistemului de canalizare și epurare, atât pentru Almașu Mare cât și pentru satele Nădăștie, Glod și Cib.

Alte lucrări importante la nivelul comunei ar trebui să vizeze:

- Renovarea și/sau modernizarea și/sau dotarea tuturor instituțiilor comunale;
- Restaurarea, consolidarea și conservarea gospodăriilor tradiționale specifice
- Realizarea de noi investiții menite să limiteze efectele negative ale schimbărilor climatice asupra comunităților locale (inundații, incendii de pădure, secetă, furtuni etc.).

- Semnalarea prin panouri turistice și a hărților cu siturile naturale și antropice protejate, amlasate în puncte cu o maximă vizibilitate din fiecare localitate componentă. Limitarea acordă rii autorizațiilor de construcție în aceste zone protejate și neinceperea lucrărilor de investiții fără obținerea avizelor necesare conform legii.

- Realizarea unor amenajări turistice (parcaje, puncte de informare, locuri de odihnă, puncte de belvedere) și punerea în valoare a Cheilor Cibului și Glodului.

1.2. Localizarea geografica si administrativa, cu precizarea coordonatelor Stereo 70;

Geografic comuna Almașu Mare este situata la periferia sudica a Muntilor Apuseni, în subunitatea Muntilor Metaliferi, si cea vestică a județului Alba, având cea mai mare parte a limitelor delimitate de județul Hunedoara. Suprafata totală a comuei este de 9.330 ha, teritoriul administrativ al comunei cu este orientat nord vest sud est.

Sub aspectul rețelei de localități comuna Almașu Mare se încadrează în categoria satelor de munte din zona sudică a Munților Apuseni, avânt caracteristica unor sate de vale, mai mult sau mai puțin răsfirate.

Administrativ, comuna se învecinează cu:

- orașul Zlatna și comuna Ceru Băcăinți, (AB) spre nord est și est;

- orașul Geoagiu (HD), spre sud;

- comuna Balșa (HD), la vest și sud vest;

- comuna Buceș (HD) spre nord.

Comuna Almașul Mare cuprinde un număr de 5 sate/localități;

1. Almașul Mare, localitate de grad. IV, îndeplinind a tribuții de centru de comună;

2. Almașul de Mijloc;
3. Cib;
4. Glod;
5. Nădăștie; ultimile fiind unități de gradul V potrivit legii 351/2001.

Teritoriul administrativ al comunei suprapune în mare o zonă de bazinet depresionar, cunoscută sub numele „Depresiunea Almaș Balșa” la limita dintre Munții Vințului și cei Auriferi. Depresiunea este delimitată spre vest de înălțimile vulcanice: Vf. Măcrișului (972 m), Vf. Pocurea (826 m), Vf. Fericelii (1171), spre nord și nord est de vârfurile Baba (1104 m) și Breaza (1121 m) și spre sud, lentila calcaroasă formată Vf. Postesii (905 m) Pleașa Ardeului (855 m) Vf. Oancii (906 m).

Față de satul reședință de comună celălalte sate sunt situate la distanțe cuprinse între unul și 5 km, după cum urmează:

- Nădăștie - 1,3 km;
- Glod - 4,5 km;
- Brădet - 5,5 km;
- Almașul de Mijloc - 5,5 km;
- Cib - 6,5 km;
- Cheile Cibului - 8,5 km.

Coordonatele amplasamentului planului sunt prezentate pe CD-ul atasat acestui studiu.

1.3. Modificarile fizice ce decurg din PP (din excavare, consolidare, dragare etc.) si care vor avea loc pe durata diferitelor etape de implementare a PP;

Activitati desfasurate in cadrul PUG care conduc la modificari fizice in zona de implementare a PUG, in diferite etape de implementare, sunt urmatoarele:

-In domeniul infrastructurii edilitare si de mediu:

Prin lucrarile prevazute in PUG cum ar fi: reabilitarea si extinderea sistemelor existente de transport si distributie a apei, extinderea sistemului de canalizare in satele comunei, extinderea retelei de utilitati publice in zonele unde nu exista in intravilan si in zonele destinate serviciilor si a celor cu potential turistic (drumuri de acces, alimentare cu energie electrica, canalizare), executarea unor actiuni de stabilizare a versantilor, prin lucrari de impadurire, indiguiri ale zonelor limitrofe ale raurilor, executarea unor actiuni de stabilizare a versantilor, prin lucrari de impadurire, lucrari de decolmatare si regularizare, prin extinderea suprafetelor impadurite, prin lucrarile de imbunatatiri funciare, impaduriri, refaceri peisagistice, pot sa apara in timp anumite modificari fizice ale arealului de implementare a PUG, in mare parte avand un impact pozitiv asupra peisajului in special in zonele care vor beneficia de lucrari de imbunatatiri funciare, refaceri peisagistice si de impaduriri.

-In domeniul infrastructurii de transport

Prin lucrarile prevazute in PUG cum ar fi modernizarea drumurilor de pe raza comunei, vor avea loc unele modificari fizice, in special ale solului, prin consolidarea si asfaltarea anumitor drumuri, ocuparea unor suprafete suplimentare de teren cu drumuri noi.

-In domeniul economic (dezvoltare a agriculturii si sprijinirea investitiilor)

Prin masurile propuse de sprijinirea activitatilor economice, pot sa apara modificari fizice ale terenului prin acoperirea acestuia cu diferite constructii industriale si agricole.

Datorita presiunii ridicate a populatiei si agentilor economici de schimbare a destinatiei suprafetelor agricole cu o productivitate ridicata pentru desfasurarea diferitelor investitii (carriere, zone industriale, extinderi nejustificate ale intravilanurilor etc.), pot sa apara modificari fizice importante ale solului si peisajului, in special in cazul carierelor de piatra.

-In domeniul mediului

Prin masurile propuse prin PUG cum ar fi: imbunatatiri funciare, impaduriri, refaceri peisagistice, curatarea zonelor afectate de depozitarea necontrolata a deseurilor, vor avea loc modificari fizice pozitive, in special asupra peisajului din zona.

In ceea ce priveste modificarile fizice care vor aparea prin implementarea PUG, consideram ca modificarile fizice din interiorul ariei protejate vor fi minime, deoarece toate proiectele care vor produce astfel de modificari, vor fi situate in afara ariei protejate.

1.4. Resursele naturale necesare implementarii PP (preluare de apa, resurse regenerabile, resurse neregenerabile etc.);

In vederea asigurarea necesarului de apa pentru alimentarea cu apa a satelor Almaşu Mare, Nădăştia, Glod, Cib și Cheile Cibului, se propune utilizarea ca surse foraje de adâncime, în aval de Mina Albinii.

Consideram ca realizarea acestui sistem de alimentare cu apa in baza unor studii de specialitate nu vor afecta cantitativ resursele de apa subterana.

In ceea ce priveste materialele de constructie necesare diferitelor lucrari de constructie prevazute prin PUG, acestea vor fi achizitionate de la furnizori autorizati.

1.5. Resursele naturale ce vor fi exploatate din cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar pentru a fi utilizate la implementarea PP;

Singura resursa naturala din cadrul ariei naturale protejate care va fi utilizata la implementarea PUG va fi apa utilizata pentru asigurarea necesarului de apa in zona PUG.

La constructiile propuse prin PUG se vor folosi materiale de constructie care vor fi achizitionate de la furnizori autorizati.

1.6. Emisii si deseuri generate de PP (in apa, in aer, pe suprafata unde sunt depozitate deseurile) si modalitatea de eliminare a acestora;

PUG studiat stabileste anumite obiective de dezvoltare a zonei, care vor duce la implementarea mai multor proiecte de investitii. Fiecare dintre aceste obiective care vor fi promovate, vor duce la generarea de deseuri, dar in acest moment nu se poate face un inventar corect si complet al tipurilor de deseuri ce vor rezulta in urma implementarii PUG. Fiecare dintre aceste proiecte ce vor fi promovate vor trece obligatoriu prin faza de

obtinere a acordului de mediu, iar in aceasta faza se va face un inventar corect si complet al tuturor categoriilor de deseuri rezultate.

Masuri propuse prin PUG

In acest moment mediul este puternic marcat de modul de depozitare a deseurilor menajere si industriale de la vechile exploatari miniere.

Se propun urmatoarele masuri:

-Se interzice cu desavarsire depozitarea (si temporara) a deseurilor menajere, a materialelor rezultate din demolari in alte spatii decat cele prevazute prin contractul de menagement al deseurilor;

-Asigurarea unui management corespunzător pentru deșeurile menajere, selectarea, colectarea și transportul acestora;

-Agentii economici de pe teritoriul comunei sunt obligati sa incheie contracte pentru serviciile de salubritate cu firme de specialitate, care sa ridice, sa treasporte si sa depoziteze resturile menajere sau de alta natura rezultate in urma procesului de productie in puncte special amenajate din zona;

-Produsele secundare (resturi de lemn, rumegus etc) rezultate in urma procesului de productie in cadrul atelierelor de prelucrare a lemnului sau la mesterii specializati vor fi colectate separat si transportate/ valorificate de catre firme de preofil in industria celulozei a combustibililor solizi etc.

-Deseurile menajere colectate in spatiile de picnic sau alte amenajari turistice vor fi ridicate pe baza de contract de catre firme specializate si depozitat la statia zonala arondata;

-dotarea parcărilor, a zonelor de popas și belvedere cu coșuri de gunoi menajere și stabilirea modalităților de golire a acestora;

-amenajarea la nivelul fiecărei localități a unor platforme betonate dotate cu containere specializate pentru colectare selectivă. De aici vor fi preluate și transportate la centrul zonal județean de colectare a deșeurilor;

-administrația locală va acționa, împreună cu localnicii și școlile de pe teritoriul comunei pentru ecologizarea cursurilor de apă ce traversează comuna;

-administrația locală va colabora cu custodele zonelor protejate din Cheile Cibului și Cheile Glodului pentru ecologizarea acestora;

-Realizarea unui sistem viabil de colectare diferențiată a deșeurilor reciclabile la sursă (agenți economici sau persoane fizice) în vederea valorificării acestora prin livrare la unități de profil;

-Dotarea cu numărul și tipul necesar de recipiente pentru colectare deșeuri industriale și întreținerea corespunzătoare a acestora;

-Colectarea deșeurilor industriale sau asimilate acestora, de pe amplasamentele ilegale și transportul acestora la depozitul de deșeuri industriale;

-Emiterea unei decizii a autorităților administrației locale privind colectarea selectivă de către agenții economici și populație a deșeurilor. Introducerea unui sistem fiscal de taxe și penalități pentru gestiune deșeuri pentru agenții economici producători de deșeuri industriale;

-Întocmirea unor broșuri educative privind modalitățile de reciclare a deșeurilor, tipărirea și distribuirea acestora locuitorilor comunei, precum și angajaților firmelor producătoare de deșeuri reutilizabile/reciclabile;

-Elaborarea și implementarea unor programe specifice privind conștientizarea populației privind gestiunea deșeurilor industriale și în special a impactului diverselor operații (colectare, transport, depozitare) asupra sănătății umane și a mediului înconjurător;

-Elaborarea de programe specifice de instruire a personalului unităților specializate în colectarea, transportul, reciclarea și depozitarea deșeurilor;

-Elaborarea și implementarea de programe comunitare specifice pentru reciclarea unor deșeuri colectate de la populație și de la agenți economici;

-Amenajarea la nivelul fiecărei localități a unei platforme betonate, unde să fie depozitate materialele rezultate din demolări și cele din construcții;

-Dotarea locurilor ce vor fi amenajate pentru picnic și petrecerea timpului liber din zonele cu potențial, cu recipiente pentru colectarea separată a resturilor menajere și a peturilor.

-Realizarea de puncte colectoare cu preselectie a deșeurilor, a rampelor pentru depozitarea containerelor și dotarea populației cu pubele;

-Rezolvarea problemei sortării și valorificării deșeurilor menajere și amenajarea unor platforme de depozitare selectivă a deșeurilor;

-Reducerea continuă a cantităților de deșeuri menajere prin educație și o mai riguroasă selecție a necesităților;

-Colectarea și transportul deșeurilor menajere prin intermediul unor firme de specialitate la rampa ecologică zonală;

-Cuprinderea întregii populații în sistemul de colectare a deșeurilor;

-respectarea riguroasă a prevederilor legii cu privire la protecția mediului înconjurător;

-păstrarea esteticii arterelor de circulație și stradale, plantarea cu arbori și flori a străzilor din localitățile comunei, taluzarea sectoarelor de drum care prezintă alunecări, interzicerea depozitarii de materiale de construcții și utilaje în lungul traseelor turistice, îngrijirea fațadelor clădirilor aflate la drum, etc.;

-continuarea campaniilor de educație a populației prin școală și alte acțiuni educative, pentru respectarea și protejarea resurse lor naturale și turistice;

1.7. Cerintele legate de utilizarea terenului, necesare pentru executia PP (categoria de folosinta a terenului, suprafetele de teren ce vor fi ocupate temporar/permanent de catre PP, de exemplu, drumurile de acces, tehnologice, ampriza drumului, santuri si pereti de sprijin, efecte de drenaj etc.);

Prin acest PUG se propune introducerea in intravilan a unor suprafete relativ mari de teren de teren (420,66 ha), dar și scoaterea din intravilan a unei suprafete de 148,5 ha. In cele ce urmeaza este prezentat bilantul teritorial pe fiecare localitate in parte.

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

BILANȚ TERITORIAL Sat ALMASU MARE - reședința de comuna		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	206.5820	62.57%
Institutii si servicii de interes public	2.7304	0.82%
Zona cu destinatie Speciala	0.1138	0.08%
Industria	51.4449	15.58%
Zona Mixta	13.4391	4.07%
Turism	31.2706	9.47%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	4.7391	1.43%
Culte	0.3097	0.09%
Cimitire	0.7987	0.24%
Ape	4.4502	1.34%
Cai de comunicatie si transport rutier	14.2480	4.31%
Total Intravilan	330.1265	100.00%
Din care 5.5105 ha zona centrala		

BILANȚ TERITORIAL Sat BRADET		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinte si functiuni complementare	61.1378	73.66%
Turism	18.6230	22.44%
Cai de comunicatie si transport rutier	2.5921	3.13%
Culte	0.1805	0.21%
Cimitire	0.1952	0.23%
Ape	0.2780	0.33%
Total Intravilan	83.0066	100.00%

BILANȚ TERITORIAL Sat NĂDĂȘTIE		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinte si functiuni complementare	82.1994	90.25%
Institutii si servicii de interes public	0.6224	0.69%
Cai de comunicatie si transport rutier	4.0541	4.45%
Culte	0.2042	0.22%
APE	1.1588	1.27%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	2.8349	3.12%
Total Intravilan	91.0738	100.00%

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

BILANȚ TERITORIAL Sat CIB		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	122.5585	52.66%
Institutii si servicii de interes public	0.9995	0.43%
Industria	16.7047	7.18%
Turism	80.2796	34.50%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	0.2478	0.11%
Culte	0.2405	0.10%
Cimitire	0.5822	0.25%
Ape	3.5421	1.52%
Cai de comunicatie si transport rutier	7.5601	3.25%
Total Intravilan	232.7150	100.00%

BILANȚ TERITORIAL Sat CHEILE CIBULUI		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	48.9444	89.97%
Institutii si servicii de interes public	0.1881	0.35%
Cai de comunicatie si transport rutier	1.4594	2.68%
Culte	2.1629	3.97%
Cimitire	0.1680	0.30%
Ape	0.4845	0.89%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	0.1576	0.30%
Zona Mixta	0.8371	1.54%
Total Intravilan	54.4020	100.00%

BILANȚ TERITORIAL Sat GLOD		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	127.7785	79.75%
Institutii si servicii de interes public	1.7917	1.11%
Turism	17.7935	11.11%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	5.3204	3.33%
Culte	0.2835	0.17%
Cimitire	0.2166	0.13%
Ape	0.7998	0.50%
Cai de comunicatie si transport rutier	6.2438	3.90%
Total Intravilan	160.2278	100.00%

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

BILANȚ TERITORIAL Sat ALMASU de MIJLOC - reședința de comuna		
ZONE FUNCTIONALE	PROPUS	
	Suprafața (ha)	Procent % din total intravilan
Locuinta si functiuni complementare	57.8540	91.51%
ZONĂ SPATIILOR VERZI ADIACENTE CURSURILOR DE APA	1.1499	1.82%
Culte	0.4301	0.68%
Ape	1.7002	2.69%
Cai de comunicatie si transport rutier	2.0842	3.31%
Total Intravilan	63.2183	100.00%

BILANT TERITORIAL - COMUNA ALMAȘU MARE
UAT – 9595.9757 ha
Teren scos din intravilan
Total 148.4978 ha
Teren introdus in intravilan
Total 420.6666 ha
INTRAVILAN EXISTENT TOTAL - 742.6012 ha
INTRAVILAN PROPUS TOTAL - 1014.7700 ha

1.8. Serviciile suplimentare solicitate de implementarea PP (dezafectarea/reamplasarea de conducte, linii de inalta tensiune etc., mijloacele de constructie necesare), respectiv modalitatea in care accesarea acestor servicii suplimentare poate afecta integritatea ariei naturale de interes comunitar;

Nu este cazul de alte servicii suplimentare solicitate de implementarea planului studiat.

Comuna Almasu Mare are rezolvata in cea mai mare parte problema alimentarii cu energie electrica pentru consumatorii casnici si economici.

Ca urmare a analizei si punerii in evidenta a unor disfunctionalitati, se recomanda:

-reabilitarea instalațiilor de joasă tensiune, inclusiv a bransamentelor și firidelor de bransament

-reabilitarea în colaborare cu Consiliul Local a instalațiilor de iluminat public

-înlocuirea elementelor uzate cu altele performante și revizuirea tablourilor de distribuție mai vechi din posturile de transformare

-înlocuirea sistemelor de protecție și măsurare pentru citirea consumurilor fără prezența consumatorilor

Pe viitor vor fi necesare investitii pentru extinderea rețelei in zonele de extindere a intravilanului, conform unor proiecte tehnice de specialitate.

Multe din măsurile de îmbunătățire a infrastructurii de alimentare cu electricitate preconizate la nivel de județ vor fi aplicate și la nivelul unității administrative Almașu Mare. În aceste condiții pentru obiectivele economice nou deschise sau care se vor

deschide în viitor se prevede alimentarea cu energie electrică de medie tensiune din rețeaua existentă, printr-un bransament și stație de transformare locală. Ținând seama de condițiile specifice din zonă este recomandat ca executarea rețelelor de transport să se facă cu stâlpi din beton, pe un traseu stabilit de comun acord de către Administrația Locală și cu proiectantul.

De asemenea, configurarea și dezvoltarea unor zone turistice distincte, (Nădăștie), impune o alimentare distinctă, prin bransarea la linia de medie tensiune, inclusiv prin montarea unui post trafo suplimentar.

Va fi nevoie de extinderi ale rețelei pentru zonele nou introduse în intravilan, suportul financiar fiind oferit fie de administrația locală, fie de investitorii sau beneficiarii care au nevoie de rețea electrică în zonele respective.

1.9. Durata construcției, funcționării, dezafectării planului și esalonarea perioadei de implementare a PP etc.;

Nu se poate specifica o perioadă maximă de realizare a tuturor obiectivelor prevăzute prin PUG, acesta depinzând de durata de realizare a studiilor de fezabilitate și de obținerea autorizației de construire. Proiectul are un caracter definitiv și nici nu se întrevide nici o viitoare dezafectare a acestuia.

1.10. Activități care vor fi generate ca rezultat al implementării PP;

Ca urmare a implementării PUG se vor dezvolta foarte mult activitățile din domeniul turistic, activitățile economice de prestări servicii, ceea ce va duce la o creștere a numărului locurilor de muncă și la stabilizarea populației în zonă.

1.11. Descrierea proceselor tehnologice ale planului (în cazul în care autoritatea competentă pentru protecția mediului solicită acest lucru);

Prin proces tehnologic se înțelege „totalitatea operațiunilor tehnologice, corelate între ele și cu mijloacele de muncă necesare executării unui produs sau a unei părți componente a acestuia într-o unitate productivă”, sau, „ansamblul de operații mecanice, fizice, chimice care printr-o acțiune simultană sau succesivă transformă materiile prime în bunuri sau realizează asamblarea, repararea sau întreținerea unui sistem tehnic”.

Descrierea proceselor tehnologice este oportună și relevantă din punct de vedere al aspectelor de protecție a mediului atât pentru faza de execuție a lucrărilor de investiție propuse prin PUG, cât și după darea în folosință a acestora.

O descriere corectă și completă a proceselor tehnologice nu se poate face decât cunoscând toate capacitățile și caracteristicile proiectelor ce vor fi implementate, în urma aprobării PUG. PUG-ul studiat creează doar cadrul dezvoltării unor activități turistice și de agrement în zonă, fără a specifica capacitățile acestora.

Activități de dezafectare

Eventuala dezafectare a unuia sau a mai multor obiective și amenajări propuse prin PUG analizat se vor face numai în urma realizării unui proiect tehnic în acest sens și a unei evaluări de mediu corespunzătoare.

1.12. Caracteristicile PP existente, propuse sau aprobate, ce pot genera impact cumulativ cu PP care este in procedura de evaluare si care poate afecta aria naturala protejata de interes comunitar;

In zona de implementare a PUG, care se suprapune peste ariile protejate de interes comunitar nu exista activitati economice industriale mari poluatoare sau de alta natura care sa poata duce la aparitia unui impact cumulativ cu PUG propus.

1.13. Alte informatii solicitate de catre autoritatea competenta pentru protectia mediului.

Nu este cazul.

2. INFORMATII PRIVIND ARIA NATURALA PROTEJATA DE INTERES COMUNITAR AFECTATA DE IMPLEMENTAREA PP

2.1. Date privind aria naturala protejata de interes comunitar: suprafata, tipuri de ecosisteme, tipuri de habitate si speciile care pot fi afectate prin implementarea PP etc.;

Reteaua "Natura 2000" reprezinta principalul instrumentul al Uniunii Europene pentru conservarea naturii in statele membre. Natura 2000 reprezinta o retea de zone desemnate de pe teritoriul Uniunii Europene in cadrul careia sunt conservate specii si habitate vulnerabile la nivelul intregului continent. Programul Natura 2000 are la baza doua Directive ale Uniunii Europene denumite generic Directiva Pasari si Directiva Habitatare, directive transpuse in legislatia nationala prin OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei salbatice.

La ora actuala, reseaua Natura 2000, formata din Arii Speciale de Conservare (SCAs) desemnate pentru protectia speciilor si habitatelor amenintate, listate in anexele Directivei Habitatare si Arii de Protectie Speciala Avifaunistica (SPA) desemnate pentru protectia speciilor de pasari salbatice in baza Directivei Pasari, acopera aproximativ 20% din teritoriul Uniunii Europene. Trebuie mentionat faptul ca pana la validarea Ariilor Speciale de Conservare, aceste zone propuse pentru reseaua Natura 2000 sunt etichetate ca Situri de Importanta Comunitara.

Siturile de Importanta Comunitara si Ariile de Protectie Speciala, incluse in reseaua Natura 2000, acopera 17% din suprafata Romaniei. Lista siturilor incluse in reseaua Natura 2000 a fost transmisa Comisiei Europene. Ulterior, autoritatile din Romania vor trebui sa elaboreze planurile de management pentru fiecare sit din Natura 2000, planuri care vor include masurile speciale care trebuie indeplinite pentru conservarea habitatelor si speciilor protejate.

Datorita capitalului natural deosebit de valoros pe care il detine Romania (doua bioregiuni noi pentru reseaua ecologica, populatii mari si viabile de carnivore mari, habitate neantropizate, etc.) si avand in vedere faptul ca tara noastra conserva o biodiversitate mult mai ridicata in raport cu alte state membre ale Uniunii Europene, aportul Romaniei la reseaua Natura 2000 este unul semnificativ.

Obiectivul principal al retelei Europene de zone protejate NATURA 2000 - desemnate pe baza Directivei Pasari respectiv Directivei Habitatare - este ca aceste zone sa asigure pe termen lung „statutul de conservare favorabila” a speciilor pentru fiecare sit imparte care a fost desemnat.

Desi definitia exacta a termenului „statut de conservare favorabila” nu este bine definit, Romania va trebui sa raporteze periodic catre Comunitatea Europeana, cu privire la indeplinirea acestui obiectiv. Singurul indicator obiectiv si cantitativ cu privire la statutul unei specii intr-o anumita zona este marimea populatiei respectiv schimbarea marimii populatiilor. Este deci esential ca impactul unor investitii asupra acelor specii pentru care zona a fost desemnata ca sit Natura 2000, sa fie evaluat complet prin metode stiintifice. In majoritatea cazurilor impactul poate fi minimalizat sau sensibil micorat prin selectarea atenta si implementarea corecta a metodelor de diminuare a impactului.

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

In siturile Natura 2000 vor fi permise activitati agricole traditionale, unele dintre acestea necesare pentru mentinerea peisajelor (de exemplu, pajistile montane), cultivarea si obtinerea produselor ecologice - legume, fructe, produse lactate, carne, sucuri de fructe, activitati de vanatoare si pescuit, cu conditia ca siturile Natura 2000 sa isi pastreze obiectul conservarii.

Exploatarea terenurilor agricole nu trebuie sa conduca insa la degradarea sau distrugerea habitatelor naturale si a speciilor de plante si animale de interes comunitar, pentru care zona a fost declarata sit Natura 2000.

Obiectivul „PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA”, este situat partial in interiorul ariei de protectie avifaunistica ROSPA0132 - Munții Metaliferi si partial in interiorul ariei de importanta comunitara ROSCI0029 - Cheile Glodului, Cibului si Mazii. In ceea ce priveste distanta fata de cele mai apropiate rezervatii sau monumente ale naturii, amplasamentul intravilanului existent si propus se suprapune partial peste rezervatia de interes national Cheie Cibului si nu se suprapune peste rezervatia de interes national Cheile Glodului. (vezi planurile de situatie anexate).

2.1.1. Date despre Aria de Protectie Speciala Avifaunistica ROSPA0132 - Munții Metaliferi

Situl Natura 2000 ROSPA0132 - Munții Metaliferi, este in suprafata de 26673 hectare.

Specii prevazute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate in anexa II la Directiva 92/43/CEE si evaluarea sitului in ceea ce le priveste

Specie			Populatie							Sit				
Grup	Cod	Denumire stiintifica	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID			
						Min	Max				Pop.	Conserv.	Izolare	Global
B	A091	<i>Aquila chrysaetos</i>			P	2	3	p	R		B	B	C	B
B	A215	<i>Bubo bubo</i>			P	7	9	p	C		C	B	C	B
B	A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>			R	38	56	p	C		C	B	C	B
B	A080	<i>Circaetus gallicus</i>			R	1	2	p	C		C	B	C	B
B	A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>			P	80	100	p	R		C	B	C	C
B	A238	<i>Dendrocopos medius</i>			P	145	190	p	C		C	B	C	B
B	A236	<i>Dryocopus martius</i>			P	35	60	P	R		C	B	C	C
B	A103	<i>Falco peregrinus</i>			P	4	6	P	R		A	B	C	B
B	A321	<i>Ficedula albicollis</i>			R	3000	4000	P	R		C	B	C	B
B	A320	<i>Ficedula parva</i>			R	150	400	P	R		D	B	C	C
B	A338	<i>Lanius collurio</i>			R	500	1000	P	R		D			
B	A246	<i>Lullula arborea</i>			R	300	500	P	R		C	B	C	C

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

Specie			Populatie							Sit				
Grup	Cod	Denumire stiintifica	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID	AIBIC		
						Min	Max				Pop.	Conserv.	Izolare	Global
B	A073	<i>Milvus migrans</i>			R		1	p	C		D			
B	A072	<i>Pernis apivorus</i>			R	30	40	P	R		C	B	C	B
B	A234	<i>Picus canus</i>			P	100	150	P	R		C	B	C	C

Descrierea sitului

-Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N09	Pajisti naturale, stepe	0.98
N14	Pasuni	23.93
N15	Alte terenuri arabile	5.76
N16	Paduri de foioase	61.61
N17	Paduri de conifere	1.17
N19	Paduri de amestec	0.66
N21	Vii si livezi	1.69
N23	Alte terenuri artificiale (localitati, mine..)	1.78
N26	Habitate de paduri (paduri in tranzitie)	2.42
Total acoperire		100,00

-Alte caracteristici ale sitului:

În limitele sitului Muntii Metaliferi sunt incluse zone impadurite si stancarii, care reprezinta habitate importante pentru speciile cheie (acvila de munte, soim calator, ciocanitori, buha).

-Calitate si importanta

Situl este important pentru populatiile cuibaritoare ale speciilor: *Bubo bubo*, *Aquila chrysaetos*, *Dendrocopos medius*, *Pernis apivorus* si *Falco peregrinus*.

Amenintari, presiuni sau activitati cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte si activitati cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenintari si presiuni	Poluare (Cod)	In sit/ in afara
H	C 01.04	Mine	N	I

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

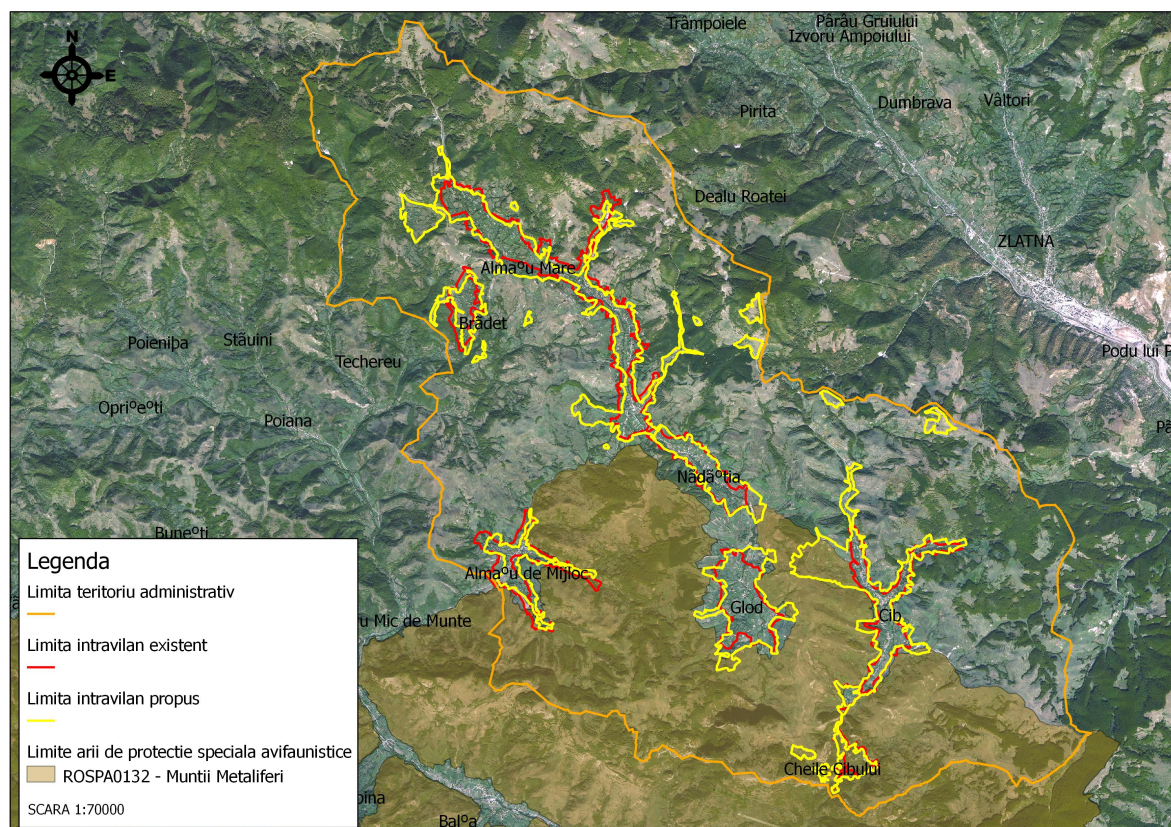

Fig. 2 – Amplasamentul PUG fata de ROSPA0132 – Muntii Metaliferi

<i>Suprafata intravilanului propus prin PUG Almasu Mare -ha-</i>	<i>Procent din suprafata intravilanului propus prin PUG Almasu Mare care se suprapune peste suprafata ariei naturale protejate</i>	<i>Procent din aria naturala protejata care se suprapune peste suprafata intravilanului propus in PUG Almasu Mare</i>
1014,77	13,38 % (135,877 ha)	0,51 %

2.1.2. Date despre Aria naturala protejata de importanta comunitara ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii

Aria naturala protejata de importanta comunitara ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii, are o suprafata de 735,9 hectare.

Tipuri de habitate prezente in sit si evaluarea sitului in ceea ce le priveste

<i>Tipuri habitate</i>			<i>Evaluare</i>				
			<i>Calit. date</i>	<i>AIBICID</i>	<i>AIBIC</i>		
<i>Cod</i>	<i>Denumire habitat</i>	<i>Acoperire (Ha)</i>		<i>Reprez.</i>	<i>Supr. rel</i>	<i>Conserv.</i>	<i>Global</i>
6190	<i>Pajisti panonice de stancarii (Stipo-Festucetalia pallentis)</i>	73	Buna	B	C	B	B

STUDIUL DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

Tipuri habitate			Evaluare				
Cod	Denumire habitat	Acoperire (Ha)	Calit. date	AIBICID	AIBIC		
				Reprez.	Supr. rel	Conserv.	Global
9110	Paduri de fag de tip Luzulo-Fagetum	294	Buna	C	C	B	B
9180 *	Paduri din Tilio-Acerion pe versanti abrupti, grohotisuri si ravene	0	Buna	C	C	C	C

Specii prevazute in art. 4 al Directivei 2009/147/CE, specii enumerate in anexa II a Directivei 92/43/CEE si evaluarea sitului in ceea ce le priveste

Specie		Populatie							Sit					
Grup	Cod	Specie	S	NP	Tip	Marime		Unit. masura	Categ. CIRIVIP	Calit. date	AIBICID Pop.	AIBIC		
						Min	Max					Conserv.	Izolarea	Global
M	1355	<i>Lutra lutra</i>			P					G	C	B	C	B
M	1310	<i>Miniopterus schreibersi</i> (liliac cu aripi lungi)			P				P		C	B	C	B
M	1324	<i>Myotis myotis</i> (liliacul comun)			P				P		C	B	C	B
M	1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (Liliacul mare cu potcoava)			P				P		C	B	C	B
M	1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i> (liliacul mic cu potcoava)			P				P		C	B	C	B
A	1193	<i>Bombina variegata</i>			P				P		C	B	C	B
A	4008	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>			P				P		C	B	A	B
P	4097	<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>			P				V		C	B	C	B

Descrierea sitului

-Caracteristici generale ale sitului

Cod	Clase habitate	Acoperire (%)
N14	Pasuni	35.58
N15	Alte terenuri arabile	4.55
N16	Paduri de foioase	29.53
N17	Paduri de conifere	8.52
N19	Paduri de amestec	16.83
N21	Vii si livezi	0.50
N23	Alte terenuri artificiale (localitati, mine..)	4.10
N26	Habitata de paduri (paduri in tranzitie)	0.38
Total acoperire		99.99

-Alte caracteristici ale sitului:

Versantii acestor chei sunt acoperiti in cea mai mare parte cu paduri de fag (*Fagus sylvatica*) in amestec cu gorun (*Quercus petraea*). Padurea este peticita de crestele si

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

stancile de calcar si de areale mici de ierburi si arbusti, in general pajisti de stancarie calcaroasa.

-Calitate si importanta

Situl este important pentru conservarea a doua habitate de interes prioritar, unul de pajisti de stancarie, iar celalalt de paduri de fag în amestec cu paduri de gorun. Tot aici se conserva un habitat important pentru specia *Myotis myotis*.

-Amenintari, presiuni sau activitati cu impact asupra sitului

Cele mai importante impacte si activitati cu efect mare asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenintari si presiuni	Poluare (Cod)	In sit/ in afara
-	-	-	-	-

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activitati, management	Poluare	In sit/ in afara
H	B	Silvicultura	N	I

Cele mai importante impacte si activitati cu efect mediu/mic asupra sitului

Impacte Negative				
Intens.	Cod	Amenintari si presiuni	Poluare (Cod)	In sit/ in afara
-	-	-	-	-

Impacte Pozitive				
Intens.	Cod	Activitati, management	Poluare (Cod)	In sit/ in afara
M	A03	Cosire/Taiere a pasunii	N	I
M	A04	Pasunatul	N	O

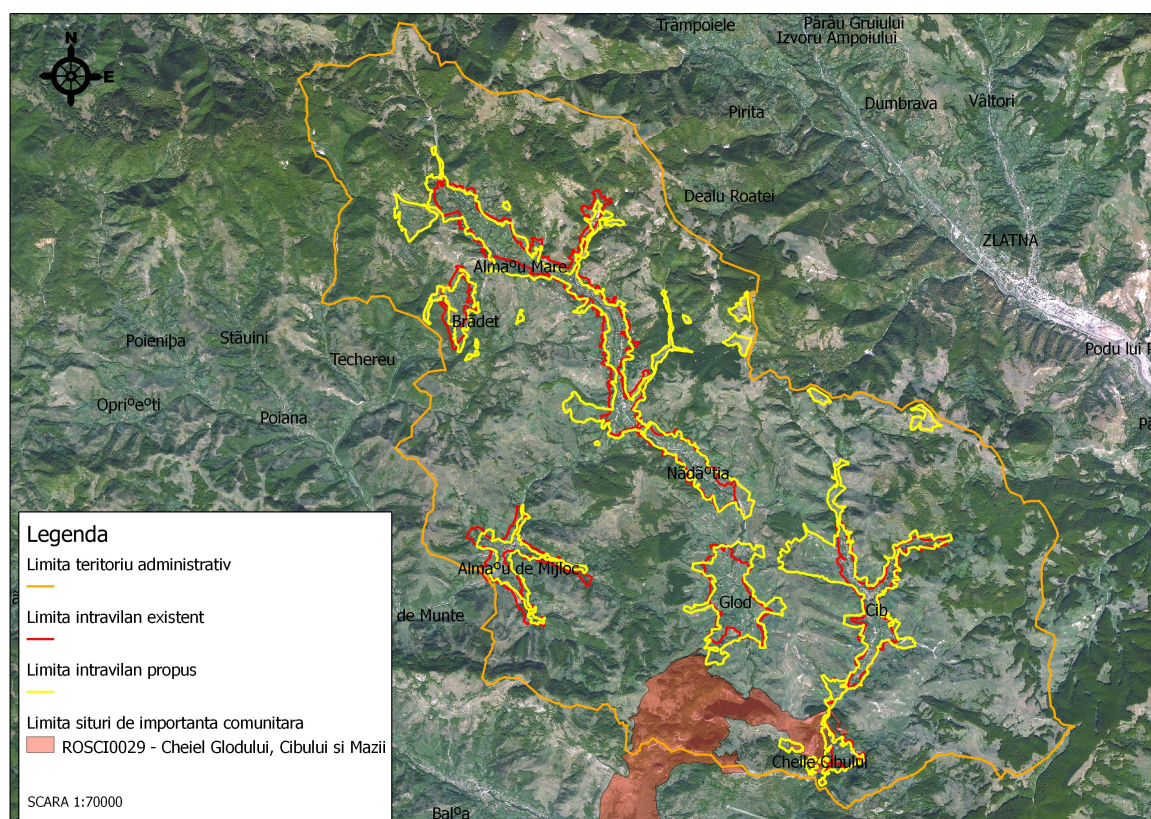

Fig. 3 - Amplasamentul PUG fata de ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului și Mazii

Statutul de protecție al sitului

<i>Suprafata intravilanului propus prin PUG Almasu Mare -ha-</i>	<i>Procent din suprafata intravilanului propus prin PUG Almasu Mare care se suprapune peste suprafata ariei naturale protejate</i>	<i>Procent din aria naturala protejata care se suprapune peste suprafata intravilanului propus in PUG Almasu Mare</i>
1014,77	0,94 % (9,5838 ha)	1,30 %

2.1.3. Rezervația Naturală Cheile Cibului și Rezervația Naturală Cheile Glodului

2.1.3.1. Caracteristici comune ale celor două rezervații:

Cele două rezervații au fost înființate în anul 1995 prin Hotărârea Consiliului Județean Alba nr. 20 și reconfirmate prin legea 5/2000 cu scopul protecției și conservării habitatelor și speciilor naturale sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic și paleontologic. De asemenea se urmărește excluderea și prevenirea activităților de exploatare sau utilizare a resurselor naturale care contravin obiectivului de conservare, precum și asigurarea de condiții pentru activitățile educaționale, recreative și de cercetare științifică.

Din punct de vedere geologic cele două rezervații sunt modelate în calcare jurasice, în jurul cărora sunt prezente conglomerate, gresii și marne aparținând flișul cretacic.

Dominant este relieful modelat în calcare, format din creste zimțate, ace, abrupturi surplombate ciuruite de guri de peșteră, hornuri, râuri de pietre și mase de grohotișuri situate la baza abrupturilor sub forma unor terase. Albia văilor prezintă mai multe rupturi de pantă care generează cascade și repezișuri. Micrormele de relief exocarstice cuprind lapiezuri, nișe, hornuri, polițe structurale etc., iar pe platoul Pleșei Ardeului și doline. Endocarstul este format dintr-o serie de peșteri, cu dimensiuni relativ mici.

Clima în zonă este influențată de circulația maselor de aer vestice, fiind caracterizată prin temperaturi medii anuale de 8 - 9° C, temperatura medie a lunii iulie între 19 - 21 ° C , iar cea a lunii ianuarie -3,-4° C Precipitațiile medii anuale sunt cuprinse între 650-700 mm.

Datorită statutului de rezervație naturală se impune respectarea normelor de turism civilizat, bazat pe principii ecologice și menținerea unor relații respectuoase cu localnicii

Activități interzise

- recoltarea de eșantioane, roci sau alte materiale;
- exploatarea grohotișurile situate la baza versanților sau a stâncilor izolate;
- deschideri de cariere, lucrări de îmbunătățiri funciare sau montarea de panouri publicitare, altele decât cele de popularizare a ariei protejate;
- aprinderea focului în afara vetrelor special amenajate, distrugerea marcajelor și a tablelor indicatoare;
- practicarea turismului pe poteci neamenajate și perturbarea liniștii în rezervație;
- activitățile de vânatoare, pescuit și de tip off-road (mașini de teren, motociclete, ATV-uri);
- executarea de lucrări agricole și silvice de amploare. Se permite efectuarea activităților de cosit și pășunat acolo unde deja sunt practicate de localnici
- realizarea oricăror construcții, cu excepția celor destinate cercetării științifice și/sau protecției, sau a celor tradiționale (sălașuri, adăposturi);
- deversarea și depozitarea deșeurilor menajere sau industriale; turiștii au obligația de a evacua deșeurile pe care le generează pe timpul vizitării rezervației

Activități permise:

- pășunatul cu efective mici de animale, cositul;
- tăieri de igienizare a copacilor fără a afecta structura arboretului, cu respectarea amenajamentelor silvice și a legislației în vigoare;
- se vor păstra funcțiunile existente și procentul de ocupare a terenului;
- se pot construi adăposturi în stil tradițional pentru localnici și animale;
- activități de practicare a cicloturismului, pe drumurile care traversează cheile și pe traseele marcate.
- practicarea alpinismului pe trasee amenajate și cu echipament adecvat, sub controlul custodelui rezervației.
- activitățile susceptibile de a avea un impact asupra rezervației, trebuie avizate de ANANP.

În zona cheilor se întâlnesc frecvent vipere cu corn. O atenție sporită se impune în zona abruptului, potecile de acces la pereți sunt înguste, dificil de urmărit sau inexistente

2.1.3.2. Rezervația Naturală Cheile Cibului

Cu o suprafață de 70 ha, rezervația este situată în partea de sud-est a Munților Metaliferi, pe cursul mediu al pârâului Cib, în Bazinul Geoagiului (afluent al Mureșului), la o alt. max. 708 m, alt. min. 500 m, și aparține administrativ de Comuna Almașu Mare, sat Cheile Cibului, Județ Alba. Cheile Cibului au o orientare nord-sud și o lungime de circa 1,4 km., fiind situate în aval de localitatea Cib. În zona cheilor sunt gospodării răzlețe, fapt permis de lărgimea mare a luncii formate între cei trei versanți cu orientare estică: Piatra Ceretului, Piatra Mijlocie și Vânătoarea), respectiv vestică: Piatra Corbului și Cepturarul, cu o altitudine maximă de 662 m.

Hidrografia cheilor este structurată în jurul pârâului Cib, afluent al văii Geoagiului, care primește mici afluenți cu ape temporare și Valea Drașcului (Presurii). Circulația subterană este în cea mai mare orientată spre același pârâu Cib. În valea acestuia apar și izvoare mezotermale.

Pe teritoriul rezervațiilor predomină solurile brune de pădure și pe calcare redzinele.

Vegetația arborică este dominată de gorun (*Quercus petraea*), alături de care mai apare cerul (*Quercus cerris*), cireșul sălbatic (*Prunus avium*), sorbul (*Sorbus torminalis*), mojdreanul (*Fraxinus ornus*). Vegetația ierboasă este formată din *Poa nemoralis*, *Campanula persicifolia*, *Oryzopsis virescens*, etc. Pe stâncile cheilor se întâlnesc pajiști specifice; cu *Sesleria rigida*, *Melica ciliata*, *Koeleria gracilis*, *Phleum montanum* precum și diverse plante pioniere saxicole ca *Sedum hispanicum*, *Teucrium chamaedrys*, *Asplenium ruta muraria*, *Asplenium trichomanes*, *Moehringia muscosa*, *Cardaminopsis arenosa*, *Erysimum pannonicum*, *Isatis tinctoria*. Se remarcă și prezența speciei subtermofile *Cleistogenes serotina*.

Cheile Cibului

2.1.3.3. Rezervația Naturală Cheile Glodului

Au o suprafață de 155 ha (82 ha rezervația propriu-zisă + 73 ha zona tampon), rezervația este situată în partea de sud-est a Munților Metaliferi (Sănița), în lungul Pârâului Ardeu, afluent al Pârâului Geoagiu, la limita dintre județele Alba și Hunedoara. Altitudinea maximă este de 712 m, cea minimă de 450 m. Rezervația

Cheile Glodului -

Naturală Cheile Glodului este o rezervație complexă, reprezintă un relief pitoresc, cu abrupturi golașe, în trepte, străpunse de ogașe și dominate de țancuri, conservând totodată și o bogată vegetație și este situată administrativ în: comuna Almașu Mare, sat Glod (parțial); partea sudică a cheilor aparține de comuna Balșa, sat Ardeu, Județul Hunedoara

Hidrografia cheilor este structurată în jurul pârâului Glodului, a cărui lungime de la intrarea în chei, până la limita de sud a zonei tampon (D. Cetății) este 2,25 km. Pe el

se grefează dintr-o parte și câteva ogașe cu scurgere temporară. În cuprinsul rezervației predomină circulația subterană carstică.

Fără a prezenta o pătură continuă, învelișul de sol este alcătuit în principal din rendzine. Întreruperile sunt datorate apariției la suprafață a calcarelor sub formă de țăncuri, creste, abrupturi și blocuri izolate. Pe brâne și pe polițele orizontale sau puțin înclinate, sau format soluri humico-calcice, iar pe rocile necalcaroase apar soluri brune acide și brune podzolite.

Vegetația de pe versanții Văii Glodului, în limitele rezervației, este formată în cea mai mare parte cu păduri de fag (*Fagus sylvatica*), în maestec cu gorun (*Quercus petraea*). Pădurea este peticită de țăncurile, crestele și stâncile de calcar și de areale mici de ierburi și arbuști, în general pajiști de stâncărie calcaroasă. În zona tampon pădurea ocupă suprafețe mai mici care se întrepătrund cu suprafețe de vegetație arbustivă și pajiști folosite ca pășune sau fânează.

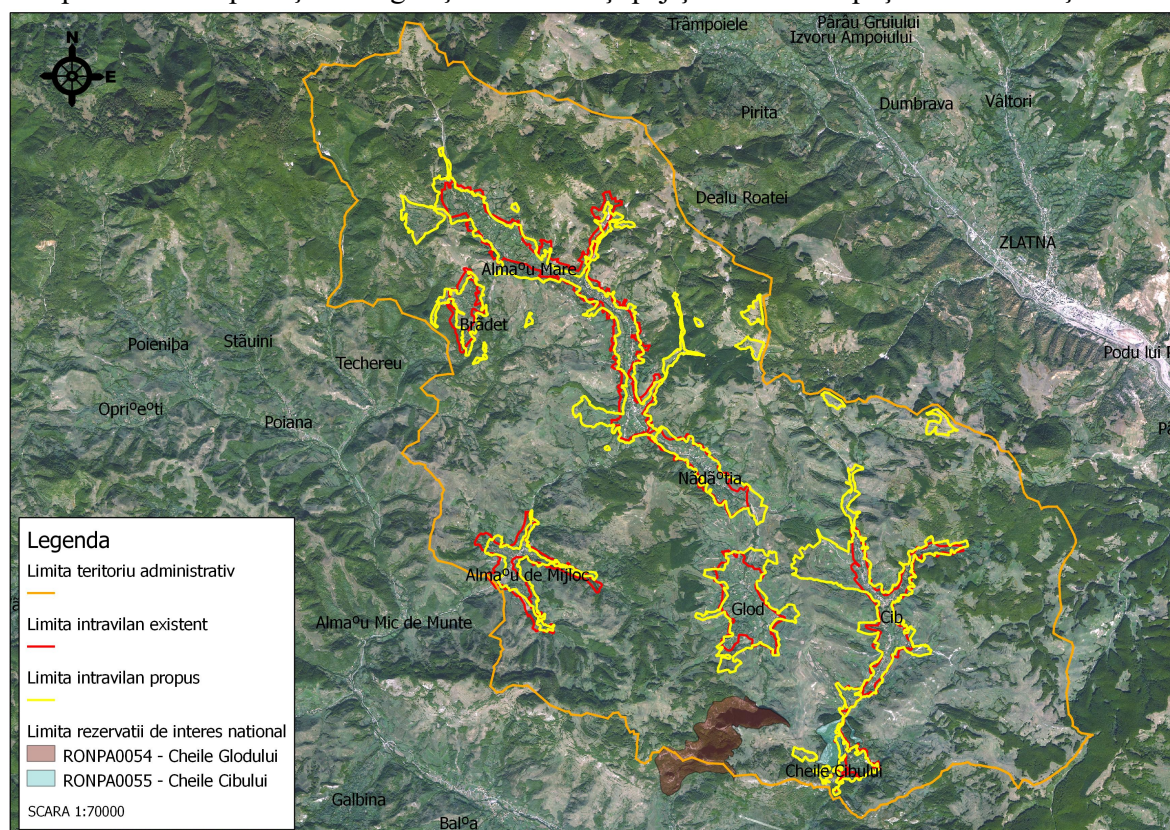

Fig. 4 - Amplasamentul PUG fata de Rezervația Naturală Cheile Cibului și Rezervația Naturală Cheile Glodului

2.2. Date despre prezenta, localizarea, populatia si ecologia speciilor si/sau habitatelor de interes comunitar prezente pe suprafata si in imediata vecinatate a PP, mentionate in formularul standard al ariei naturale protejate de interes comunitar;

2.2.1 Date despre tipurile de habitate prezente in situl ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatatea amplasamentului

Date privind prezenta habitatelor de importanta comunitara, au fost culese din teren fiind corelate cu informatiile din Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe (ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței, ROSCI0121 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0054 Cheile Glodului, Rezervația Naturală RONPA0055 Cheile Cibului, Rezervația Naturală RONPA0520, Peștera Cizmei, Rezervația Naturală RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului, Rezervația Naturală RONPA0531 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0532 Podul Natural de la Grohot, Rezervația Naturală RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura, Rezervația Naturală RONPA0538 Cheile Madei, Rezervația Naturală RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor), versiunea martie 2021.

Dintre habitatele prezente in formularul standard niciunul nu a fost identificat in zonele propuse pentru introducere in intravilan.

2.2.2 Date despre speciile enumerate in anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE prezente in situl ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatate a amplasamentului

Lutra lutra (Linnaeus, 1758)

Descrierea speciei¹

Lungimea cap+trunchi=70-90 cm; coada=35-60 cm; greutatea= 6-15 kg. Seamana bine cu jderul, dar este mai lunga. Are corpul lung si fusiform, usor ingrostat la abdomen, capul mic, proportional cu trupul, ochi mici, urechile rotunjite, gatul scurt si gros, picioarele scurte, dar puternice, cu labele palmate, iar degetele sunt unite cu o membrana interdigitala. Urechile au cate o cuta de piele care se inchide atunci cand vidra se scufunda in apa. Blana este de culoare maron si gri, insa in partea ventrala si pe gat este castanie. Coada este lunga si turtita, mai groasa la radacina si subtire la varf, este folosita de obicei ca o carma.

Habitat

Rasandita in toate regiunile tarii. Dependenta de apa, o putem intalni in lacuri, rauri, delta si zonele de coasta. Construiește o vizuina care are doua iesiri: una sub apa si cealalta pe uscat.

Hrana: Crustacee, batracieni, pesti, pasari, mamifere mici. Animal de noapte, vaneaza de la apus pana in zori. In timpul zilei doarme intr-o scorbura sau vizuina, bine ascusa in vegetatie.

¹ Mariana Cuzic, Dumitru Murariu – Ghidul ilustrat al mamiferelor salbatice din Romania, Constanta 2008;

Reproducere:

Imperecherile au loc tot timpul anului, dar cea principala este luna februarie. Gestatia dureaza 60-63 de zile dupa care femela naste cate 2-5 pui, carora li se deschid ochii dupa 8-10 zile. La varsta de 6-9 luni devin independenti si maturi din punct de vedere sexual, la varsta de doi ani.

*Stare de conservare:*²

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei - "U1" - nefavorabilă – inadecvată;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost identificate urme ale prezentei speciei in zonele propuse pentru extinderea intravilanului. Pe tronsonul paraului Cib, care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciei in planul de management, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafete importante de teren.

- *Impact nesemnificativ*

Miniopterus schreibersi (Kuhl, 1817)

*Descrierea speciei*³

Liliac de talie medie. Lungimea cap + trunchi = 5-6,2 cm; coada = 5,6-6,4 cm; antebratul = 4,5-4,8 cm; urechea = 1-1,3 cm; anvergura aripilor=30,5-34,2 cm, greutatea= 9-16 g. Are botul foarte scurt si fruntea bombata. Urechile sunt scurte, de forma triunghiulara cu bazele larg distantate intre ele si cu 4-5 cute orizontale pe marginea lor externa. Blana are perii scurti, desi si drepti spatele de cenuziu-cafeniu cu nuante cafenii Abdomenual cenuziu-deschis iar pe piept prezinta o pata galbuie. Botul, urechile si aripile sunt cenuziu-cafenii. Aripile lungi si inguste. A doua falanga a degetului III este de aproape trei ori mai lunga decat prima. Membrele si coada sunt la fel de lungi.

Habitat

Este un liliac de pesteri, de la altitudini joase pana la 1000 m. Coloniile de vara se adapostesc de obicei in pesteri si numai ocazional in poduri de case sau in turla de biserici. Pentru iarna intra in camerele adanci din pesteri.

Hrana: Insecte (fluturi, tantari si gandaci).

Reproducere:

Imperecherile au loc toamna. Gestatia dureaza 8 -9 luni. In luna iunie si inceput de iulie se nasc puii (1-2 pui) golasi, cu pleoapele lipite pentru primele 4 zile. Alaptarea dureaza 6 saptamani. Maturitatea sexuala este atinsa in al doilea an de viata.

*Stare de conservare:*⁴

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "FV" - favorabilă;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

² Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

³ Mariana Cuzic, Dumitru Murariu – Ghidul ilustrat al mamiferelor salbatice din Romania, Constanta 2008;

⁴ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost identificata in zona de extindere a intravilanului dar aceasta foloseste zona propusa pentru introducerea in intravilan ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ.

Myotis myotis (Borkhausen, 1797)

*Descrierea speciei*⁵

Specie cu indivizi de talie mare, botul scurt si lat. Lungimea cap + trunchi= 6,7-7,9 cm, coada= 4,5-6,0 cm; antebratul=5,4-6,7 cm; urechea= 2,6-3,1 cm; greutatea = 28-40 g. Urechile lungi si late, cu cate 5-8 cute orizontale, pe marginea externa. Blana deasa si moale, cu perii negri sau cafenii la baza. Spatele cenugiu-cafeniu cu nuante roscate. Parte ventrala este albicioasa sau cenugie. Botul, urechile si aripile sunt de culoare cenugiu-cafenie. Aripile late, iar pintenul (calacrul) atinge jumatatea lungimii uropatagiului

Habitat

Se adaposteste in turlele bisericilor, in podurile caselor, in pesteri si in scorburile arborilor. Nu depaseste altitudinea de 1900 m. Hiberneaza in colonii de 100-2000 indivizi.

Hrana: Insecte (lepidoptere, diptere, mai rar coleoptere).

Reproducere:

Din toamna pana in primavara. Gestatia dureaza 46-59 zile, dupa care femela naste un singur pui. Maturitatea sexuala este atinsa dupa primul an de viata.

*Stare de conservare:*⁶

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "FV" - favorabilă;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost identificata in zona de extindere a intravilanului dar aceasta foloseste zona propusa pentru introducerea in intravilan ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ.

Rhinolophus ferrumequinum (Schreber, 1774)

*Descrierea speciei*⁷

Este cel mai mare rinolofid european, cu lungime totala=9,2-11,4 cm; urechea= 2,0-2,6 cm; anvergura aripilor=35-40 cm; greutatea= 17-25 g. Culoarea blanii variaza in limite mari, de la roscat-cenugiu pana la gri deschis. Abdomenul de obicei este mai deschis la culoare decat spatele. In timpul repausului se inveleste cu aripile. Are niste excrescente cornoase pe nas in forma de potcoava, de unde ii si provine denumirea.

Habitat

Zonele semiimpadurite cu substrat calcaros, cu ape stagnante si curgatoare, pana la 800 m altitudine, foarte rar peste 1500 m. Coloniile de maternitate se adapostesc in poduri si in case mari. Hiberneaza in pivnite cariere subterane, pesteri.

⁵ Mariana Cuzic, Dumitru Murariu – Ghidul ilustrat al mamiferelor salbatice din Romania, Constanta 2008;

⁶ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

⁷ Mariana Cuzic, Dumitru Murariu – Ghidul ilustrat al mamiferelor salbatice din Romania, Constanta 2008;

Hrana: Insecte (coleoptere, scarabeide, ortoptere si lepidoptere de noapte).

Reproducere:

Masculii adulti se separa de femele pe timpul gestatiei, nasterii si cresterii puilor. In acest timp femelele alcatuiesc colonii de maternitate de ordinul catorva sute. Reproducerea are loc din toamna pana in primavara. Gestatia dureaza aproximativ doua luni, dupa care femelele nasc un pui, rareori doi. Alaptarea dureaza 3-4 saptamani apoi puii pot consuma hrana solida si devin independenti.

*Stare de conservare:*⁸

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "FV" - favorabilă;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost identificata in zona de extindere a intravilanului dar aceasta foloseste zona propusa pentru introducerea in intravilan ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ

Rhinolophus hipposideros (Bechstein, 1800)

*Descrierea speciei*⁹

Cea mai mica specie de rinolofi din Europa, cu lungimea totala de 5,8-8,0 cm. Coadă = 2,3-3,0 cm; urechea= 1,5-1,9cm; anvergura= 19,2-25,4 cm; greutatea=5-10 g. Blana negricioasa-fumurie pe spate si cenugiu-albicioasa pe abdomen. Urechile relativ mici. Diferă de celelalte specii ale genului prin talia mica si forma particulara a apendicelor seii. Are niste excrescente cornoase pe nas in forma de potcoava. In timpul repausului se inveleste cu aripile.

Habitat

Din zonele de campie pana la altitudini medii, semiimpadurite, pajisti naturale si cranguri. Vara a fost observat la 1200-2000m altitudine. Hiberneaza in pesteri, galerii de mina, pivnite, camari unde se pot aduna pana la 300 de indivizi de ambele sexe.

Hrana: Insecte (lepidoptere, diptere, coleoptere, trichoptere, neuropetere, etc) si alte nevertebrate.

Reproducere:

Din septembrie pana in aprilie. Gestatia dureaza 60 de zile, dupa care se nasc 1-2 pui golasi, cu pleoapele lipite pentru primele 10 zile. La varsta de 6-7 saptamani puii se separa de mame.

*Stare de conservare:*¹⁰

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "FV" - favorabilă;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: : Specia nu a fost identificata in zona de extindere a intravilanului dar aceasta foloseste zona propusa pentru introducerea in intravilan ca si habitat de hranire.

⁸ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

⁹ Mariana Cuzic, Dumitru Murariu – Ghidul ilustrat al mamiferelor salbatice din Romania, Constanta 2008;

¹⁰ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

-Impact nesemnificativ

Bombina variegata (Linnaeus 1758)

*Descrierea speciei*¹¹

Morfologie. Corpul este mai indelat decat la *Bombina bombina*, in general lungimea medie a adultilor rar depaseste 5 cm. Capul mai lat decat lung, botul rotunjit, ochii mari cu pupila cordiforma. Pielea este verucoasa, fiind acoperita de negi mari, ascutiti, inconjurati de numerosi negi, mai mici. Negii prezinta spini. Masculii au in general corpul mai scurt decat femelele. Membrile lor anterioare sunt mai groase, iar in timpul imperecherii apar calozitati nuptiale inchise la culoare pe partea interna a degetelor si a bratului. Masculul nu are saci vocali. Secretia glandelor pielii irita mucoasele conjunctive (produc lacrimare) si mucoasele nazale (provoaca stranutul).

Distributie: in zonele colinare, colinar-inalte si montane. Nu este prezenta in Dobrogea, Baragan, sudul Moldovei, Olteniei si Munteniei.

Habitat. Este mai putin pretentioasa in alegerea habitatului, fiind gasita in balti temporare sau permanente, curate sau poluate, cu sau fara vegetatie, mlastini, paraie cu curs mai lin, izvoare, zone mlastinoase cu ochiuri mici de apa. Pe perioadele de seceta se ascunde in locuri umede pana la primele ploi.

*Stare de conservare:*¹²

-Starea de conservare din punct de vedere al populatiei speciei: "FV" - favorabila;
-Tendinta starii de conservare din punct de vedere al populatiei speciei - "0" - este stabila;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost identificata in zonele propuse pentru extinderea intravilanului. Pe tronsonul paraului Cib, care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciei in planul de management, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafete importante de teren.

- Impact nesemnificativ

Triturus vulgaris ampelensis (Linnaeus, 1758)

*Descrierea speciei*¹³

Morfologie. Are dimensiuni reduse, lungimea totala a adultilor fiind de cca 70 mm. Creasta dorsala a masculului in rut este in general scunda (2-4 mm), incepe in regiunea occipitala si creste treptat in inaltime (inaltime maxima are deasupra cloacei), are marginea dreapta sau usor valurita, festonata, este striata cu negru si galben.

Marginea inferioara a crestei caudale dreapta, nefestonata. Pe laturile spatelui, muchiile tegumentare sunt bine exprimate. La varful cozii este un filament ascutit (cu margine tegumentara) sau unul negru (fara margine). Degetele picioarelor posterioare ale

¹¹ Torok Zsolt, Ghira Ioan, Sas Istvan, Zamfirescu Stefan – Ghid sintetic de monitorizare a speciilor comunitare de reptile si amfibieni din Romania, Editura Centrul de Informare Tehnologica "Delta Dunarii", Tulcea, 2013;

¹² Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

¹³ Torok Zsolt, Ghira Ioan, Sas Istvan, Zamfirescu Stefan – Ghid sintetic de monitorizare a speciilor comunitare de reptile si amfibieni din Romania, Editura Centrul de Informare Tehnologica "Delta Dunarii", Tulcea, 2013;

masculului in rut au palmura bine dezvoltata de ambele parti ale falangelor. Femelele au adesea gusa si abdomenul nepatat.

Distributie: in Podisul Transilvaniei, Muntii Apuseni si zone din imediata vecinatate a acestora, de regula in locuri situate intre 300 si 1100 m altitudine.

Habitat. Traieste in balti stagnante, cu vegetatie sau fara si mai ales in baltoace limpezi limnocene.

*Stare de conservare:*¹⁴

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "FV" - favorabilă;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost identificata in zonele propuse pentru extinderea intravilanului. Pe tronsonul paraului Cib, care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciei in planul de management, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafete impontante de de teren.

- *Impact nesemnificativ*

Iris aphylla ssp. hungarica Waldst. & Kit.

*Descrierea speciei*¹⁵

Planta erbacee perena, cu rizom, cu tulpina aeriana de 15-35 cm inaltime, ramificata de sub mijloc. Flori violeta pana la aproape purpurii, cu tepale interne si externe uniform colorate si spatul complet erbaceu. Tepalele externe sunt evident paroase pe nervura mediana, cu peri pluricelulari.

Specia creste ca indivizi izolati, raspanditi in pajisti uscate si pe stancarii, din zona stepei pana in etajul montan inferior.

Specia se instaleaza in pajisti naturale stepice, pe stancarii calcaroase, insorite sau pe loess, in poienile padurilor termofile.

*Stare de conservare:*¹⁶

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U1" - nefavorabilă - inadecvată;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - este stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost identificata in zonele propuse pentru extinderea intravilanului. In zona care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciei in planul de management, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafete impontante de de teren.

¹⁴ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

¹⁵ Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile - Natura 2000 in Romania – Species fact sheets - 2008

¹⁶ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

2.2.3 Date despre speciile de pasari pentru care a fost desemnat situl ROSPA0132 – Muntii Metaliferi, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatate a amplasamentului

*Aquila chrysaetos*¹⁷

Habitat

Acvila de munte, cunoscuta si sub denumirea de Pajura, este o specie caracteristica zonelor montane, dar poate fi intalnita si de-a lungul coastelor si a teritoriilor impadurite.

Descriere

Lungimea corpului este de 80 - 93 cm si greutatea medie cuprinsa intre 4.050 – 6.350 g, femelele fiind mai mari. Anvergura aripilor este cuprinsa intre 190 - 225 cm. Este o rapitoare mare, cu un penaj maro inchis pe cea mai mare parte a corpului, cu exceptia capului si gatului, a caror penaj este maro - auriu. Adultii au infatisare similara si ajung la acest penaj in 5 ani. Este cea mai cunoscuta rapitoare din emisfera nordica si una din cele mai temute, pentru ca in lumea animala un adult de acvila de munte este pradatorul suprem. In prezent, este pasarea nationala pentru 6 tari: Albania, Austria, Germania, Kazakhstan, Mexic si Yemen. Este in acelasi timp un simbol recunoscut in multe alte tari vestice, datorita traditiei transmise de la legiunile romane al caror simbol era acvila. In cultura araba, acvila de munte era emblema personala a lui Saladin si este un simbol al puterii. Se hraneste cu mamifere mici, pasari, iar in timpul iernii cand hrana este mai putina si cu lesuri. Circa 200 de specii de mamifere si pasari au fost identificate ca prada pentru acvila de munte.

Localizare si comportament

Este o specie cu o distributie discontinua in cea mai mare parte a Europei. Este o specie teritoriala, monogama intreaga viata si poate atinge o varsta de 32 de ani (in captivitate 46 de ani). Ritualul nuptial cuprinde zboruri in pereche, urmariri, spirale, plonjoane in aer. Zboara cu o viteza de circa 45,1 – 51,5 km/h, dar poate atinge 321 km/h plonjand. Vaneaza in timp ce planeaza, sau pandeste de pe un copac. Adeseori perechea vaneaza impreuna, in timp ce unul dintre parteneri urmareste prada, celalalt o doboara. Poate obliga alte pasari rapitoare sa renunte la hrana prinsa. Unele rapitoare sunt si atacate si folosite ca prada (sorecari, ulii). Cuibul este asezat in zone inaccesibile, in crapaturi ale stancilor, pragurile unor stanci abrupte sau pe copaci si este imbunatatit si folosit mai multi ani. Poate atinge o circumferinta de 2 – 3 m si o inaltime de 1 m. Un cuib poate atinge un volum de 6 m³. Obisnuieste sa-si inceapa cuiburi in mai multe locuri, pe care le foloseste alternativ. Pasari de mici dimensiuni care nu reprezinta prada pentru acvila de munte, obisnuiesc sa cuibareasca in peretii exteriori, fiind protejate contra pradatorilor obisnuiti. Adultii sunt sedentari insa tinerii pot migra.

Populatia

Populatia europeana a speciei este mica si cuprinsa intre 8.400 – 11.000 perechi. S-a pastrat relativ stabila in perioada 1970 – 2000, chiar daca in unele tari a scazut usor. Cele mai mari efective sunt prezente in Turcia, Spania si Norvegia.

Imperechere

La construirea cuibului participa ambii parteneri, fiind alcatuit din crengi si captusit cu vegetatie. Femela depune 2-3 oua la sfarsit de martie si inceput de aprilie.

¹⁷ www.sor.ro

Incubatia dureaza in medie 43 – 45 de zile si este asigurata in principal de femela. In cazul in care cantitatea de hrana este insuficienta, puiul mai mare este agresiv fata de puiul mai mic si poate sa-l omoare, sau acesta moare de inanitie. Puii devin zburatori la 65 – 70 de zile, insa raman dependenti de parinti inca 14 – 21 de zile.

Amenintari si conservare

Deranjul determinat de activitatile forestiere si de vanatoare sunt principalele pericole pentru specie. Imbunatatirea activitatilor forestiere, pastrarea copacilor batrani in zonele de cuibarit si reducerea deranjului produs de activitatile umane, in special de vanatoare sunt necesare pentru conservarea speciei.

*Stare de conservare:*¹⁸

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: FV – favorabilă;
-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia foloseste zona ca si habitat de hranire. In zona care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciei in planul de management, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafete impotante de teren.

-Impact neseemnificativ -

Bubo bubo¹⁹

Habitat

Buha este caracteristica zonelor impadurite, in care stancariile sunt asociate cu palcuri de padure (in special conifere).

Descriere

Este cea mai mare dintre bufnite (rapitoare de noapte). Lungimea corpului este de 58 – 75 cm si o greutate a femelei de 1750 – 4500 g si a masculului de 1500 – 3200 g. Anvergura aripilor este de circa 138 – 200 cm. Adultii au infatisare similara. Este o pasare impresionanta cu aripi largi, moturi deasupra urechilor, ochi mari, rosii – portocalii. Penajul este galben – maroniu, iar pe gat este vizibila o pata alba. Se hraneste cu mamifere (200 – 2000 g), cu dimensiuni pana la cea a unui iepure adult, pasari, cu dimensiuni pana la cea a starcilor si sorecarilor, broaste, serpi, pesti si insecte. Ataca prin surprindere si mamifere mai mari cum sunt vulpile sau puii de caprioara cu o greutate de pana la 17 kg.

Localizare si comportament

Este o specie prezenta in cea mai mare partea continentului european. Activa noaptea sau in crepuscul. Nu are pradatori naturali. Zborul, oarecum asemanator cu al sorecarului. Desi este neobisnuit pentru bufnite, uneori planeaza in zbor. Monogama, uneori pe viata si teritoriala. Atinge maturitatea sexuala dupa un an, dar cuibareste de obicei prima data la 2 – 3 ani. In perioada ritualului nuptial, perechea scoate sunete specifice repetate la un interval de 8 secunde, care se aud la o distanta de circa 5 km. Masculul ofera femelei cateva optiuni pentru cuibarit, dintre care femela alege un loc,

¹⁸ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

¹⁹ www.sor.ro

care poate fi apoi folosit o perioada de mai multi ani. Cuibareste in cavitatea unei stanci, foloseste cuibul altor specii (berze sau alte rapitoare mari), sau chiar o gaura intr-un copac, iar uneori pe sol. Longevitatea cunoscuta este de 29 de ani in salbaticie si 68 de ani in captivitate. Este sedentara.

Populatia

Populatia europeana este relativ mica si cuprinsa intre 19 000 – 38 000 perechi. A inregistrat o descrestere semnificativa in perioada 1970 – 1990. In cele mai multe tari populatia a ramas stabila sau a fluctuat in perioada 1990 – 2000, dar pe ansamblu populatia a ramas sub nivelul existent anterior declinului. Cele mai mari efective sunt in Spania, Turcia si Rusia.

Imperechere

Femela depune in mod obisnuit 2 - 3 oua, in prima jumatate a lunii martie, cu o dimensiune medie de 59,3 x 48,9 si o greutate medie de 75 – 80 g. Incubatia dureaza in jur de 34 – 36 de zile si este asigurata de femela, care este hranita in tot acest timp de catre mascul. Dupa eclozare, in primele 2-3 saptamani, femela ramane cu puii si faramiteaza hrana adusa de mascul, inainte de a-i hrani. Dupa iesirea din ou, puii sunt acoperiti cu un puf des, alb, murdar. Puii devin zburatori la 50 – 60 de zile, insa raman dependenti de parinti pana in septembrie – noiembrie, cand parasesc teritoriul acestora.

Amenintari si conservare

Degradarea si distrugerea habitatelor, deranjul si braconajul, pesticidele, coliziunile cu firele electrice si cu masinile sunt principalele pericole ce afecteaza specia. Reducerea deranjului si protejarea habitatelor caracteristice sunt prioritare.

*Stare de conservare:*²⁰

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U2" - nefavorabilă - rea;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia poate folosi zona ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ-

***Caprimulgus europaeus*²¹**

Habitat

Caprimulgul este caracteristic zonelor deschise, aride, reprezentate de raristi ale padurilor de conifere sau de amestec si in pasuni.

Descriere

Lungimea corpului este de 25 - 30 cm si o greutate de 50 – 100 g. Aripile sunt lungi, cu o anvergura de circa 53 – 61 cm, iar silueta este asemanatoare vanturelului rosu (Falco tinnunculus). Adultii au infatisare similara. Penajul gri – maron, aminteste de cel al capintorturii (Jyns torquilla) si asigura un camuflaj excelent in timpul zilei, cand se odihneste pe crengile copacilor, creand impresia unui ciot sau o aschie mare din scoarta copacului. Se hraneste cu insecte ce zboara la crepuscul sau noaptea si pe care le prinde

²⁰ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

²¹ www.sor.ro

in zbor. Longevitatea maxima cunoscuta in salbaticie este de 11 ani, dar traieste in medie 4 ani.

Localizare si comportament

Este o specie prezenta in cea mai mare parte a continentului european. Este activa noaptea, dar vaneaza si la crepuscul. In timpul ritualului nuptial desfasurat la crepuscul, masculul zboara in jurul femelei. Masculul se ridica in aer la o altitudine medie si plonjeaza repetat spre sol. Este o specie teritoriala, ce isi protejeaza teritoriul prin cantecul repetat indelung. Este monogama pe o perioada indelungata, uneori pe viata. Cuibareste pe sol, in scobituri de pe pajisti sau la adapostul copacilor sau a tufisurilor. Atunci cand este amenintata la cuib, femela atrage urmaritorul, simuland un comportament ce sugereaza ca este ranita fie la sol, fie pe o creanga. Cuibul poate fi utilizat mai multi ani succesiv. Ierneaza in Africa.

Populatia

Populatia europeana este mare si cuprinsa intre 470 000 – 1 000 000 perechi. A inregistrat un declin moderat in perioada 1970 – 1990. Desi aceasta descrestere s-a redus in perioada 1990 – 2000, efectivele prezente in Turcia au continuat sa scada, ceea ce a determinat o scadere a populatiei la nivel european. Cele mai mari efective sunt in Rusia, Turcia, Spania si Franta.

Imperechere

Soseste din cartierele de iernare in a doua parte a lunii aprilie si inceput de mai. Femela depune in mod obisnuit 1 – 3 oua, in a doua parte a lunii mai si inceputul lunii iulie, cu o dimensiune medie de 32 x 22 mm si o greutate medie de 8,4 g. Incubatia dureaza in jur de 17 – 18 zile si este asigurata in special de catre femela, care este hranita in tot acest timp de catre mascul. Puii devin zburatori la 16 – 19 zile si sunt ingrijiti in tot acest timp de catre femela. In cazul in care este depusa o a doua ponta, femela incubeaza, iar masculul asigura cresterea puilor. Puii sunt ingrijiti de catre parinti, inca o luna dupa ce devin zburatori.

Amenintari si conservare

Degradarea habitatelor si folosirea pe scara larga a pesticidelor sunt principalele pericole pentru specie. Reducerea pesticidelor folosite in agricultura si un management prietenos al pajistilor si padurilor, cu pastrarea raristilor contribuie la conservarea speciei.

*Stare de conservare:*²²

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U2" – nefavorabilă - rea;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia poate folosi zona ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ-

²² Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

*Circaetus gallicus*²³

Habitat

Serparul este o specie ce prefera un mozaic de habitate, cu zone împadurite folosite pentru cuibarit și zone deschise preferate pentru hranire.

Descriere

Lungimea corpului este de 62 – 69 cm și greutate de 1.200 – 2.000 g pentru mascul și 1.300 – 2.300 g pentru femela. Anvergura aripilor este cuprinsă între 162 – 178 cm. Adultii au infatisare similară, femela având coada ceva mai lungă. Penajul este variabil, având spatele, capul și pieptul maronii iar abdomenul alb și presarat cu pete maronii. Penele de zbor sunt închise, iar pe coada se observă 3 – 4 benzi închise. Se hraneste în special cu serpi și alege cu precădere speciile neveninoase. Se hraneste și cu soparle, broaște, mamifere mici și mai rar cu pasări sau nevertebrate.

Localizare și comportament

Este o specie prezentă în cea mai mare parte a continentului european. Zboara la înălțime mare și uneori planează “stationar” (pe loc) în căutarea prazii. Este o specie tacută, ce trăiește până la 17 ani. Își construiește anual câte un cuib și uneori alunga de la cuib alte specii. Cuibărește în copaci și mult mai rar pe stânci. Cuibul este construit din crengi, captusit cu iarba. Iernează în Africa.

Populația

Populația europeană a speciei este mică și cuprinsă între 8.400 – 13.000 perechi. S-a menținut stabilă între 1970 – 1990. Specia a scăzut în Turcia în perioada 1990 – 2000 și s-a menținut stabilă în restul continentului. Cele mai mari efective sunt în Franța, Spania și Turcia.

Imperechere

Cuibul este construit de ambii părinți. Femela depune un ou în luna mai, cu o dimensiune de circa 72,8 x 58,6 mm. Incubația durează 45 - 47 de zile și este asigurată de femela, care este hrănită de mascul în toată această perioadă. Puii devin zburători la 60 – 80 de zile.

Amenințări și conservare

Vanatoarea ilegală, mai ales în timpul migrației, este principala cauză a mortalităților înregistrate de această specie, alături de deranjul provocat de activitățile umane.

*Stare de conservare:*²⁴

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: ”U2” – nefavorabilă - rea;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost observată în zona propusă pentru introducerea în intravilan.

-Impact nul-

²³ www.sor.ro

²⁴ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

Dendrocopos leucotos²⁵

Habitat

Ciocanitoarea cu spate alb este caracteristica padurilor de foioase, cu mult lemn mort si lemn aflat in diferite faze de descompunere.

Descriere

Este cea mai mare dintre ciocanitorile pestrice si este usor de identificat dupa gatul si ciocul lung. Lungimea corpului este de 25 - 28 cm si o greutate de 99 - 115 g. Anvergura aripilor este de circa 38 – 40 cm. Similar altor ciocanitori, masculul este mai mare decat femela si are un cioc mai lung. Pata alba de pe spate este dificil de observat cand sta asezata. Este insa mai usor vizibila in zbor. Femela nu are pata rosie pe crestet. Asemeni celorlalte ciocanitori pestrice, penajul este alb cu negru si rosu. Se hraneste in special cu gandaci si larvele acestora. Longevitatea cunoscuta este de 15,9 ani.

Localizare si comportament

Este o specie prezenta in partea estica a continentului european. Desi majoritatea speciilor europene de ciocanitori sunt putin sociale, ciocanitoarea cu spate alb pare a fi cea mai solitara. Fiecare dintre cele doua sexe este teritorial si in afara sezonului de cuibarit cand isi apara teritoriile de hranire. Este monogama. Ritualul de curtare implica miscari ale corpului cu rol de atragere a femelei. Masculul excaveaza cateva noi cavitati in fiecare primavara, insa cele mai multe raman neterminate. Femela contribuie la finalizarea excavatiei care este aleasa pentru cuibarit. Cuiburi mai vechi sunt folosite arareori pentru cuibarit. Desi cavitati pot fi realizate in trunchiuri vii sau moarte, toti copacii folositi au lemnul din interior descompus. Cele mai multe cavitati sunt prezente in arbori cu esenta moale. Inaltimea la care este asezat cuibul variaza intre 5 – 32 m. In general, cuiburile acestei specii sunt localizate la o inaltime mai mare decat ale oricarei alte specii europene de ciocanitori. Intrarea este rotunda sau ovala, cu un diametru de 5,5 – 6,5 cm. Adancimea excavatiei variaza intre 25 – 37 cm. Teritoriul de cuibarit este cel mai mare dintre speciile europene de ciocanitori si variaza intre 1 – 3,5 km². Femelele bat darabana mai putin decat masculii si mai ales in afara perioadei de cuibarit, cand isi anunta prezenta sau protejeaza un teritoriu de hranire. Este o specie sedentara.

Populatia

Populatia europeana este relativ mare si cuprinsa intre 180 000 – 550 000 perechi. Specia s-a mentinut la un nivel stabil in perioada 1970 – 1990. Desi un anume declin a fost observat in unele tari in perioada 1990 – 2000, populatia s-a mentinut stabila.

Imperechere

Femela depune in mod obisnuit 4 - 6 oua albe, in lunile aprilie si mai. Incubatia dureaza in jur de 10 – 11 zile si este asigurata de catre ambii parinti. Puii sunt ingrijiti de ambii parinti si devin zburatori la 27 - 28 de zile. Asemeni altor specii de ciocanitoare, succesul cuibaritului este ridicat si cuprins intre 60 – 80 %. Dupa ce parasesc cuibul, puii nu mai sunt hraniti de parinti.

Amenintari si conservare

Degradarea habitatelor si reducerea locurilor de cuibarit prin eliminarea arborilor maturi, a lemnului mort pe picior din paduri si a copacilor scorburosi. Un management prietenos al padurilor pentru speciile caracteristice acestui tip de habitat este necesar si urgent.

²⁵ www.sor.ro

*Stare de conservare:*²⁶

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U1" - nefavorabilă - inadecvată;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei în zona propusă pentru introducerea în intravilan, dar specia folosește zona ca și habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ -

Dendrocopos medius²⁷

Habitat

Ciocanitoarea de stejar este larg răspândită în pădurile de foioase, în special cele de stejar și carpen, cu arbori ajunși la maturitate. Preferă arbori de peste 100 de ani, deși proporția acestora este mică oriunde în Europa.

Descriere

Lungimea corpului este de 19,5 - 22 cm și o greutate de 50 – 85 g. Anvergura aripilor este de circa 33 – 34 cm. Este cu circa 15 % mai mică decât ciocanitoarea peștrită mare și cu circa 40 % mai mare decât ciocanitoarea peștrită mică. Similar rudelor sale, penajul este alcătuit dintr-o combinație atractivă de alb, negru și roșu. Comparativ cu rudele sale are cel mai puțin negru pe față. Se hrănește în special cu insecte și larvele acestora din scoarta arborilor, însă vara consumă și semințe și fructe. Longevitatea cunoscută este de 8 ani.

Localizare și comportament

Este o specie prezentă în partea centrală și de sud – est a continentului european. Depinde mai puțin decât celelalte specii de ciocanitori de prezența lemnului mort, fiind esențială prezența pădurilor de stejar matur și a cavităților necesare cuibaritului. Primăvara își delimită teritoriul și acesta este aparat de ambii parteneri. Masculii își anunță prezența și revendică teritoriul prin chemări și cântece. Darabana este mai puțin folosită comparativ cu alte specii, iar femelele nu bat deloc darabana. Masculul este cel care excavează locul pentru cuibarit, iar femela inspectează escavația făcută și decide dacă o acceptă sau nu. Construiesc în fiecare an un nou cuib. La fel ca în cazul altor specii de ciocanitori, femelele sunt cele care inițiază copulatia. Se hrănește în cea mai mare măsură pe stejari, însă acolo unde există în preajmă copaci cu o esență mai moale (mesteacăn, frasin, salcie) îi folosește pentru construirea cuibului. Aceste specii cu lemn de o esență mai moale se descompun mai repede. Înălțimea cuibului variază între 5 – 20 m. Intrarea este rotundă de 4-5 cm. Este probabil cea mai sedentară dintre toate speciile europene de ciocanitori. Arareori fac călătorii mai lungi.

Populația

Populația europeană este relativ mare și cuprinsă între 140 000 – 310 000. Specia s-a menținut la un nivel stabil în perioada 1970 – 1990. În țările din sud – estul Europei și mai ales în România s-a înregistrat un declin în perioada 1990 – 2000.

²⁶ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

²⁷ www.sor.ro

Imperechere

Femela depune in mod obisnuit 4 – 8 oua in lunile aprilie si mai, cu o dimensiune medie de 23,6 x 18,5 mm. Incubatia dureaza in jur de 13 – 15 zile si este asigurata de catre ambii parinti. Puii sunt ingrijiti de ambii parinti si devin zburatori la 22 - 24 de zile. Raman in preajma parintilor pentru inca o perioada de circa 10 zile.

Amenintari si conservare

Degradarea si disparitia padurilor de stejar si celor mixte de stejar are un efect semnificativ. Un management prietenos al padurilor care sa asigure o proportie suficient de mare a arborilor maturi de stejar in padurile mixte este necesar si urgent.

*Stare de conservare:*²⁸

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U1" - nefavorabilă - inadecvată;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost observata in zona propusa pentru introducere in intravilan.

-Impact nul-

Dryocopus martius²⁹

Habitat

Ciocanitoarea neagra este larg raspandita in padurile de foioase, de amestec si conifere, cu arbori ajunsi la maturitate.

Descriere

Este cea mai mare ciocanitoare din Europa, avand dimensiuni apropiate de cele ale unei ciori. Lungimea corpului este de 40 - 46 cm si o greutate de 250 – 370 g. Anvergura aripilor este de circa 67 -73 cm. Masculul este dificil de deosebit de femela desi are intreg crestetul rosu spre deosebire de femela care are pata rosie doar in partea din spate a crestetului capului. Penajul este negru. Se hraneste cu insecte si larvele acestora de sub scoarta arborilor. Longevitatea cunoscuta este de 14 ani.

Localizare si comportament

Este o specie prezenta in cea mai mare parte a continentului european. Spre deosebire de restul speciilor de ciocanitori al caror zbor este ondulatoriu, ciocanitoarea neagra are un zbor continuu asemanator cu cel al alunarului sau al gaitei. Realizeaza excavatii mari in arborii batrani si uscati atat pentru odihna cat si pentru cuibarit. Inaltimea la care este realizata cavitatea pentru cuib variaza intre 4 – 25 m. Diametrul intrarii variaza intre 8 – 11 cm, iar adancimea cavitatii sapate in interiorul arborelui variaza intre 37 – 60 cm. Timpul necesar pentru realizarea unei asemenea excavatii poate ajunge si la cateva saptamani. Este considerata o specie cheie in zonele impadurite, asigurand spatii de cuibarit pentru multe specii de pasari si mamifere. Prin controlul exercitat asupra populatiilor de insecte de sub scoarta, protejeaza copacii. Bate frecvent darabana, iar ciocaniturile (15 – 20 pe secunda) dureaza circa 3 secunde. In timpul sezonului de cuibarit bate darabana si de cateva sute de ori pe zi. Ambele sexe bat darabana, insa masculii o fac mult mai frecvent. Darabana acestei specii este cea mai

²⁸ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

²⁹ www.sor.ro

puternica si se aude de la o distanta de circa 3 km. Doar ciocanitorile bat darabana si este o forma de comunicare prin care isi anunta prezenta si isi revendica teritoriul. Este o specie monogama cel putin pentru un sezon de cuibarit. Foloseste un teritoriu ce variaza intre 100 - 400 ha. Este o specie sedentara.

Populatia

Populatia europeana este relativ mare si cuprinsa intre 740 000 – 1 400 000 perechi. Specia s-a mentinut la un nivel stabil in perioada 1970 – 1990. Aceasta stare este mentinuta si in prezent, desi in unele tari s-a inregistrat un anume declin. Populatii mai mari se inregistreaza numai in Rusia si Belarus.

Imperechere

Femela depune in mod obisnuit 4 - 6 oua in lunile aprilie si mai, cu o dimensiune medie de 33,4 x 25,5 mm. Incubatia dureaza in jur de 12 – 14 zile si este asigurata de catre ambii parinti. Puii sunt ingrijiti de ambii parinti si devin zburatori la 24 - 28 de zile. Raman in preajma parintilor pentru inca o perioada de circa o saptamana.

Amenintari si conservare

Degradarea habitatelor si reducerea locurilor de cuibarit prin eliminarea arborilor maturi, a lemnului mort pe picior din paduri si a copacilor scorburosi. Un management prietenos al padurilor pentru speciile caracteristice acestui tip de habitat este necesar si urgent.

*Stare de conservare:*³⁰

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U1" - nefavorabilă - inadecvată;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia foloseste zona ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ-

Falco peregrinus³¹

Habitat

Soimul calator este o specie caracteristica zonelor deschise stancoase, din tundra, pasuni, stepa cu palduri de padure si coaste marine.

Descriere

Poate fi intalnit pana la o altitudine de 4.000 m. Lungimea corpului este de 38 – 51 cm si o greutate medie de 550 – 1.500 g, femelele fiind mai mari cu 15 – 40 % decat masculii. Anvergura aripilor este cuprinsa intre 89 – 113 cm. Adultii au infatisare similara, prezentand o larga variatie in dimensiuni si penaj, fiind identificate 19 subspecii. Datorita agilitatii sale, este folosit de catre crescatorii de soimi. Este gri – albastru pe spate, are aripile ascutite si o mustata proeminenta. Se hraneste cu pasari, mamifere mici, reptile si insecte.

³⁰ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

³¹ www.sor.ro

Localizare si comportament

Este o specie prezenta pe cea mai mare parte a continentului european. Este o specie monogama, teritoriala, la care partenerii raman adeseori impreuna si iarna, in afara perioadei de cuibarit. In comparatie cu marimea sa, este cel mai puternic dintre soimi. Este considerat a fi cea mai rapida specie, atingand o viteza de pana la 325 km/h cand plonjeaza dupa prada. Cele mai multe exemplare traiesc in medie 13 ani, dar pot atinge in medie 16 – 20 de ani. In captivitate pot atinge 25 de ani. Rata de supravietuire in primul an de viata, este de 40 % iar pentru adulti de 70 %. Ating maturitatea sexuala la 2-3 ani. Perechea executa un ritual nuptial spectaculos ce include pe langa planari impreuna, urmariri si rostogoliri in picaj. Dupa formarea perechii, partenerii incep sa vaneze impreuna. In timpul ritualului nuptial masculii aduc uneori hrana femelelor. Teritoriul aparat varza ca dimensiune in functie de cantitatea de hrana si este cuprins intre 3,3 si 5 km. Nu isi construiesc cuib si depune ouale in scobiturile stancilor si copacilor sau in cuiburile abandonate de alte specii. Iernezeza in Africa.

Populatia

Populatia europeana a speciei este relativ mica si cuprinsa intre 12.000 – 25.000 perechi. A crescut semnificativ in perioada 1970 – 1990, tendinta care s-a mentinut si in perioada 1990 – 2000, in cea mai mare parte a teritoriului cu exceptia Turciei. Pe ansamblu, tendinta populatiei s-a mentinut crescatoare. Efectivele cele mai mari sunt prezente in Groenlanda, Spania, Turcia, Franta si Marea Britanie.

Imperechere

Soseste din cartierele de iernare in luna martie. Femela depune de obicei 3- 4 oua in a doua parte a lunii mai si inceputul lunii iunie, cu o dimensiune medie de 51,3 x 40,5 mm. Incubatia dureaza in medie 32 – 24 de zile si este asigurata in special de femela, care in aceasta perioada este hranita de mascul. Puii devin zburatori la 35 – 42 de zile si raman dependenti de parinti inca cateva luni. Numarul puilor care ajung la stadiul de zburatori intr-un cuib, este in medie de 1,5 – 3,05.

Amenintari si conservare

Poluarea cu pesticide si prinderea pasarilor de catre crescatorii de soimi sunt principalele pericole ce afecteaza specia.

*Stare de conservare:*³²

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U1" - nefavorabilă - inadecvată;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia foloseste zona ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ -

*Ficedula albicollis*³³

Habitat

Muscarul gulerat este caracteristic padurilor de foioase, parcurilor si gradinilor.

³² Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

³³ www.sor.ro

Descriere

Are lungimea corpului de 12 – 13,5 cm, cu o greutate de circa 12,7 g. Anvergura aripilor este de 22 cm. Penajul masculului este alb cu negru și se diferențiază de muscarul negru prin gulerul alb, proeminent din jurul gâtului. Femela este maronie pe spate, cu pete albe pe aripi, iar abdomenul este alb. Au ochii închisi la culoare, iar ciocul și picioarele sunt negre. Se hrănește cu insecte și cu fructe de pădure.

Localizare și comportament

Este o specie răspândită în centrul și estul continentului european. Prinde insecte pe care le pândeste de pe crengi, din zbor sau de pe sol. Preferă pentru cuibarit copacii maturi și scorburoși. Cuibărește și în cuiburi artificiale. Specia este în general monogamă, însă masculii din regiunile cu o densitate mică a perechilor, pot căuta un nou teritoriu după depunerea ouălor de către femela și atragerea altor femele. Iernezează în Africa. Longevitatea maximă cunoscută este de 9 ani și 8 luni.

Populația

Populația europeană este mare și cuprinsă între 1 400 000 – 2 400 000 perechi. S-a menținut stabilă între 1970 – 1990. În perioada 1990 – 2000, în ciuda unui declin înregistrat în unele țări, populația s-a menținut stabilă în cea mai mare parte a continentului.

Imperechere

Sosete din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 5 - 7 ouă. Incubația durează 13 – 15 zile și este asigurată de către femela. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și devin zburători după 12 – 15 zile. Este depusă o singură poptă pe an.

Amenințări și conservare

Degradarea habitatelor și managementul comercial al pădurilor au un impact semnificativ. Pastrarea pădurilor mature cu mult lemn mort, amplasarea de cuiburi artificiale și un deranj redus contribuie la conservarea speciei.

*Stare de conservare:*³⁴

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U2" – nefavorabilă - rea;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost observată în zona propusă pentru introducerea în intravilan.

-Impact nul-

Ficedula parva³⁵

Habitat

Denumirea speciei vine din latina și înseamnă pasare mică ce se hrănește cu smochine. Este caracteristică pădurilor de foioase și de amestec, umbroase și umede.

Descriere

Are lungimea corpului de 11 – 12 cm, cu o greutate de circa 10 – 11 g. Anvergura aripilor este de 18,5 – 21 cm. Masculul se diferențiază prin pieptul portocaliu și capul gri.

³⁴ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

³⁵ www.sor.ro

Spatele este maroniu asemeni femelei. Caracteristice sunt petele albe de pe fiecare parte a cozii, foarte evidente cand coada este deschisa. Se hraneste cu insecte si ocazional cu fructe.

Localizare si comportament

Este o specie raspandita in nord-estul si centrul continentului european. Este teritoriala si monogama. Prefera padurile batrane de peste 100 de ani cu mult lemn mort si cu un strat de arbusti redus si evita padurile tinere de sub 44 ani. Cuibul situat de obicei in scorbura unui copac sau in scobitura unei cladiri si mai rar amplasat in tufisuri, este alcatuit din muschi, iarba si frunze. Este construit la o inaltime de 1 – 4 m, in cele mai multe cazuri de catre femela. Atinge maturitatea sexuala dupa un an. Ierneaza in sudul Asiei si Africa.

Populatia

Populatia europeana este mare si cuprinsa intre 3 200 000 – 4 600 000 perechi. S-a mentinut stabila intre 1970 – 1990. In perioada 1990 – 2000, in ciuda unui declin inregistrat in unele tari, populatia s-a mentinut stabila in cea mai mare parte a continentului.

Imperechere

Soseste din cartierele de iernare in aprilie. Femela depune in mod obisnuit 4 - 7 oua. Incubatia dureaza in jur de 12 – 15 zile si este asigurata de catre femela, ce este hranita in tot acest timp de catre mascul. Puii sunt hraniti de catre ambii parinti si devin zburatori dupa 11 – 15 zile. Este depusa o singura ponta pe an si de obicei perechea foloseste acelasi teritoriu de cuibarit mai multi ani.

Amenintari si conservare

Degradarea habitatelor si managementul comercial al padurilor au un impact semnificativ. Pastrarea padurilor mature cu mult lemn mort si un deranj redus contribuie la conservarea speciei.

*Stare de conservare:*³⁶

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U2" – nefavorabilă - rea;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Specia nu a fost observata in zona propusa pentru introducere in intravilan.

-Impact nul-

Lanius collurio³⁷

Habitat

Sfranciocul rosiatic este caracteristic zonelor agricole deschise, de pasune cu multe tufisuri si maracinisuri.

Descriere

Are lungimea corpului de 16 – 18 cm, cu o greutate de 25 – 36,5 g. Anvergura aripilor este de 26 – 31 cm. Penajul celor doua sexe este diferentiat. Masculul are capul

³⁶ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

³⁷ www.sor.ro

gri și spatele maroniu, iar femela este maronie. Se hraneste cu insecte, mamifere și pasarele mici, soparle și broaste.

Localizare și comportament

Este o specie larg răspândită pe continentul european. Este întâlnită până la o altitudine maximă de 1700 m. Perechile cuibaresc la o distanță de 100 – 300 m unele de celelalte. Numele de “lanius - macelar” l-a primit de la obiceiul de a fixa în spinii arbuștilor insecte, pasarele și mamifere mici, atunci când hrana este abundentă, pentru a o folosi în zilele cu vreme ploioasă când hrana este mai puțin disponibilă. Prada prinsă este omorată prin lovituri precise cu ciocul în spatele gâtului. Din cartierele de iernare se întoarce în grupuri mici de 5 -7 pasari. Cuibul este amplasat la o înălțime de până la 2 m de la sol, în maracini sau copaci mici. Este alcatuit de către ambii parteneri în circa 4 – 5 zile, din materiale vegetale capturate cu iarba și mușchi. Iernea în Africa în Sudan, Egipt și Etiopia.

Populația

Populația europeană este mare și cuprinsă între 6 300 000 – 13 000 000 perechi. A înregistrat un declin moderat între 1970 – 1990. În perioada 1990 – 2000, populația s-a menținut stabilă în țările estice și nu se cunoaște tendința în Rusia și Spania.

Imperechere

Sosete din cartierele de iernare în aprilie. Femela depune în mod obișnuit 4 - 6 ouă, la sfârșitul lunii mai și începutul lunii iunie, cu o dimensiune de circa 22 x 17 mm și o greutate de 3,2 g. Incubația durează în jur de 13 – 15 zile și este asigurată de către femela, ce este hrănită în tot acest timp de către mascul. Puii sunt hrăniți de către ambii părinți și devin zburători după 14 – 15 zile. Este depusă o singură pontă pe an.

Amenințări și conservare

Degradarea habitatelor, intensificarea agriculturii și dezvoltarea monoculturilor au un efect semnificativ asupra populației. Pastrarea unui mozaic de habitate cu prezența de arbuști și maracinisuri în zonele deschise agricole și cu pășuni contribuie la conservarea speciei.

*Stare de conservare:*³⁸

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: FV – favorabilă;
-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei în zona propusă pentru introducerea în intravilan, dar specia folosește zona ca și habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ -

Lullula arborea³⁹

Habitat

Ciocarlia de pădure este caracteristică zonelor deschise din pădurile de foioase sau conifere, cu vegetație ierboasă abundentă.

³⁸ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

³⁹ www.sor.ro

Descriere

Este mai mica si mai zvelta decat ciocarlia de camp. Lungimea corpului este de 13,5 - 15 cm, cu o greutate de 23 - 35 g. Penajul este maroniu si se distinge de celelalte ciocarlii prin benzile albe de deasupra ochilor ce se unesc pe crestet. Penajul este similar la ambele sexe. Se hraneste cu insecte si seminte.

Localizare si comportament

Este o specie raspandita pe tot continentul european. Are un zbor ondulatoriu. Canta dimineata devreme si seara. Canta atat in zbor, cat si asezata pe un suport, sau chiar pe sol. Este monogama. Cuibul este construit de catre femela pe sol, intr-o zona protejata de iarba mai inalta sau tufisuri. Migreaza in timpul zilei si ierneaza in Orientul Mijlociu.

Populatia

Populatia europeana este mare si cuprinsa intre 1 300 000 – 3 300 000 perechi. A inregistrat un declin semnificativ intre 1970 – 1990, iar apoi in perioada 1990 – 2000 a inregistrat un nivel stabil in context european. Cele mai mari efective sunt inregistrate in Spania, Turcia si Rusia.

Imperechere

Soseste din cartierele de iernare in aprilie. Femela depune in mod obisnuit 3 – 5 oua in lunile aprilie - iulie, cu o dimensiune de circa 21 x 16 mm si o greutate medie de 2,8 g (6% este coaja). Incubatia dureaza in jur de 14 - 15 zile si este asigurata de catre femela. Puii sunt ingrijiti de ambii parinti si devin zburatori dupa 11 – 13 zile. In cazul in care femela incepe incubarea unei noi ponte, masulul are grija de pui pana cand devin independenti. Depune doua sau trei ponte pe sezon.

Amenintari si conservare

Folosirea insecticidelor are un impact puternic asupra populatiei. Pastrarea padurilor deschise cu vegetatie ierboasa inalta, care sa asigure conditiile de cuibarit si hranire este prioritara.

*Stare de conservare:*⁴⁰

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: FV – favorabilă;
-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia foloseste zona ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ -

Milvus migrans (Boddaert, 1783)

*Descrierea speciei*⁴¹: Culoarea de bază a penajului este brună spre sur. Coada este bifurcată dar nu atât de puternic ca la *Milvus milvus*. Remigele primare ale aripilor sunt

⁴⁰ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

⁴¹ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe (ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței, ROSCI0121 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0054 Cheile Glodului, Rezervația Naturală RONPA0055 Cheile Cibului, Rezervația Naturală RONPA0520, Peștera Cizmei, Rezervația Naturală RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului, Rezervația Naturală RONPA0531 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0532 Podul Natural de la Grohot, Rezervația Naturală RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura, Rezervația Naturală

lungi și ajung în starea de repaos a păsării până la capătul celor mai lungi aripi din coadă. Capul și gâtul sunt alburii, remigele la vârf brunnegricioase, ceara, colțul gurii și picioarele galben-portocalii. Penele de pe umeri, spate și târniță sunt negru-brunatice cu vârful ruginiu spre galben întunecat. Oaspete de vară apare în teritoriu în martie și îl părăsește în octombrie. În comparație cu celelalte specii de răpitoare este mai oportunistă din punctul de vedere al alegerii surselor de hrană.

*Distribuție*⁴²: Este o specie cu un areal vast de răspândire, întins peste mari suprafețe pe toate continentele Lumii Vechi, cu excepția zonelor de tundră și deșert. Iernează în Africa. Până la începutul secolului XX gaia neagră a fost cea mai răspândită și numeroasă pasăre răpitoare din țară, găsimu-se cantonată mai ales de-a lungul cursurilor de apă din zonele de deal și câmpie, inclusiv în Deltă. Azi este foarte rar cuibăritoare în România, gaia neagră apărând în număr mai mare doar în pasaj, îndeosebi în Dobrogea.

Populație: Efectivul speciei din Europa este estimat la 64.000-100.000 de perechi clocitoare. Este relativ abundentă, chiar în creștere numerică în vestul continentului, în pofida concurenței cu specia asemănătoare, gaia roșie, *Milvus milvus*. Se află în declin în centrul și estul continentului (doar zeci sau câteva sute de perechi în câte o țară). Efective mai mari, de peste 1.000 de perechi, se găsesc în Rusia, Franța, Germania, Ucraina, Portugalia, Elveția, Turcia și Italia. Efectivul din țară este de maximum 10 perechi, nefiind estimat numărul exemplarelor care tranzitează țara în timpul migrațiilor.

Mediu de viață și biologia speciei: Preferă pădurile bătrâne de foioase de la câmpie și deal, mai ales arboretele de luncă (plopi, frasini sau stejari), situate în apropierea apelor curgătoare sau stătătoare. De asemenea vizitează câmpurile cultivate și pajiștile naturale. Este oaspete de vară și de pasaj, prezent în țara noastră din martie până în octombrie. Unele populații din Europa sunt sedentare. Pasăre sociabilă, mai ales în timpul migrației. În trecut era o specie comună, azi însă a devenit foarte rară. Lipsește din regiuni întinse în care a cuibărit pe vremuri cu densități mari. Longevitatea maximă la care ajunge în libertate este de 24 de ani. Atinge maturitatea sexuală după 3-4 ani. Petrece destul de mult timp în aer, planând în curenții ascendenți, în căutarea hranei, care constă în vertebrate mai mici, terestre sau acvatice (mai ales pești), insecte mari, reptile, păsări râme, chiar hoituri. Prada este capturată din zbor încet, la mică înălțime, deasupra terenului deschis și a apelor. Consumă și diverse hoituri, fiind observată frecvent și la gropile de gunoi ale localităților. Poate fi foarte gregară în timpul hrănirii, adunându-se acolo unde sunt resurse bogate de hrană. Sunt atrase de fum și foc și vânează viețuitoarele care fug de incendii. Este o specie monogamă, cuplurile pot ține un sezon sau chiar mai mulți ani, fiind foarte fidele față de teritoriul de cuibărit. Cuibărește în grupuri cu caracter colonial. Formarea perechilor începe în zonele de iernare și continuă după sosirea în cartierele de reproducere, când cei doi parteneri execută complicate jocuri aeriene.

Ritualul de împerechere este spectaculos, partenerii urmărindu-se în zbor, rotindu-se, plonjând și executând mișcări acrobatice de mare virtuozitate. Femelele nesupravegheate de mascul se împerechează și cu alți masculi. Cuibul este construit în

RONPA0538 Cheile Madei, Rezervația Naturală RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor), versiunea martie 2021

⁴² Atlas al speciilor de păsări de interes comunitar din România, ministerul mediului, apelor și Pădurilor – direcția Biodiversitate, 2015

lunile aprilie-iulie, în arbori înalți sau în scobiturile stâncilor, adesea lângă ape. Orientarea cuibului este aleasă în funcție de direcția predominantă a vânturilor.

Poate fi întâlnit cuibărint și în apropierea așezărilor umane. De obicei o pereche folosește același cuib timp de mai mulți ani. Cuibul este construit din rămurele și este căptușit la interior cu pene, păr, materiale textile, hârtie etc. Ponta este formată din 2-4 ouă, care prezintă pe fond alb-cenușiu pete brun-roșcate, care nu acoperă toată suprafața oului. Clocitul este efectuat numai de către femelă și durează 32-33 de zile. O pereche depune un singur cuibar pe an. Puii părăsesc cuibul după 42-45 de zile de la eclozare, timp în care sunt hrăniți de către ambii părinți.

*Stare de conservare:*⁴³

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: "U2" – nefavorabilă - rea;

-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei în zona propusă pentru introducerea în intravilan, dar specia poate folosi zona ca și habitat de hranire.

Impact nesemnificativ.

Pernis apivorus⁴⁴

Habitat

Viesparul, cunoscut și sub denumirea de Sorecarul viespilor, este o specie caracteristică pădurilor de foioase cu poieni.

Descriere

Lungimea corpului este de 52 – 59 cm, și o greutate medie de 750 g pentru mascul și 910 g pentru femela. Anvergura aripilor este cuprinsă între 113 – 135 cm. Lungimea corpului este puțin mai mare decât a sorecarului comun (*Buteo buteo*) și poate fi ușor confundat cu acesta, mai ales de la distanță. Sexele pot fi diferențiate după penaj, ceea ce este o situație neobisnuită pentru pasările mari de pradă. Masculul are capul gri – albastrui, iar femela maro. În general, femela este mai închisă la culoare decât masculul. Se hrănește cu larve și adulți de insecte, în special viespi și albine, dar și cu rozătoare, pasări, șopârle și serpi.

Localizare și comportament

Este o specie cu o răspândire largă pe tot continentul european. Uneori poate fi văzut planând utilizând curenții termici ascendenți, într-o poziție caracteristică. De obicei zboară jos și se așază pe crengi, pastrandu-și corpul într-o poziție orizontală, cu coada lasată în jos. Sare de pe o creangă pe alta cu o singură bataie din aripi, auzindu-se un zgomot specific. Cuibărește adeseori în cuiburi parasite de cioara de semănatura (*Corvus frugilegus*). Iernează în Africa.

Populația

Populația europeană a speciei este mare și cuprinsă între 110.000 – 160.000 perechi. S-a menținut stabilă în perioada 1970 – 1990. Deși în Finlanda și Suedia populația s-a redus în perioada 1990 – 2000, în Rusia, Belarus și Franța unde apar cele

⁴³ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

⁴⁴ www.sor.ro

mai mari populatii, acestea s-au mentinut stabile, ceea ce a facut ca specia sa se pastreze stabila in ansamblu.

Imperechere

Soseste din cartierele de iernare la inceputul lunii mai. La realizarea cuibului participa ambii parinti. Femela depune 2 - 3 oua, la sfarsitul lunii mai si inceput de iunie, cu o dimensiune medie de circa 51,9 x 40,3 mm. Incubatia dureaza 30 – 35 de zile si este asigurata in special de catre femela. Pe cuibul acestei specii se gaseste frecvent miere, fiind un criteriu sigur de identificare. Puii devin zburatori la 40 – 44 de zile insa raman la cuib pana la 55 de zile.

Amenintari si conservare

Braconajul reprezinta principala amenintare pentru aceasta specie, iar oprirea vanatorii poate contribui la reducerea acestei presiuni.

*Stare de conservare:*⁴⁵

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: FV – favorabilă;
-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia foloseste zona ca si habitat de hranire.

-Impact neseemnificativ -

*Picus canus*⁴⁶

Habitat

Ghionioia sura este caracteristica zonelor impadurite cu foioase si de amestec cu inaltimi de pana la 600 m altitudine si in padurile din preajma raurilor si a lacurilor.

Descriere

De marime medie, este cu circa 20 % mai mica decat ghionioaia verde. Lungimea corpului este de 27 – 30 cm si o greutate de 110 – 140 g. Anvergura aripilor este de circa 38 - 40 cm. Adultii au o infatisare apropiata, insa masculul are ca semn distinctiv o pata rosie pe frunte. Penajul este verde masliniu, iar capul gri – verde deschis. Se hraneste cu furnici si larvele acestora de sub scoarta copacilor. Uneori culege furnici si alte insecte si de pe sol. Longevitatea cunoscuta este de 5 ani si 5 luni.

Localizare si comportament

Este o specie prezenta in cea mai mare parte a continentului european. Cuibareste in scorburi cu diametrul mediu de 5-7 cm si reuseste sa domine in competitia cu alte specii de pasari (in special cantatoare) pentru ocuparea scorburilor existente. Este foarte timida si ascunsa in cea mai mare parte a anului, insa devine foarte activa in timpul sezonului de imperechere. Isi apara agresiv teritoriile cu resurse bogate in furnici si cu multe excavatii folosite ca teritorii de odihna sau cuibarit. Teritoriul de cuibarit este de circa 50 – 100 ha si este mai mic decat cel folosit iarna pentru hranire. Masculii rivali se urmaresc in zbor. Zonele mai extinse ale teritoriului sunt revendicate doar prin cantec si baterea darabanei, fara a fi aparate activ. Bate darabana mai frecvent decat ghionioaia verde, iar ciocaniturile (20 – 40 pe secunda) sunt bruste si dureaza circa 1 – 2 secunde.

⁴⁵ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

⁴⁶ www.sor.ro

Doar ciocanitorile bat darabana si este o forma de comunicare prin care isi anunta prezenta si isi revendica teritoriul. Ambii parteneri contribuie la realizarea excavatiei ce va fi folosita pentru cuibarit. Cele mai multe perechi folosesc o noua cavitate de cuibarit in fiecare an, de obicei plasata in apropierea celei folosite in anul anterior. In timpul ritualului de imperechere masculul hraneste femela. Este o specie sedentara.

Populatia

Populatia europeana este relativ mare si cuprinsa intre 180 000 – 320 000 perechi. A inregistrat un declin moderat in perioada 1970 – 1990. Desi in perioada 1990 – 2000 a manifestat o anume stabilitate sau chiar o tendinta crescatoare, declinul anterior inca nu a fost recuperat.

Imperechere

Femela depune in mod obisnuit 5 - 7 oua in lunile aprilie si mai, cu o dimensiune medie de 27,6 x 21,2 mm si o greutate medie de 7 g. Incubatia dureaza in jur de 15 – 17 zile si este asigurata de catre ambii parinti. Puii sunt ingrijiti de ambii parinti si devin zburatori la 24- 28 de zile.

Amenintari si conservare

Degradarea habitatelor si reducerea locurilor de cuibarit prin eliminarea lemnului mort pe picior din paduri si a copacilor scorburosi. Un management prietenos al padurilor pentru speciile caracteristice acestui tip de habitat este necesar si urgent.

*Stare de conservare:*⁴⁷

-Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei: FV – favorabilă;
-Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei - "0" - stabilă;

Descrierea impactului planului asupra speciei: Nu au fost observate cuiburi ale speciei in zona propusa pentru introducere in intravilan, dar specia foloseste zona ca si habitat de hranire.

-Impact nesemnificativ -

2.3. Descrierea functiilor ecologice ale speciilor si habitatelor de interes comunitar afectate (suprafata, locatia, speciile caracteristice) si a relatiei acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar invecinate si distributia acestora;

Funcțiile ecologice au ca obiect de studiu relațiile dintre organisme și mediul lor de viață, alcătuit din ansamblul factorilor de mediu (abiotici și biotici), precum și structura, funcția și productivitatea sistemelor biologice supraindividuale (populații, biocenoze) și a sistemelor mixte (ecosisteme).

Se studiaza in principal:

- Relatiile dintre vietuitoare (plante si animale) cu mediul lor
- Raporturile dintre organisme si mediul inconjurator
- Relatiile ce se stabilesc intre organisme si diverse comunitati

⁴⁷ Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, versiunea martie 2021.

2.3.1 Descrierea funcțiilor ecologice, a suprafețelor afectate ale habitatelor care pot fi afectate prin implementarea PP

In zonele propuse pentru a fi introduse in intravilan nu au fost identificate habitate de interes comunitar.

2.3.2 Descrierea funcțiilor ecologice, ale speciilor de mamifere care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora

In zonele propuse pentru a fi introduse in intravilan nu au fost identificate specii de mamifere de interes comunitar.

Pe tronsonul paraului Cib, care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciei *Lutra lutra*, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafețe impoortante de teren.

Consideram ca introducerile in intravilan propuse prin PUG nu vor afecta semnificativ habitatul speciilor de mamifere de interes comunitar pentru care a fost declarat situl, atat in ceea ce priveste comportamentul de hranire, cat si cel de adapostire sau retragere.

2.3.3 Descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor de amfibieni si reptile care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora

In zonele propuse pentru a fi introduse in intravilan nu au fost identificate specii de amfibieni si reptile de interes comunitar.

Pe tronsonul paraului Cib, care se suprapune peste rezervatia naturala Cheile Cibului, unde s-a identificat prezenta speciilor *Bombina variegata* si *Triturus vulgaris ampelensis* in planul de management, nu se fac extinderi noi de intravilan, ci dimpotriva, se propune scoaterea din intravilanul existent a unor suprafețe impoortante de teren.

Consideram ca introducerile in intravilan propuse prin PUG nu vor afecta semnificativ habitatul speciilor de amfibieni si reptile de interes comunitar pentru care a fost declarat situl, atat in ceea ce priveste comportamentul de hranire, cat si cel de adapostire sau reproducere.

2.3.4 Descrierea funcțiilor ecologice ale speciilor de nevertebrate care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu ariile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora

In zonele propuse pentru a fi introduse in intravilan nu au fost identificate specii de nevertebrate de interes comunitar.

Consideram ca introducerile in intravilan propuse prin PUG nu vor afecta semnificativ habitatul speciilor de nevertebrate de interes comunitar posibil prezente in zona.

2.3.5 Descrierea functiilor ecologice ale speciilor de pasari care pot fi afectate prin implementarea PP (suprafata din habitat afectata, locatia, speciile caracteristice), si a relatiilor acestora cu arile naturale protejate de interes comunitar si distributia acestora

In ceea ce priveste *functiile biologice*, zonele umede reprezinta locuri de reproducere, de adpost si de hranire pentru un numar foarte mare de animale. Importante sunt si functiile ecologice ale acestor zone, acestea reprezentand zone de pescuit; producerea de fitoplancton, stuf, lemn, dar si de pesti, scoici, pasari, capital pentru mentinerea activitatilor ca: pescuitul, vanatoarea, fabricarea materialelor de constructii, agricultura (nutret, pasunat etc). Functiile ecologice ale zonelor umede sunt considerate fundamentale, ca instrumente reglatoare ale regimului apelor si habitatelor florei si faunei caracteristice si mai ales, ale pasarilor acvatice (legate de apa). Pasarile acvatice constituie o grupa mare de specii, care apartin la diverse ordine: Procellariiformes, Gaviiformes, Podicipediformes, Pelecaniformes, Sphenisciformes, Alciformes, Anseriformes, Ciconiiformes, Phoenicopteriformes, Charadriiformes, Gruiformes etc. In general, pasarile acvatice au corpul ovoid, comprimat dorso-ventral. Picioarele au degetele prinse in palmatura. Unele specii au membrane interdigitale proprii (lisite, corcodei). Penajul este des, bogat, iar glanda uropigiana bine dezvoltata. In legatura cu gradul de adaptare la viata acvatice, aceste pasari pot fi incadrate in mai multe tipuri ecologice:

- grupa pasarilor acvatice-scurfundatoare, strict legate de ape, reprezentate prin numeroase familii: Podicipedidae, Gaviidae, Phalacrocoracidae, Spheniscidae etc. Aceste specii isi petrec cea mai mare parte a vietii in apa fiind excelente inotatoare si scurfundatoare. Din apa isi procura hrana: pesti, crustacee, moluste.

- grupa pasarilor acvatice-aerene. Aceste pasari populeaza oceanele, marile, tarmurile marine, raurile, lacurile si lagunele litorale, fiind excelente zburatoare, cu aripi lungi si ascutite. De exemplu: procelariiformele, fregatele, faetonidele, laridele etc. Acestea se hranesc cu pesti, prinsi la suprafata apei, inoata bine si se pot odihni pe apa zile intregi.

- grupa pasarilor terestre-acvatice. Sunt reprezentate de anseriforme. Strans legate de ape sunt lebedele (*Cygnus cygnus*, C. olor) si ratele scurfundatoare, iar gastele sunt cele mai putin legate de ape. Aceste specii traiesc aproape de estuare, paduri umede, mlastini, rauri, lacuri, heleste, golfuri etc. Se hranesc cu diverse vertebrate acvatice si pesti; cuibul este instalat pe malurile apei, uneori la distanta si chiar in stuf.

- grupa pasarilor de tarm. Aceste specii traiesc pe marginea apelor, pe plaja nisipoasa a marilor, pe maluri noroioase, in zone mlastinoase, campuri mocirloase, lunci inundate, mlastini cu stufarii si smarcuri etc. Sunt diferite ca origine, dar legate de apa prin hrana. In aceasta grupa se pot intalni specii din ordinele: Ciconiiformes, Phoenicopteriformes, Gruiformes, Charadriiformes etc. Unele specii sunt de talie mare: starci, egrete, berze, tiganusi, cocori, flamingi, sitari de mal, culici etc. Alte specii sunt de talie mica: prundarasi, ciovlici, fugaci etc. Se hranesc cu diverse animale mici, pe care le procura de pe sol sau din apa. Unele paseriforme (grelusei, lacari, presuri de stuf) traiesc, se hranesc si cuibaresc in stufarisul din zona baltilor. Sunt specii de ralide, care stau ascunse in stuf, pot inota, unele se scufunda.

- grupa pasarilor rapitoare. Aceste pasari nu sunt strict legate de un biotop, spre deosebire de pasarile din prima grupa, putand fi intalnite si in alte zone. Rapitoarele

prezinta numeroase adaptari in legatura cu hrana, modul de vanare, cu comportamentul de reproducere. Specii ca: uliganul pescar (*Pandion haliaetus*), eretele de stof (*Circus aeruginosus*), eretele vanat (*Circus cyaneus*), eretele sur (*Circus pygargus*), eretele alb (*Circus macrourus*), soimul randunelelor (*Falco subbuteo*), soimul de iarna (*Falco columbarius*) pot fi des intalnite in zonele umede.

Pasarile acvatice pot fi intalnite in diferite habitate naturale, din ce in ce mai putine la numar, cum ar fi apele stagnante, vegetatia plutitoare, stufaris, mlastini, ape curgatoare, terenuri inundabile cu faciesuri grinduri nisipoase, insule, tarmuri, zavoai inundabile, baltiri de suprafata ocazionale etc. Fiecare din aceste habitate detin o mare importanta in viata pasarilor. Astfel, apele curgatoare si tarmurile lor reprezinta doar locuri de popas si de hranire, in schimb inundatiile au o mare importanta in privinta cuibaritului acestor pasari.

In lipsa zonelor umede naturale, pasarile acvatice frecventeaza zonele umede artificiale (pescarii, helestee, lacuri de acumulare, canale de irigatii, orezarii, pamanturi agricole inundate sezonier, cariere de piatra etc), acestea oferind noi habitate pasarilor acvatice, compensand astfel pentru o parte a speciilor, diminuarea sau pierderea unor arii umede naturale. Asadar, barajele, lacurile de acumulare (in general sub 8 ha) devin din ce in ce mai solicitate si folosite de avifauna acvatice pentru stationare in timpul perioadei migratiilor. In cazul starii de eutrofizare avansata, aceste acumulari pot deveni o sursa importanta de hrana pentru numeroase specii, iar in cazul colmatarii, cand apare stuful si vegetatia palustra, pot oferi si locuri de cuibarire ocazionala sau permanenta.

Consideram ca extinderea intravilanului propusa prin PUG nu va afecta semnificativ habitatul speciilor de interes comunitar prezente in zona.

2.4. Statutul de conservare a speciilor si habitatelor de interes comunitar;

2.4.1 Statutul de conservare a habitatelor ce pot fi afectate de implementarea PP

In zonele propuse pentru a fi introduse in intravilan nu au fost identificate habitate de interes comunitar.

2.4.2 Statutul de conservare a speciilor ce pot fi afectate de implementarea PP

Starea de conservare a speciilor a fost prezentata la fiecare specie in parte in capitolul 2.2.2 *Date despre speciile enumerate in anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE prezente in situl ROSCI0029 – Cheile Glodului, Cibului si Mazii, despre prezenta acestora pe amplasamentul planului sau in imediata vecinatate a amplasamentului.*

2.5. Date privind structura si dinamica populatiilor de specii afectate (evolutia numerica a populatiei in cadrul ariei naturale protejate de interes comunitar, procentul estimativ al populatiei unei specii afectate de implementarea PP, suprafata habitatului este suficient de mare pentru a asigura mentinerea speciei pe termen lung);

Habitatele speciilor de mamifere, amfibieni si reptile, nevertebrate si pasari nu sunt afectate semnificativ de introducerile in intravilan propuse prin PUG. Activitatile ce

vor fi desfășurate în aceste zone nu pot influența negativ starea de conservare a speciilor prezente în ariile protejate, în cazul în care se respectă măsurile propuse prin acest studiu.

2.6. Relațiile structurale și funcționale care creează și mențin integritatea ariei naturale protejate de interes comunitar;

Activitățile propuse prin PUG în zonele introduse în intravilan nu sunt generatoare de fragmentare de habitate, nu vor distruge relațiile structurale sau funcționale din cadrul sitului și nu vor periclita integritatea acestora. Echilibrul sitului este generat de mozaicul de habitate determinat de o mare varietate stațională. O activitate la scară restrânsă, cum este cea prognozată în PP studiat, nu va afecta integritatea și stabilitatea siturilor naturale.

2.7. Obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, acolo unde au fost stabilite prin planuri de management;

Obiectivele de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar au fost preluate din Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe (ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței, ROSCI0121 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0054 Cheile Glodului, Rezervația Naturală RONPA0055 Cheile Cibului, Rezervația Naturală RONPA0520, Peștera Cizmei, Rezervația Naturală RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului, Rezervația Naturală RONPA0531 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0532 Podul Natural de la Grohot, Rezervația Naturală RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura, Rezervația Naturală RONPA0538 Cheile Madei, Rezervația Naturală RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor), versiunea martie 2021.

Obiectivul general al planului de management este stabilirea cadrului reglementativ pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare pentru 27 de specii și 11 habitate de importanță comunitară și națională, care se constituie în obiective de conservare pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe (ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței, ROSCI0121 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0054 Cheile Glodului, Rezervația Naturală RONPA0055 Cheile Cibului, Rezervația Naturală RONPA0520 Peștera Cizmei, Rezervația Naturală RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului, Rezervația Naturală RONPA0531 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0532 Podul Natural de la Grohot, Rezervația Naturală RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura, Rezervația Naturală RONPA0538 Cheile Madei, Rezervația Naturală RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor), în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

Obiective specifice

Obiectiv specific 1: Implementarea unui sistem eficient de gestionare a problemelor administrative ale ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS1. Asigurarea unui sistem adecvat și eficient de management al ariei naturale protejate.

A1. Implementarea planului de pază și supraveghere pe teritoriul ariei naturale protejate, pentru identificarea și soluționarea problemelor privind impactul activităților umane asupra speciilor și habitatelor.

A2. Participarea la instructaje privind managementul ariilor naturale protejate.

A3. Achiziția de echipamente specifice necesare, inclusiv mijloace de deplasare în teren.

A4. Patrulări pe teritoriul ariei naturale protejate.

A5. Intervenția la sesizarea terțelor părți.

A6. Sesizarea autorităților competente ale statului.

A7. Verificarea în teren a modului în care s-au aplicat măsurile de reducere a impactului menționate în avizele acordate pentru planuri și proiecte cu potențial impact asupra biodiversității.

A8. Comunicarea cu conducerea organizației pentru emiterea avizelor responsabilului ariei naturale protejate și verificarea beneficiarilor de avize.

A9. Realizarea rapoartelor de control.

A10. Recepția și înregistrarea solicitărilor de avize/puncte de vedere/acorduri și a documentațiilor aferente.

A11. Verificarea documentațiilor planurilor /proiectelor/activităților pentru care se solicită avizul/punctul de vedere al custodelui.

A12. Redactarea avizelor/punctelor de vedere/acordurilor responsabilului ariei naturale protejate.

A13. Avizul responsabilului ariei naturale protejate se solicită atât pentru actualizarea documentațiilor de urbanism existente cât și pentru cele care vor fi elaborate în viitor.

A14. Autoritățile competente ale statului și administrațiile publice locale au obligația de a actualiza documentațiile de amenajare a teritoriului și documentațiile de urbanism, prin integrarea în cuprinsul acestor documentații a prevederilor referitoare la aria naturală protejată.

A15. Corespondența cu beneficiarii și comunicarea către aceștia a avizelor/punctelor de vedere/acordurilor.

A16. Comunicarea cu terțe părți cu privire la activitatea de gestionare a ariei naturale protejate.

A17. Participarea la ședințe, conferințe, work-shop-uri cu privire la activitatea de management a ariei naturale protejate.

MS2. Implementarea unui sistem de monitorizarea cu specialiști a speciilor de interes comunitar și a habitatelor acestora, în vederea actualizării și îmbogățirea cunoștințelor cu privire la acestea.

A18. Participarea la instructaje privind monitorizarea speciilor și habitatelor.

A19. Achiziția de echipamente specifice necesare, inclusiv mijloace de deplasare în teren.

A20. Realizarea deplasărilor în teren pentru desfășurarea observațiilor.

A21. Includerea informațiilor în baza de date INSPIRE realizată pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe.

A22. Realizarea de rapoarte de studiu.

A23. Comunicarea cu conducerea organizației pentru emiterea avizelor responsabilului ariei naturale protejate și verificarea beneficiarilor de avize.

A24. Includerea informațiilor sintetice privitoare la starea de conservare a speciilor și habitatelor în baza de date IBIS.

Obiectiv specific 2: Menținerea stării de conservare pentru 18 specii și 5 tipuri de habitate cu stare de conservare favorabilă constituite în obiective de conservare pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, prin implementarea de măsuri specifice de păstrare a calității habitatelor acestor specii și a efectivelor lor populaționale precum și structura și funcțiile habitatelor de interes conservativ, pe toată durata de implementare a planului de management, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS3. Menținerea condițiilor de habitat pentru speciile și habitatele țintă.

Specii și habitate vizate – *Aquila chrysaetos*, *Dendrocopos leucotos*, *Dendrocopos medius*, *Dryocopus martius*, *Falco peregrinus*, *Lanius collurio*, *Lullula arborea*, *Pernis apivorus*, *Picus canus*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Bombina variegata*, *Triturus vulgaris ampelensis*, *Euphydrias aurinia*, *Iris aphylla ssp. hungarica*, *Syringa josikaea*, 6170 - Pajiști alpine și subalpine calcaroase, 6190 - Pajiști panonice carstice (*Stipo-Festucetalia pallentis*), 6520 – Fânețe montane, 8120 - Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase de la nivelul montan până la nivelul alpin, 8210 - Pante stâncoase calcaroase cu vegetație casmofită.

A25. Se va realiza o încărcătură optimă de ovine pe pajiște care să realizeze un pășunat itinerant care să nu depășească limita de suport a pajiștilor – maxim 1 UVM la ha.

A26. Se interzice extinderea suprafețelor de intravilan a localităților de pe teritoriul și din vecinătatea ariilor naturale protejate în suprafețele ce reprezintă habitate ale speciilor țintă sau habitate de interes conservativ.

A27. Păstrarea unei cantități de minim 3-5 arbori uscați la hectar în parcelele forestiere, pe picior sau căzuți la sol.

A.28. Promovarea pe o serie de parcele din cadrul unităților de producție silvică a unor arborete de vârste diferite, arborete pluriene.

A.29. Oprirea de la tăiere a arborilor scorburoși în care se găsesc adăposturi active de chiroptere.

A30. Colaborarea cu administrațiile locale pentru depistarea și limitarea acțiunilor de abandonare a deșeurilor în ariile protejate.

A31. Ecologizarea zonelor frecventate de pescari și evacuarea din ariile protejate a deșeurilor și resturilor menajere abandonate.

A32. Se vor desemna locuri speciale pentru adăpatul animalelor la pășunat, pentru a reduce impactul asupra zonei ripariene a cursurilor de apă.

A33. Controlul accesului turiștilor în peșteri.

A.34. Amplasarea de adăposturi artificiale pentru chiroptere, în arborete pe copaci și în localități pe clădiri.

A.35. Menținerea habitatelor umede în parcelele silvice și pe pajiști.

A.36. Oprirea drenării bălților temporare în perioada de reproducere a amfibienilor.

A.37. Oprirea poluării de orice fel a corpurilor de apă permanente și temporare.

A.38. Controlul răspândirii speciilor invazive prin eliminare selectivă, cu utilaje ușoare sau manuală.

A.39. Aplicarea de lucrări de reconstrucție ecologică pe suprafețele cele mai afectate.

A.40. Cosirea trebuie făcută alternativ în timp lăsând o pajiște necosită pentru câte cel puțin un an. Loturile de pajiște cosită și necosită trebuie să alterneze și spațial pentru a se păstra conectivitatea între loturile de habitat potrivite speciei.

A.41. Împiedicarea abandonului și sprijinirea localnicilor pentru evitarea abandonului cosirii sau pășunatului.

A.42. Controlul incendiierilor, cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării.

MS4. Menținerea efectivelor populațiilor speciilor țintă.

Specii vizate – *Aquila chrysaetos*, *Dendrocopos leucotos*, *Dendrocopos medius*, *Dryocopus martius*, *Falco peregrinus*, *Lanius collurio*, *Lullula arborea*, *Pernis apivorus*, *Picus canus*, *Miniopterus schreibersii*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Bombina variegata*, *Triturus vulgaris ampelensis*, *Euphydryas aurinia*, *Iris aphylla ssp. hungarica*, *Syringa josikaea*.

A43. Se va limita numărul de câini ciobăneși conform reglementărilor. Toți câinii de la turmă vor purta jujeul regulamentar.

A44. Colaborarea cu autoritățile competente privind respectarea condițiilor de practicare a activității de pescuit în ariile protejate.

A45. Controlul recoltării florilor.

Obiectiv specific 3: Îmbunătățirea stării de conservare pentru 3 specii de păsări cu stare globală de conservare "U2" – nefavorabilă-rea, constituite în obiective de conservare pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi, prin implementarea de măsuri specifice necesare pentru instalarea a câte cel puțin 2 perechi cuibăritoare din fiecare specie vizată și îmbunătățirea calității habitatelor acestor specii, pentru cel puțin 200 ha de habitate terestre (zone umede, pajiști, zone ripariene, păduri, stâncării), pe durata de implementare a planului de management, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS5. Îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru speciile țintă, prin îmbunătățirea calității a cel puțin 200 ha de habitate terestre (zone umede, pajiști, zone ripariene, păduri, stâncării).

Specii vizate – *Bubo bubo*, *Caprimulgus europaeus*, *Milvus migrans*.

A46. Se va realiza o încărcătură optimă de ovine pe pajiște care să realizeze un pășunat itinerant care să nu depășească limita de suport a pajiștilor – maxim 1 UVM la ha.

A47. Stabilirea unor zone de liniște, în care să nu se mai intervină deloc cu lucrări silviculturale sau de exploatare, cu o rază de 100m în jurul cuiburilor active de păsări răpitoare de interes conservativ..

A48. Culturile agricole și pășunatul se vor realiza în sistem extensiv cu respectarea ghidului de bune practici agricole.

A49. Amplasarea de cuiburi artificiale pentru păsări.

A50. Se vor implementa acțiuni de refacere a habitatelor specifice pe teritoriul ariei naturale protejate.

MS6. Îmbunătățirea stării de conservare pentru 3 specii, prin implementarea unor măsuri specifice necesare pentru instalarea a câte cel puțin 2 perechi cuibăritoare din fiecare specie vizată.

Specii vizate – *Bubo bubo*, *Caprimulgus europaeus*, *Milvus migrans*.

A51. Amplasarea de cuiburi artificiale pentru păsări.

A52. Repopularea cu indivizi ai speciei.

Obiectiv specific 4: Îmbunătățirea stării de conservare pentru 3 specii de păsări cu stare globală de conservare "U1" – nefavorabilă-inadecvată, constituite în obiective de conservare pentru ROSPA0132 Munții Metaliferi, prin implementarea de măsuri specifice necesare pentru creșterea cu cel puțin 20% a populațiilor speciilor în ANP și îmbunătățirea calității habitatelor acestor specii, pentru cel puțin 200 ha de habitate terestre (zone umede, pajiști, zone ripariene, păduri, stâncării), pe durata de implementare a planului de management, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS7. Îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru speciile țintă, prin îmbunătățirea calității a cel puțin 200 ha de habitate terestre (zone umede, pajiști, zone ripariene, păduri, stâncării).

Specii vizate – *Circaetus gallicus*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula parva*.

A53. Se va realiza o încărcătură optimă de ovine pe pajiște care să realizeze un pășunat itinerant care să nu depășească limita de suport a pajiștilor – maxim 1 UVM la ha.

A54. Stabilirea unor zone de liniște, în care să nu se mai intervină deloc cu lucrări silviculturale sau de exploatare, cu o rază de 100m în jurul cuiburilor active de păsări răpitoare de interes conservativ.

A55. Promovarea pe o serie de parcele din cadrul unităților de producție silvică a unor arborete de vârste diferită, arborete pluriene.

A56. Amplasarea de cuiburi artificiale pentru păsări.

A57. Se vor implementa acțiuni de refacere a habitatelor specifice pe teritoriul ariei naturale protejate.

MS8. Îmbunătățirea stării de conservare prin implementarea unor măsuri specifice necesare pentru creșterea cu cel puțin 20% a populațiilor fiecărei specii vizate.

Specii vizate – *Circaetus gallicus*, *Ficedula albicollis*, *Ficedula parva*.

A58. Amplasarea de cuiburi artificiale pentru păsări.

Obiectiv specific 5: Îmbunătățirea stării de conservare pentru 2 specii cu stare globală de conservare "U1" – nefavorabilă-inadecvată, constituite în obiective de conservare pentru ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, prin implementarea de

măsuri specifice necesare pentru creșterea cu cel puțin 50% a populațiilor speciilor în ANP și îmbunătățirea calității habitatelor acestor specii, pentru cel puțin 5 ha de habitate terestre (zone umede, pajiști, zone ripariene, stâncării, cursuri de apă, zone, ripariene, zone umede), pe durata de implementare a planului de management, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS9. Îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru speciile țintă, prin îmbunătățirea calității a cel puțin 5 ha de habitate terestre (zone umede, pajiști, zone ripariene, păduri, stâncării).

Specii vizate – *Lutra lutra*, *Iris aphylla ssp. hungarica*.

A59. Limitarea impactului activităților de extracție a agregatelor minerale asupra habitatului speciei.

A60. Limitarea extinderii intravilanului, a suprafețelor construite, în și înspre aria naturală protejată.

A61. Aducerea tuturor cursurilor de apă și a pajiștilor învecinate cu habitat potențial pentru specie într-o stare favorabilă a condițiilor de mediu.

A62. Menținerea zonelor umede într-o stare favorabilă pentru specie.

A63. Controlul incendiilor, cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării.

A64. Controlul răspândirii speciilor invazive prin eliminare selectivă, cu utilaje ușoare sau manuală.

A65. Se vor implementa acțiuni de refacere a habitatelor specifice pe teritoriul ariei naturale protejate.

MS10. Îmbunătățirea stării de conservare prin implementarea unor măsuri specifice necesare pentru creșterea cu cel puțin 20% a populațiilor fiecărei specii vizate.

Specii vizate – *Lutra lutra*, *Iris aphylla ssp. hungarica*.

A66. Limitarea impactului animalelor domestice asupra habitatului speciei și indivizilor speciei.

A67. Este interzisă folosirea de capcane pentru vidră și castor pe teritoriul ariei naturale protejate și în vecinătatea acesteia.

A68. Este interzisă uciderea indivizilor de vidră și castor pe teritoriul ariei naturale protejate și în vecinătatea acesteia.

A69. Repopularea cu indivizi ai speciei.

A70. Controlul recoltării florilor.

A71. Controlul incendiilor, cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării.

Obiectiv specific 7: Îmbunătățirea stării de conservare pentru 6 tipuri de habitate cu stare globală de conservare "U1" – nefavorabilă-inadecvată, constituite în obiective de conservare pentru ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței și ROSCI0121 Muntele Vulcan, prin implementarea de măsuri specifice necesare pentru îmbunătățirea structurii și funcțiilor habitatelor acestor specii, pentru cel puțin 100 ha de habitate de interes conservativ, pe durata de implementare a planului de management, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS13. Îmbunătățirea condițiilor de habitat pentru speciile țintă, prin îmbunătățirea calității a cel puțin 100 ha de habitate de interes conservativ.

Habitate vizate – 40A0* - Tufărișuri sub-continentale peripanonice, 9110 - Păduri de fag *Luzulo-Fagetum*, 9150 - Păduri de fag din Europa Centrală dezvoltate pe sol calcaros, 9180* - Păduri pe pante, grohotișuri și ravene de *Tilio-Acerion*, 91V0 - Păduri de fag dacice (*Symphyto-Fagion*), 91Y0 - Păduri dacice de stejar și de carpen.

A81. Controlul răspândirii speciilor invazive prin eliminare selectivă, cu utilaje ușoare sau manuală.

A82. Păstrarea unei cantități de minim 3-5 arbori uscați la hectar în parcelele forestiere, pe picior sau căzuți la sol.

A83. Stabilirea unor zone de liniște, în care să nu se mai intervină deloc cu lucrări silviculturale sau de exploatare, cu o rază de 100m în jurul vizuinelor/adăposturilor active de mamifere mari de interes conservativ.

A84. Limitarea extinderii intravilanului, a suprafețelor construite, în și înspre aria naturală protejată.

A85. Aplicarea de lucrări de reconstrucție ecologică pe suprafețele cele mai afectate.

Obiectiv specific 8: Stabilirea măsurilor necesare pentru a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, din perspectiva condițiilor cadrului natural și a utilizării durabile a resurselor naturale și culturale tradiționale de pe teritoriul ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe și în vecinătatea acestuia, în responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate.

MS14. Participare la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale, prin implementarea de măsuri pentru dezvoltarea durabilă a acestora.

A86. Controlul accesului turistic.

A87. Comunicarea cu administrațiile publice și toți factorii interesați.

A88. Realizarea de proiecte pentru asigurarea surselor financiare necesare;

A89. Organizarea, desfășurarea și participarea la evenimente de promovare a valorilor naturale și culturale;

A90. Realizarea și distribuirea de materiale de promovare, informare și conștientizare;

A91. Promovarea valorilor naturale și culturale locale la târguri și în expoziții.

A92. Promovarea producătorilor locali de produse tradiționale și produse agricole bio și tradiționale.

A93. Promovarea utilizării durabile a resurselor naturale.

A94. Desfășurarea constată a unor studii pentru evaluarea resurselor naturale de pe teritoriul sitului.

A95. Organizarea și desfășurarea de evenimente informative.

Obiectiv specific 9: Organizarea activităților, din responsabilitatea și cu coordonarea responsabilului ariei naturale protejate, necesare pentru îmbunătățirea informațiilor, conștientizarea populației și pregătirea specialiștilor cu privire la cele 27 de specii și 11 tipuri de habitate de importanță comunitară și națională de pe teritoriul ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe, care vor fi puse la dispoziția celor 16 comunități locale, pentru a contribui la dezvoltarea durabilă a acestora.

MS15. Organizarea de acțiuni de conștientizare a comunităților locale și a publicului larg cu privire la ariile naturale protejate.

A96. Comunicarea cu administrațiile publice și școlile de pe teritoriul sitului și din vecinătatea acestuia;

A97. Organizarea și desfășurarea de acțiuni de conștientizare, în școli și pe teren;

A98. Realizarea de proiecte pentru asigurarea surselor financiare necesare;

A99. Realizarea și distribuirea de materiale de conștientizare.

A100. Organizarea unor tabere de educație ecologică.

A101. Organizarea unor stagii de practică cu studenți și stagii de voluntariat.

A102. Organizarea de stagii de practică și voluntariat pe teritoriul ariei naturale protejate.

A103. Organizarea unor concursuri școlare și acțiuni de voluntariat.

MS16. Îmbunătățirea cunoștințelor cu privire la ariile naturale protejate.

A104. Comunicarea cu universitățile, institutele de cercetare și organizațiile neguvernamentale de profil din regiune;

A105. Realizarea de proiecte pentru asigurarea surselor financiare necesare;

A106. Organizarea și desfășurarea unor programe de studiu în teren a speciilor, habitatelor, componentelor abiotice de mediu, valorilor culturale locale;

A107. Întocmirea rapoartelor de studiu;

A108. Integrarea informațiilor obținute în baza de date a ariei naturale protejate.

A109. Evaluarea importanței economice a bunurilor și serviciilor ecosistemelor, respectiv a resurselor naturale.

A110. Elaborarea de studii în vederea determinării oportunității introducerii/reintroducerii unor specii extinse.

A111. Elaborarea de studii pentru determinarea măsurilor ce trebuie întreprinse pentru a interveni în teritorii ocupate de specii invazive și a împiedica expansiunea acestora și chiar eliminarea lor din habitatele naturale.

A112. Studii și cercetări științifice pentru stabilirea măsurilor necesare pentru asigurarea conectivității habitatelor.

A113. Evaluarea impactului dezvoltării și amenajării drumurilor de diferite categorii de la nivelul sitului asupra speciilor și habitatelor ce reprezintă obiectivele de conservare a ariei naturale protejate.

2.8. Descrierea stării actuale de conservare a ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv evoluții/schimbări care se pot produce în viitor;

În prezent starea siturilor Natura 2000 este bună, grație eforturilor deosebite de conservare depuse de către custodele acestora.

Pericolele majore și riscurile se mențin încă în ceea ce privește: exploatarea forestieră fără replantare sau refacere naturală, activități miniere, urbanizare continuă, capcane, otrăvire, braconaj, poluare, eutrofizare (naturală), managementul nivelelor de apă, pasunatul, abandonarea sistemelor pastorale, lipsa pasunatului, creșterea animalelor, utilizarea produselor biocide, hormoni și substanțe chimice, fertilizarea (cu îngrășământ), îndepărtarea arborilor ușiți sau în curs de uscare, drumuri, autostrăzi, navigație, pescuit profesional pasiv, cu capcane, vânturi etc., pescuit de agrement, vânătoare, luare /

prelevare de fauna(terestra), colectare de animale (insecte, reptile, amfibieni...), sporturi nautice, vandalism, poluarea apelor de suprafata (limnice, terestre, marine si salmastre), poluarea aerului, poluanti raspanditi pe calea aerului, poluarea solului si deseurile solide (cu exceptia evacuarilor), specii invazive non-native(alogene), focul si combaterea incendiilor, eroziunea.

Consideram ca datorita eforturilor pe care le depune custodele ariilor protejate de management al sitului, si implicarea activitatilor acestei structuri in supravegherea anumitor activitatilor economice la scara redusa, de tipul PP studiat, corelata cu o educatie ecologica corespunzatoare a lucratorilor si a localnicilor, efectele asupra mediului si asupra sitului de importanta comunitara, ar putea fi benefice pe termen lung.

2.8.1. Evaluarea starii de conservare a habitatelor prezente in zona

In zona propusa pentru introducere in intravilan nu au fost identificate habitate de interes comunitar.

2.8.2. Evaluarea starii de conservare a speciilor de vertebrate, nevertebrate si plante

Starea de conservare a speciilor de vertebrate, nevertebrate si plante au fost preluate din Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe (ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței, ROSCI0121 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0054 Cheile Glodului, Rezervația Naturală RONPA0055 Cheile Cibului, Rezervația Naturală RONPA0520, Peștera Cizmei, Rezervația Naturală RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului, Rezervația Naturală RONPA0531 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0532 Podul Natural de la Grohot, Rezervația Naturală RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura, Rezervația Naturală RONPA0538 Cheile Madei, Rezervația Naturală RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor), versiunea martie 2021.

<i>Denumire stintifica</i>	<i>Statut IUCN Global⁴⁸</i>	<i>Statut Romania bioregiunea alpina⁴⁹</i>	<i>Grad de conservare sit Natura2000</i>
<i>Lutra lutra</i>	NT	FV	U1
<i>Miniopterus schreibersi (liliac cu aripi lungi)</i>	VU	U1	FV
<i>Myotis myotis (liliacul comun)</i>	LC	U1	FV
<i>Rhinolophus ferrumequinum (Liliacul mare cu potcoava)</i>	LC	U1	FV
<i>Rhinolophus hipposideros (liliacul mic cu potcoava)</i>	LC	U1	FV
<i>Bombina variegata</i>	LC	XX	FV

⁴⁸ <https://www.iucnredlist.org/>

⁴⁹ Simona Mihailescu, Daniela Strat, Ion Cristea, Viorica Honciuc - Raportul sintetic privind starea de conservare a speciilor si habitatelor de interes comunitar din Romania, Bucuresti, 2015

Denumire stiintifica	Statut IUCN Global⁴⁸	Statut Romania bioregiunea alpina⁴⁹	Grad de conservare sit Natura2000
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>		XX	FV
<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>	NT	U1	FV

Nota: Ex – disparut, E – periclitat, V – vulnerabila, V/R – vulnerabila/rara, R – rara, nt – neamenintat, K – insuficient cunoscuta; IUCN: Ex – disparut, Cr - critic periclitat, Vu – vulnerabil; SCP – specie critic periclitata, SP – specie periclitata, SV – specie vulnerabila, SAA – specie aproape amenintata, IUCN: EN – periclitata, VU – vulnerabila, LR/nt – risc redus, neamenintata, nt – neamenintata, XX – necunoscuta, FV – favorabila, U1 – stare inadecvata, U2 – stare nefavorabila (rea)

2.8.3. Evaluarea starii de conservare a speciilor de pasari

Starea de conservare a speciilor de pasari a fost preluata din Planul de management al sitului Natura2000 ROSPA0132 Munții Metaliferi și ariile naturale protejate conexe (ROSCI0029 Cheile Glodului, Cibului și Măzii, ROSCI0110 Măgurile Băiței, ROSCI0121 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0054 Cheile Glodului, Rezervația Naturală RONPA0055 Cheile Cibului, Rezervația Naturală RONPA0520, Peștera Cizmei, Rezervația Naturală RONPA0527 Măgurile Săcărâmbului, Rezervația Naturală RONPA0531 Muntele Vulcan, Rezervația Naturală RONPA0532 Podul Natural de la Grohot, Rezervația Naturală RONPA0534 Calcarele din Dealul Măgura, Rezervația Naturală RONPA0538 Cheile Madei, Rezervația Naturală RONPA0546 Cheile Ribicioarei și Uibăreștilor), versiunea martie 2021.

Denumire stiintifica	Statut IUCN Global⁵⁰	Statut Romania	Grad de conservare Parc Natural Apuseni
<i>Aquila chrysaetos</i>	LC		FV
<i>Bubo bubo</i>	LC		FV
<i>Caprimulgus europaeus</i>	LC		FV
<i>Circaetus gallicus</i>	LC		FV
<i>Dendrocopos leucotos</i>	LC		FV
<i>Dendrocopos medius</i>	LC		FV
<i>Dryocopus martius</i>	LC		FV
<i>Falco peregrinus</i>	LC		FV
<i>Ficedula albicollis</i>	LC		FV
<i>Ficedula parva</i>	LC		FV
<i>Lanius collurio</i>	LC		FV
<i>Lullula arborea</i>	LC		FV
<i>Milvus migrans</i>	LC		FV
<i>Pernis apivorus</i>	LC		FV
<i>Picus canus</i>	LC		FV

⁵⁰ <https://www.iucnredlist.org/>

Nota: Ex – disparut, E – periclitat, V – vulnerabila, V/R – vulnerabila/rara, R – rara, nt – neamenintat, K – insuficient cunoscuta; IUCN: Ex – disparut, Cr - critic periclitat, Vu – vulnerabil; SCP – specie critic periclitata , SP – specie periclitata, SV – specie vulnerabila, SAA – specie aproape amenintata, IUCN: EN – periclitata, VU – vulnerabila, LR/nt – risc redus, neamenintata, nt – neamenintata, XX – necunoscuta, FV – favorabila, U1 – stare inadecvata, U2 – stare nefavorabila (rea)

2.9. Alte informatii relevante privind conservarea ariei naturale protejate de interes comunitar, inclusiv posibile schimbari in evolutia naturala a ariei naturale protejate de interes comunitar;

Nu este cazul

2.10. Alte aspecte relevante pentru aria naturala protejata de interes comunitar.

Nu este cazul

3. IDENTIFICAREA SI EVALUAREA IMPACTULUI

Conform indrumarului „Managing Natura 2000 sites : The provisions of Article 6 of the ‘Habitats’ Directive 92/43/EEC”:

Degradarea habitatelor: este o degradare fizica ce afecteaza un habitat. Conform art. 1 pct.e) al Directivei 92/43/CEE - Directiva Habitate, statele membre trebuie sa ia in considerare impactul proiectelor asupra factorilor de mediu mediului (apa, aer sol) si implicit asupra habitatelor. Daca aceste impacturi au ca rezultat modificarea statutului de conservare al speciilor/habitatelor intr-unul mai putin favorabil fata de situatia anterioara impactului, atunci se poate considera ca a avut loc o deteriorare a habitatului.

Disturbare: disturbarea nu afecteaza parametrii fizici ai unui sit, aceasta afecteaza in mod direct speciile si de cele mai multe ori este limitata in timp (zgomot, surse de lumina, etc.). Intensitatea, durata si frecventa elementului disturbator sunt parametrii ce trebuie luati in calcul.

In Directiva Pasari la Art. 1 se stipuleaza ca “Prezenta Directiva se aplica pasarilor cat si oulelor, cuiburilor si habitatelor lor“. In acest sens, regulile privind degradarea habitatelor, respectiv disturbarea speciilor pentru care au fost declarata SCI Apuseni/ SPA “Muntii Apuseni-Vladeasa” sunt aplicabile pentru proiectul analizat in prezentul studiu.

Consideram necesara analiza a impactului pe care planul „PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA”, il are asupra integritatii sitului in care se afla.

Integritatea ariei naturale protejate este legata atat in mod specific de obiectivele de conservare ale ariei cat si in general de totalitatea aspectelor ariei naturale protejate.

Integritatea ariei naturale protejate este asigurata atunci cand este mentinuta coerenta structurii ecologice si a functiilor acesteia, pe intreaga arie, sau a habitatelor, complexului de habitate si/sau a populatiilor de specii pentru care aria naturala protejata a fost constituita.

O arie naturala protejata poate fi definita ca avand un nivel ridicat de integritate atunci cand respectarea obiectivelor de conservare este realizata si capacitatea de autoregenerare in contextul unor conditii dinamice este mentinuta, fiind necesare doar un minimum de interventii din exterior care vizeaza managementul conservarii.

Structura si functiile ariilor naturale protejate si obiectivele acestora de conservare sunt cele de care trebuie sa se tina cont cand se evalueaza efectele semnificative ale unui plan, program, proiect.

In cazul siturilor Natura 2000 obiectivele de conservare fac trimitere directa la speciile si/sau habitatele pentru care respectivul sit a fost declarat, in cazul de fata specii de pasari prioritare alaturi de habitatele folosite de acestea.

Avand in vedere ca proiectul presupune reabilitarea drumurilor existente si tinand cont de definitiile referitoare la **degradare**, respectiv **disturbare**, enuntate anterior, posibilele impacte pe care proiectul le are asupra integritatii sitului sunt urmatoarele:

-disturbarea speciilor de interes conservativ.

3.1. Evaluarea impactului cauzat de PP fara a lua in considerare masurile de reducere a impactului;

3.1.1. Efecte ale lucrarilor in perioada de constructie

In general, in perioada de executie de lucrari de constructie, este posibila aparitia unor efecte negative asupra speciilor si/sau habitatelor pentru care a fost declarat situl. Aceste efecte se pot concretiza in tendinta de retragere a faunei in zone limitrofe, motivul fiind zgomotul generat de lucrarile de constructie.

Zgomotul este un agent de disturbare care se disipeaza mult in mediu, desi este foarte greu de masurat comparativ cu noxele si praful, acesta este considerat unul dintre factorii majori de poluare. Pasarile par a fi foarte sensibile la zgomotul, deoarece acesta interfereaza in mod direct cu comunicarea intrespecifica prin intremediul sunetelor si in acest mod afecteaza indirect comportamentul de teritorialitate si rata imperecherii (Reijnen and Floppen, 1994).

Numeroase studii au documentat densitatea redusa a populatiilor de pasari in zonele in care zgomotul este intens. Cu toate acestea particularitatile terenului precum si tipurile de habitate din zona pot influenta propagarea zgomotului si implicit densitatea populatiilor de pasari. Daca in apropierea zonei in care se construiește se gasesc habitate rare care lipsesc din restul sitului, densitatile populationale ale speciilor pot ramane constante chiar daca poluarea si disturbarea reduc calitatea habitatului respectiv (Laursen, 1981, Warner, 1992, Meunier et al. 1999). Se poate constata ca in zona planului, nu sunt prezente habitate rare sau intens utilizate de catre speciile de pasari de interes conservativ pentru care a fost declarat situl.

3.1.1.1. Descrierea impactului asupra habitatelor de interes comunitar

In zona propusa pentru introducere in intravilan nu au fost identificate habitate de interes conservativ.

In concluzie consideram ca introducerea in intravilan a suprafetelor propuse prin PUG nu va avea un impact negativ semnificativ asupra statutului de conservare a habitatelor de interes comunitar.

3.1.1.2. Descrierea impactului asupra speciilor de interes comunitar

Impactul asupra speciilor de interes comunitar a fost descris pe scurt la fiecare specie in parte la capitolul 2.2.2.

Descrierea impactului planului asupra speciilor care ar putea sa apara in zona se poate produce in urmatoarele moduri:

-*poluarea apei de suprafata si subterane* – speciile de amfibieni fiind foarte sensibile la poluare, deoarece au pielea permeabila, iar toxinele pot afecta organele interne ale acestora. Studiile experimentale au aratat ca amfibienii sunt foarte sensibili la insecticide, pesticide si ierbicide. Amfibienii sunt sensibili la acidifierea apelor, poluarea cu nitriti si nitrati proveniti in special din fertilizatorii pe baza de azot folositi in agricultura. Speciile sunt sensibile si la poluarea apelor cu ape uzate menajere insuficient epurate.

-*drenarea zonelor umede* – din parcelele silvice si de pajisti si din zonele inundabile ale cursurilor de apa, speciile de mamifere acvatice si amfibieni sunt direct afectate de drenarea zonelor umede

-transportul rutier în zona habitatelor amfibienilor, prin crearea barierelor între habitatele importante ale acestora. Multe studii au aratat o rata mare a mortalitatii amfibienilor pe drumuri, mai ales datorita faptului ca unele specii sunt atrase de suprafata mai calda a drumului.

-zgomotul din orice surse in jurul cuiburilor active de pasari;

-incendierea vegetatiei cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau incendii naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării, poate afecta deopotriva speciile de mamifere, pasari, amfibieni si plante;

Masuri de reducere a impactului asupra speciilor

Se impune respectarea urmatoarelor masuri cu caracter preventiv, si in cazul in care se identifica vreuna dintre specii in apropierea amplasamentului, astfel:

1.Mamifere:

a)păstrarea unei cantități de minim 3-5 arbori uscați la hectar în parcelele forestiere, pe picior sau căzuți la sol

b)oprirea de la tăiere a arborilor scorburoși în care se găsesc adăposturi active de chiroptere;

c)controlul accesului turiștilor în peșteri;

d)amplasarea de adăposturi artificiale pentru chiroptere, în arborete pe copaci și în localități pe clădiri;

e)limitarea impactului activităților de extracție a agregatelor minerale asupra habitatului speciei.

2.Amfibieni si reptile:

a)protejarea habitatelor;

b)interzicerea/limitarea folosirii tratamentelor chimice;

c)menținerea habitatelor umede în parcelele silvice și pe pajiști;

d)oprirea drenării bălților temporare în perioada de reproducere a amfibienilor;

e)oprirea poluării de orice fel a corpurilor de apă permanente și temporare;

f)educarea publicului larg in vederea cunoasterii si protejarii speciilor protejate;

g)controlul răspândirii speciilor invazive prin eliminare selectivă, cu utilaje ușoare sau manuală;

h)controlul incendiierilor, cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării;

3.Nevertebrate:

a)reglementarea cositului si pasunatului;

b)controlul incendiierilor, cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării;

c)interzicerea/limitarea folosirii diferitelor amendamente sau ingrasaminte;

d)interzicerea/limitarea folosirii tratamentelor chimice;

4.Plante:

a)reglementarea cositului si pasunatului;

b) controlul incendiierilor, cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pajiști, tufărișuri și stâncării;

c)interzicerea/limitarea folosirii diferitelor amendamente sau ingrasaminte;

d)Controlul recoltării florilor.

5.Pasari:

- a)reglementarea cositului si pasunatului;
- b)interzicerea arderii vegetatiei;
- c)amplasarea de cuiburi artificiale pentru păsări;
- d)stabilirea unor zone de liniște, în care să nu se mai intervină deloc cu lucrări silviculturale sau de exploatare, cu o rază de 100m în jurul cuiburilor active de păsări răpitoare de interes conservativ.

Pentru reducerea impactului planului asupra speciilor de amfibieni din zonele introduse in intravilan, propunem urmatoarele masuri care ar trebui avute in vedere la proiectarea diverselor obiective care deriva din PUG:

-Interzicerea aplicarii de fertilizatori pe baza de azot sau de insecticide, fungicide si pesticide in apropierea zonelor umede si a cursurilor de apa;

-Crearea unor balti artificiale in zonele inundabile, in functie de configuratia terenului, pentru asigurarea conditiilor favorabile de reproducere a speciilor de amfibieni din zona, dupa modelul celor prezentate in imaginile urmatoare:

Alegerea zonei propice se va face cu consultarea custodelui ariei naturale protejate, in procesul de elaborare a proiectului tehnic a diverselor obiective.

-Mentinerea statiilor de epurare propuse in parametri proiectati, si monitorizarea periodica a functionarii acestora.

-Amplasarea unor panouri informative si indicatoare rutiere care sa avertizeze turistii si soferii cu privire la importanta conservarii speciilor de amfibieni in zona care se suprapune peste rezervatia Cheile Cibului;

-Dupa implementarea masurilor de reducere a impactului, *impactul planului propus asupra speciilor de amfibieni din zona va fi nesemnificativ.*

3.1.1.3. Descrierea impactului planului asupra mediului abiotic (morgologie, hidrologie, eroziune)

Conform unor studii⁵¹ sub influenta combinata a taierii arborilor, a constructiei de drumuri si a actiunii zapezii si a apei asupra acestora, fenomenele de eroziune s-au accentuat si a crescut fluxul si incarcaturile de sedimente de-a lungul cursurilor de apa. Aceste schimbari pot modifica albia minora a cursului de apa prin modificarea substratului albic sau prin reducerea sectiunii de scurgere datorita depunerii de aluviuni, care pot conduce in cele din urma chiar si la colmatarea si modificarea traseului cursurilor de apa.

Tot in acest studiu se precizeaza faptul ca aceste modificari pot fi atenuate de densitatea si tipul de vegetatie care se dezvolta de-a lungul malurilor si de modul de amenajare a terenurilor afectate de eroziune.

Procesele de eroziune din zona construite au doua efecte fundamentale⁵²:

- efect direct in zona de eroziune (efect la fata locului), care se manifesta prin degradarea solului si a mediului natural;

- efect indirect in afara zonei de eroziune (efect in afara amplasamentului), care se manifesta prin transportul sedimentelor de eroziune prin reseaua hidrografica a bazinului hidrografic.

Eroziunea apare pe pante, prin urmare, relieful este factorul de baza al eroziunii. Totusi, aparitia eroziunii pe teren, chiar daca pantele sunt foarte abrupte, depinde de multi alti factori: geologia - roca de baza, solul, clima, vegetatia, utilizarea terenului, lipsa masurilor de protectie etc.

Intensitatea eroziunii difera in functie de panta terenului, tipul de sol, cantitatile de precipitatii precum si de lucrarile de combarete a acesteia. In zonele unde nu sunt aplicate niciun fel de masuri de prevenire, fenomenul de eroziune poate avea intensitati diferite, de la eroziune superficiala, pana la eroziune adanca si chiar alunecari de teren.

In ceea ce priveste debitul prelevat pentru realizarea captarilor de apa propuse, beneficiarul va efectua studii hidrogeologice care vor stabili daca panza de apa subterana asigura debitul necesar. Beneficiarul a obtinut si avizul de gospodarire a apelor pentru acest plan.

3.1.1.3.1. Masuri propuse pentru diminuarea impactului planului asupra mediului abiotic (morgologie, hidrologie, eroziune)

Masurile tehnice trebuie proiectate in urma unor studii amanuntite ale conditiilor locale, care se vor face in faza de proiect tehnic a diverselor investitii care vor deriva din PUG.

Principalele masuri de protectie a mediului abiotic care ar putea fi luate in considerare in functie de conditiile locale sunt urmatoarele:

⁵¹ Gabrielle C.L. David, Brian P. Bledsoe, David M. Merritt, Ellen Wohl - The impacts of ski slope development on stream channel morphology in the White River National Forest, Colorado, USA, Geomorphology, 2008

⁵² Stefanović M., Milojević M., Milovanović M. - Erosion process in ski centres of Serbia

-prevenirea scurgerii apelor prin aplicarea unor masuri biologice care includ selectia adecvata a amestecului de iarba utilizat pentru inierbarea zonelor ecologizate;

-amplasarea transversala a unor suluri de paie (unde este necesar) pentru a preveni curgerea apei pe versanti care produce fenomenul de eroziune;

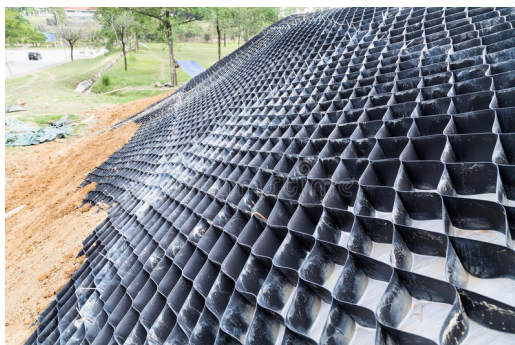

-prevenirea scurgerilor si prin masuri biotehnice, cum ar fi folosirea unor paturi de mulci sau a saltelelor preinsamantate pana la inierbarea completa a zonelor ecologizate care ar trebui sa previna aparitia eroziunii;

-evacuare apei de pe pante in siguranta prin masuri tehnice (santuri de contur, sisteme de drenare si santuri captusite) si pentru a le dirija controlat inspre cursurile de apa din zona;

-folosirea grilajelor din plastic acoperite cu sol vegetal pentru stabilizarea versantilor acolo unde este necesar;

-administrarea corespunzatoare a zonelor plantate in perioada de vara prin cosirea manuala a vegetatiei, prevenirea supra-pasunatului, intretinere constanta pana la acoperirea completa cu vegetatie, perioada care din unele studii dureaza pana la 10-12 ani;

3.1.2. Efecte ale implementarii planului in perioada de functionare

In perioada de functionare a obiectivului efectele planului asupra factorilor de mediu va fi mult diminuat daca se respecta masurile propuse de reducere a impactului prezentate mai sus.

In perioada de functionare se impune respectarea urmatoarelor masuri:

-*mentinerea statiilor de epurare propuse in parametri proiectati*, si monitorizarea periodica a functionarii acestora.

-*administrarea corespunzatoare a pasunilor si pajistilor* prin cosirea manuala a vegetatiei, prevenirea supra-pasunatului;

-*reglementarea circulatiei turistilor si autovehiculelor de orice tip* in afara zonelor special amenajate, pentru a preveni impactul negativ deosebit asupra habitatelor si speciilor pentru care au fost declarate siturile;

3.1.3 Efecte ale lucrarilor in perioada de dezafectare

Avand in vedere caracterul planului, precum si importanta sa la nivel local si judetean, nu se intrevede posibilitatea vreunei viitoare dezafectari a acestuia.

Eventuala dezafectare a obiectivelor care vor deriva din planul analizat se vor face numai in urma realizarii unui proiect tehnic in acest sens si a unei evaluari de mediu corespunzatoare. Nu este prevazut un astfel de moment deocamdata, dat fiind ca asemenea obiective sunt concepute pentru a functiona de ordinul a zeci de ani.

In cazul in care planul propus va ajunge in etapa de dezafectare, si daca lucrarile de dezafectare si reconstructia ecologica se vor efectua in conformitate cu reglementarile in vigoare, efectele planului asupra ariilor protejate vor fi mult diminuate.

3.2. Evaluarea impactului cumulativ al PP propus cu alte PP:

3.2.1. Evaluarea impactului cumulativ al PP cu alte PP fara a lua in considerare masurile de reducere a impactului;

3.2.1.1. Evaluarea impactului cumulativ al implementarii planului in perioada de constructie

In perioada de constructie a planului studiat, nu exista posibilitatea aparitiei unui impact cumulativ, datorita etapizarii diferitelor constructii propuse prin PUG.

3.2.1.2. Efecte cumulative ale implementarii planului in perioada de functionare

Avand in vedere ca pe teritoriul UAT Almasu mare nu exista in derulare planuri sau proiecte de mare anvergura, si ca proiectele ce vor deriva din implementarea planului propus nu au o data certa de implementare, dar si faptul ca in zona propusa pentru introducerea in intravilan nu au fost identificate habitate si specii de interes comunitar, in acest moment nu se poate estima aparitia vreunui impact cumulativ.

3.2.2. Evaluarea impactului rezidual care ramane dupa implementarea masurilor de reducere a impactului pentru PP propus si pentru alte PP.

Dupa aplicarea masurilor de reducere a impactului, impactul produs asupra habitatelor si speciilor pentru care au fost declarate siturile protejate va fi mult mai redus.

4. MASURILE DE REDUCERE A IMPACTULUI

Masurile de reducere a impactului au fost prezentate pe larg la capitolul 3.

Pentru protectia ariilor protejate afectate de acest proiect se impune respectarea si a urmatoarele masuri cu caracter general:

- se vor pastra amplasamentele si suprafetele propuse prin PUG;
- se vor respecta prevederile avizului de gospodarire a apelor;
- se vor interzice cu desavarsire depozitari neconforme de deseuri si se impune colectarea selectiva a acestora;
- se va realiza infrastructura de drumuri, alimentarea cu apa, canalizare-epurare, alimentare cu energie electrica, respectand prevederile PUG;
- reseaua de canalizare va fi dimensionata corespunzator, luand in considerare racordarea tuturor obiectivelor propuse prin PUG studiat;
- se va interzice darea in folosinta a obiectivelor propuse prin PUG studiat, fara a fi racordate la reseaua de canalizare realizata in sistem centralizat sau la sisteme individuale de colectare/epurare;
- este obligatorie respectarea masurilor propuse in planul de management al ariilor protejate de catre toti proprietarii de obiective din zona, si de catre primaria localitatii Almasu Mare;
- plantarea oricarei specii de arbori in interiorul ariilor protejate se va face numai cu acordul administratorului/custodelui;
- este obligatorie respectarea tuturor masurilor de conservare ale ariilor protejate de activitatile propuse prin PUG;
- se impune respectarea prevederilor OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei si faunei salbatice, aprobata prin Legea 49/2001, precum si prevederile OUG 195/2005 cu modificarile ulterioare, aprobata prin Legea 154/2006 – Cap. VIII – Conservarea biodiversitatii si arii naturale;
- se vor respecta, in acord cu prevederile legale in vigoare, conditiile impuse de custodele siturilor Natura2000;
- se vor aplica lucrari de ecologizare a zonelor afectate de lucrarile propuse prin PUG;
- se va evita afectarea de catre infrastructura temporara si permanenta a habitatelor din ariile protejate – se vor prefera lucrari de retele subterane;

4.1. Identificarea si descrierea masurilor de reducere care vor fi implementate pentru fiecare specie si/sau tip de habitat afectat de PP si modul in care acestea vor reduce/elimina impactul negativ asupra ariei naturale protejate de interes comunitar.

4.1.1 Masuri de reducere a impactului si de management a habitatelor afectate de implementarea PP

In zona propusa pentru introducerea in intravilan nu au fost identificate habitate de interes conservativ.

Habitat umede:

-In interiorul sitului, in special in zona rezervatiei naturale Cheile Cibului, se va evita efectuarea de lucrari hidrotehnice de regularizare a cursului de apa, si doar dupa obtinerea avizului Natura2000;

-Nu se vor amenaja alte drumuri sau poteci in afara celor existente, cu exceptia celor tematice, cu avizul custodelui si in conditiile prevederilor Regulamentului siturilor;

-Prin albiile raurilor din sit, nu vor fi transportate materiale prin tarare;

-Pe suprafetele ce contin habitatele umede nu vor fi depozitate niciun fel de materiale sau deseuri;

-Nu se va circula cu autovehicule de orice tip pe suprafetele ce contin habitatele umede.

Habitat de pajiste:

-Pasunatul pe suprafetele de pajiste din sit se va desfasura intr-un mod traditional, extensiv, conform prevederilor din regulament;

-Se va controla intensitatea pasunatului astfel incat aceasta activitate sa se incadreze intre limitele acceptabile;

-Pe suprafetele cu pajiste de interes conservativ, nu vor fi utilizati fertilizatori chimici, amendamente calcice si nu vor fi efectuate scarificari;

-Se va efectua un control al speciilor invazive inclusiv a celor lemnoase;

-Controlul incendiilor cauzate de localnici și turiști, muncitori, sau incendiilor naturale, care pot determina incendierea suprafețelor de pășiți, tufărișuri și stâncării, poate afecta deopotriva speciile de mamifere, pasari, amfibieni si plante.

4.1.2 Masuri de reducere a impactului PP asupra speciilor de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane) posibil afectate de implementarea PP

Pentru speciile de plante si animale salbatice terestre, acvatice si subterane, cu exceptia speciilor de pasari, inclusiv cele prevazute in anexele nr. 4 A (specii de interes comunitar) si 4 B (specii de interes national) din OUG 57/2007, precum si speciile incluse in lista rosie nationala si care traiesc atat in ariile naturale protejate, cat si in afara lor se impune respectarea urmatoarelor masuri:

-se interzice orice forma de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatamare a exemplarelor aflate in mediul lor natural, in oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;

-se interzice perturbarea intentionata in cursul perioadei de reproducere, de crestere, de hibernare si de migratie;

-se interzice deteriorarea, distrugerea si/sau culegerea intentionata a cuiburilor si/sau oualor din natura;

-se interzice deteriorarea si/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihna;

-se interzice depozitarea necontrolata a deseurilor menajere si a altor tipuri de deseuri rezultate din activitatile specifice desfasurate pe amplasament.

4.1.3 Masuri de reducere a impactului PP asupra speciilor de pasari posibil afectate de implementarea PP

Pentru speciile de pasari, este obligatorie respectarea urmatoarelor masuri cu caracter general:

-se interzice uciderea sau capturarea intentionata, indiferent de metoda utilizata;
-se interzice deteriorarea, distrugerea si/sau culegerea intentionata a cuiburilor si/sau oualor din natura;

-se interzice culegerea oualor din natura si pastrarea acestora, chiar daca sunt goale;

-se interzice perturbarea intentionata, in special in cursul perioadei de reproducere, de crestere si de migratie;

-se interzice detinerea exemplarelor din speciile pentru care sunt interzise vanarea si capturarea;

-se interzice comercializarea, detinerea si/sau transportul in scopul comercializarii acestora in stare vie ori moarta sau a oricaror parti ori produse provenite de la acestea, usor de identificat;

-se interzice deranjarea pasarilor prin deplasari cu mijloace generatoare de zgomote.

-este obligatorii adoptarea de solutii de reducere a impactului iluminatului public prin dotarea acestuia cu senzori de miscare, reducerea numarului de corpuri de iluminat si amplasarea acestora numai acolo unde este necesar, sa nu fie orientate inspre cer, sau spre padurea din zona sau. Este obligatorie folosirea unor lampi ecologice (cu eficienta maxima).

4.2. Prezentarea calendarului implementarii si monitorizarii masurilor de reducere a impactului;

4.2.1 Prezentarea calendarului de implementare a masuri de management a habitatelor afectate de implementarea PP

In zona propusa pentru extinderea intravilanului nu au fost identificate habitate de interes conservativ.

4.2.2 Prezentarea calendarului de implementare a masurilor de reducere a impactului PP asupra speciilor de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane) posibil afectate de implementarea PP

Calendarul de implementare a masurilor de reducere a impactului PP asupra speciilor de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane) din zona amplasamentului, sunt prezentate in tabelul urmator:

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

<i>Specii posibil afectate</i>	<i>Masura propusa</i>	<i>Perioada de implementare a masurii</i>		<i>Frecventa de monitorizare a implementarii masurii</i>	<i>Responsabil monitorizare masura</i>
		<i>Faza de constructie</i>	<i>Faza de functionare</i>		
<i>Specii de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane)</i>	a) se interzice orice forma de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatamare a exemplarelor aflate in mediul lor natural, in oricare dintre stadiile ciclului lor biologic;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	b) se interzice perturbarea intentionata in cursul perioadei de reproducere, de crestere, de hibernare si de migratie;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	c) se interzice deteriorarea, distrugerea intentionata a cuiburilor;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	d) se interzice deteriorarea si/sau distrugerea locurilor de reproducere ori de odihna;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	e) se interzice depozitarea necontrolata a deseurilor menajere si a altor tipuri de deseuri rezultate din activitatile specifice desfasurate in zona	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE

4.2.3 Prezentarea calendarului de implementare a masurilor de reducere a impactului PP asupra speciilor de pasari posibil afectate de implementarea PP

Calendarul de implementare a masurilor generale de protectie a a pasarilor din zona amplasamentului sunt prezentate in tabelul urmator:

STUDIU DE EVALUARE ADECVATA pentru proiectul PLAN URBANISTIC GENERAL PLAN DE AMENAJARE A TERITORIULUI COMUNEI ALMASU MARE, JUD. ALBA

<i>Specii posibil afectate</i>	<i>Masura propusa</i>	<i>Perioada de implementare a masurii</i>		<i>Frecventa de monitorizare a implementarii masurii</i>	<i>Responsabil monitorizare/ implementare masura</i>
		<i>Faza de constructie</i>	<i>Faza de functionare</i>		
<i>Specii de plante, insecte, animale (terestre, acvatice si subterane)</i>	a) se interzice ucide-re sau capturarea intentionata, indiferent de metoda utilizata;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	b) se interzice deterio-rarea, distrugerea si/ sau culegerea intenti-onata a cuiburilor si/ sau oualor din natura;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	c) se interzice culege-rea oualor din natura si pastrarea acestora, chiar daca sunt goale;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	d) se interzice pertur-barea intentionata, in special in cursul peri-oadei de reproducere, de crestere si de mig-ratie;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	e) se interzice detine-rea exemplarelor din speciile pentru care sunt interzise vanarea si capturarea;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	f) se interzice comer-cializarea, detinerea si/sau transportul in scopul comercializarii acestora in stare vie ori moarta sau a orica-ror parti ori produse provenite de la aces-tea, usor de identificat;	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE
	g) se interzice deran-jarea pasarilor prin deplasari cu mijloace generatoare de zgomote.	√	√	Permanent	-COMUNA ALMASU MARE

4.3. Orice alte aspecte relevante pentru conservarea speciilor si/sau habitatelor de interes comunitar.

Nu este cazul

4.4. Metodele utilizate pentru culegerea informatiilor privind speciile si/sau habitatele de interes comunitar

Realizarea evaluarii adecvate a fost solicitata in cadrul procedurii de emitere a Avizului de mediu, derulata de catre Agentia pentru Protectia Mediului Alba.

Studiul de Evaluare Adecvata a fost realizat conform metodologiei indicata in Ghidul metodologic privind evaluarea adecvata a efectelor potentiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul MMP nr. 19/2010 cu modificarile aduse prin Ordinul nr. 262/2020 pentru modificarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvata a efectelor potentiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul ministrului mediului si padurilor nr. 19/2010.

Pentru efectuarea acestui studiu au fost utilizate informatii referitoare la amplasamentul zonelor propuse pentru a fi introduse in intravilan si a zonelor invecinate care ar putea fi afectate de implementarea acestui plan. Informatiile referitoare la caracteristicile ecosistemelor, reliefului si factorilor de mediu specifici zonei amplasamentului planului supus analizei, au fost insusite cu ocazia deplasarilor in teren.

In studiul diferitelor populatii de organisme vii – fie ca este vorba de plante, de animale sau de microorganisme – o importanta capitala este acordata metodelor de colectare. De efectuarea corecta a colectarii depinde de multe ori in mod nemijlocit rezultatul oricarei analize ecologice. Daca tehnica de colectare nu este utilizata corect, rezultatele, chiar daca sunt obtinute in urma unor metode corecte de analiza duc la rezultate corecte din punct de vedere matematic, dar eronate din punct de vedere stiintific, rezultate care nu concorda cu realitatea din natura.

Tehnicile de colectare sunt diverse si variaza in functie de tipul de organisme supus analizei, de mediul lor de viata si uneori chiar si de metodele care urmeaza a fi utilizate in analiza ecologica.

Pentru habitate am folosit tehnicile si metodele prevazute in *Ghidul sintetic de monitorizare pentru habitatele de interes comunitar tufarisuri, turbarii si mlastini, stancarii, paduri* realizat de catre Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Protectia Mediului, – Petrosani, Universitas, 2014

Pentru speciile de plante am folosit tehnicile si metodele prevazute in *Ghidul de monitorizare a speciilor de plante de interes comunitar din Romania* realizat de catre Institutul de Biologie Bucuresti - Academia Romana (IBB), Simona Mihailescu, Paulina Anastasiu, Aurel Popescu, Valeriu Florian Alexiu, Gavril Aurel Negrean, Florian Bodescu, Anca (Aiftimie) Manole, Roxana Georgiana Ion, Irina Gabriela Goia, Irina Holobiuc, Ioana Vicol, Monica Angela Neblea, Codruta Dobrescu, Daniela Elena Mogildea, Vasile Sanda, Claudia Daniela Bita-Nicolae, Petronela Comanescu - Constanta: Editura Dobrogea, 2015

Pentru speciile de nevertebrate am folosit tehnicile si metodele prevazute in *Ghidul sintetic pentru monitorizarea speciilor de nevertebrate de interes comunitar din*

Romania realizat de catre Asocierea S.C. Compania de Consultanta si Asistenta Tehnica S.R.L. si S.C. Integra Trading S.R.L., Ionut Stefan Iorgu, Victor Surugiu, Voichita Gheoca, Oana Paula Popa, Luis Ovidiu Popa, Ioan Sirbu, Lucian Parvulescu, Elena Iulia Iorgu, Cosmin Ovidiu Mancu, Lucian Fusu, Melanya Stan, Maria-Magdalena Dascalu, Levente Székely, Mihai Stanescu, Tibor-Csaba Vizauer - Bucuresti 2015

Pentru speciile de amfibieni si reptile am folosit tehnicile si metodele prevazute in *Ghid sintetic de monitorizare a speciilor comunitare de reptile si amfibieni din Romania* realizat de catre Török Zsolt, Ghira Ioan, Sas István, Zamfirescu Stefan, Editura Centrul de Informare Tehnologica Delta Dunarii, Tulcea 2013

Pentru speciile de pasari am folosit tehnicile si metodele prevazute in *Ghidul standard de monitorizare a speciilor de pasari de interes comunitar din Romania* realizat de catre Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatice - Directia Dezvoltare Durabila si Protectia Naturii, sub coordonarea stiintifica a Societatii Ornitologice Romana/BirdLife Romania si Asociatia pentru Protectia Pasarilor si a Naturii „Grupul Milvus” - Bucuresti 2014

Pentru mamifere s-au folosit tehnicile prezentate in *Ghidul sintetic de monitorizare pentru speciile de mamifere de interes comunitar din Romania* publicata de Institutul de Cercetari si Amenajari Silvice – ICAS: Autori Ovidiu Ionescu, Georgeta Ionescu, Ramon Jurj, Constantin Cazacu, Mihai Adamescu, Ancuta Cotovelea, Claudiu Pasca, Marius Popa, Ion Mirea, George Sirbu, Silviu Chiriac, Mihai Pop, Sandor Attila Si Razvan Deju, Editura: Silvica, 2013.

4.5. Lista specialistilor implicati in furnizarea informatiilor privind speciile si habitatele afectate de implementarea planului si in elaborarea studiului de evaluare adecvata.

1. Biolog Ioana Stefania Corches

-Licentiat in biologie din 2002, Universitatea “Babes-Bolyai” Cluj Napoca, Facultatea de Biologie Geologie, profilul Biologie, specializarea Biologie

In prezent biolog la Administratia Nationala Apele Romane – Administratia Bazinala de Apa Mures – Sistemul de Gospodarire a Apelor Alba. A urmat mai multe cursuri de specializare astfel: Curs de GIS, 2012, Alba Iulia; Atestat-Initiere in cunoasterea unor grupe de alge, 2005, Cluj Napoca; Atestat-Inventarierea macrofitelor acvatice din apele curgatoare - implementarea metodologiei Directivei Ape a Uniunii Europene, 2005, Bucuresti, Atestat-Initiere in inventarierea macrofitelor acvatice, 2005, Bucuresti; Diploma-Elemente de microbiologie a apei, 2004, Bucuresti; Certificat de absolvire-Fauna piscicola, 2004, Galati; Atestat privind realizarea inventarelor faunistice, zonarii piscicole si protectiei mediilor acvatice din raurile de munte si colinare, 2004, Iasi; Atestata pentru intocmirea de studii de Evaluare adecvata, inscrisa in Registrul National al elaboratorilor de studii pentru protectia mediului la pozitia 529.

Date de contact: Alba Iulia, str. Dr. Ioan Ratiu, nr. 6, jud. Alba, tel 0720/530825, email: ioanacorches@yahoo.com;

A efectuat observatii si determinari asupra vegetatiei si faunei din zona amplasamentului.

2.Lector univ Dr. Ing Mihai Teopent Corches

-Doctor in agronomie, 2009, Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara a Banatului Timisoara, cu tema “Cercetari asupra calitatii apei raului Aries si impactul acesteia asupra utilizatorilor”

- Inginer diplomat, 2001, Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara a Banatului Timisoara. Profilul: Ingineria mediului.

In prezent angajat in cadrul Universitatii „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, Facultatea de Stiinte, Departamentul de Stiinte Exacte si Ingineresti, titular de curs si lucrari practice la disciplinele: Evaluarea impactului ecologic, Fizica atmosferei, Managementul mediului si reconstructie ecologica, precum si de lucrari practice la disciplinele: Stiinta solului, Meteorologie si climatologie, Managementul deseurilor, Imbunatatiri funciare. A urmat mai multe cursuri postuniversitare de specializare astfel: 2012, Alba Iulia – curs de formator; 2011, Universitatea Tehnica din Cluj Napoca – Curs postuniversitar „Securitate ecologica”; 2011, Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara Bucuresti (I.C.P.A Bucuresti) - curs pentru monitorizarea si implementarea directivei nitrati; 2011, Universitatea Petru Maior Tg. Mures, curs postuniversitar – Managementul optimizarii proceselor de productie si servicii; 2007, Universitatea de Stiinte Agricole si Medicina Veterinara Bucuresti (I.C.P.A Bucuresti) - curs pentru monitorizarea si implementarea directivei nitrati; 2006, Universitatea Politehnica din Timisoara, Facultatea de Hidrotehnica, curs postuniversitar – Managementul integrat al apelor; 2003, Universitatea Tehnica de Constructii Bucuresti - Curs de G.I.S.; 2000, Facultatea de Management Agricol Timisoara – curs de informatica. Atestat pentru intocmirea de RM, BM, RA, EIA, inscris in Registrul National al elaboratorilor de studii pentru protectia mediului la pozitia 223. Date de contact: Alba Iulia, str. Dr. Ioan Ratiu, nr. 6, jud. Alba, tel 0766/755885, email: corchesmihai@yahoo.com;

A efectuat observatii asupra faunei si vegetatiei din zona amplasamentului. A furnizat informatii integrate si in Studiul de evaluare a impactului asupra mediului, necesar obtinerii avizului de mediu pentru aceasta investitie).

CONCLUZIILE STUDIULUI DE EVALUARE ADECVATA

-Introducerea in intravilan a suprafetelor propuse nu va afecta negativ speciile de interes comunitar prezente sau posibil prezente in zona, deoarece aceasta modificare nu presupune realizarea de constructii. Proiectele care vor fi dezvoltate ulterior vor analiza impactul asupra acestor specii de la caz la caz, iar proiectele propuse vor necesita obtinerea avizului administratorului sitului Natura 2000, si se pot lua masuri de protectie punctuale specifice fiecarei specii identificate in zona;

-Plin implementarea masurilor propuse prin PUG nu va avea loc fragmentarea niciunui habitat de interes comunitar;

-Consideram ca implementarea PUG nu va afecta negativ habitatele si speciile protejate pentru care a fost declarat situl;

-In urma analizarii impactului cumulativ al planului cu alte activitati din zona s-a ajuns la concluzia ca implementarea planului nu va putea duce la aparitia unui impact cumulativ semnificativ;

-Implementarea planului in varianta propusa nu va produce in viitor schimbarea starii de conservare a ariilor naturale protejate de importanta comunitara;

-Nu vor fi afectate negativ semnificativ rezervatiile de interes national din zona;

-Desi caracterul modificarilor datorate lucrarilor de constructie este ireversibil integritatea ariilor naturale protejate este asigurata prin respectarea obiectivelor de conservare si prin mentinerea coerentei structurii ecologice si a functiilor acesteia (complexul de habitate si specii pentru care ariile naturale protejate au fost constituite nu va fi afectat);

-Impactele identificate sunt nesemnificative si nu au ca rezultat modificarea statutului de conservare al speciilor/habitatelor de interes conservativ;

-Pentru eliminarea oricaror impacte accidentale posibil sa apara in perioada de executie, respectiv operare, a obiectivelor propuse prin PUG se impune respectarea masurilor identificate in prezentul studiu.